

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Hertz, Henrik.; [udgivne af Poul Hertz].
Titel Title:	<u>Udvalgte dramatiske Værker</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal, 1897
Fysiske størrelse Physical extent:	8 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Udvalgte
Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Første Bind.

Kjøbenhavn.

Gyldendalske Boghandel (Reitzelske Afdeling).

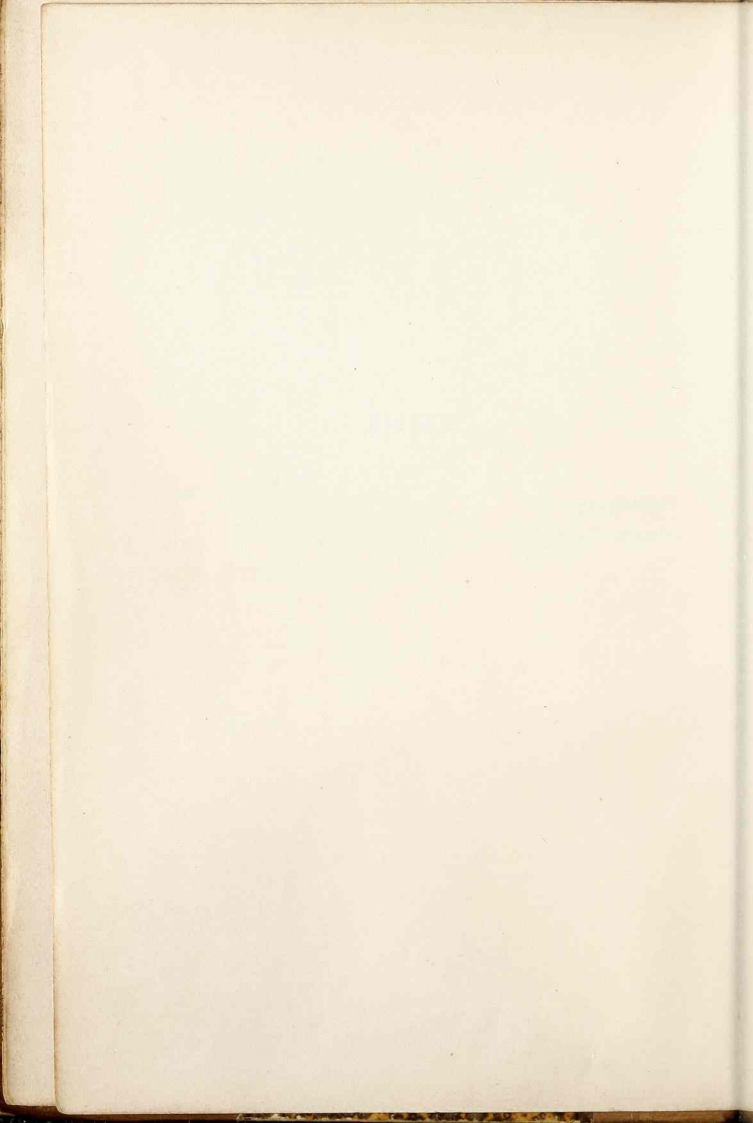
Fr. Vagges Bogtrykkeri.

1897.

Indhold.

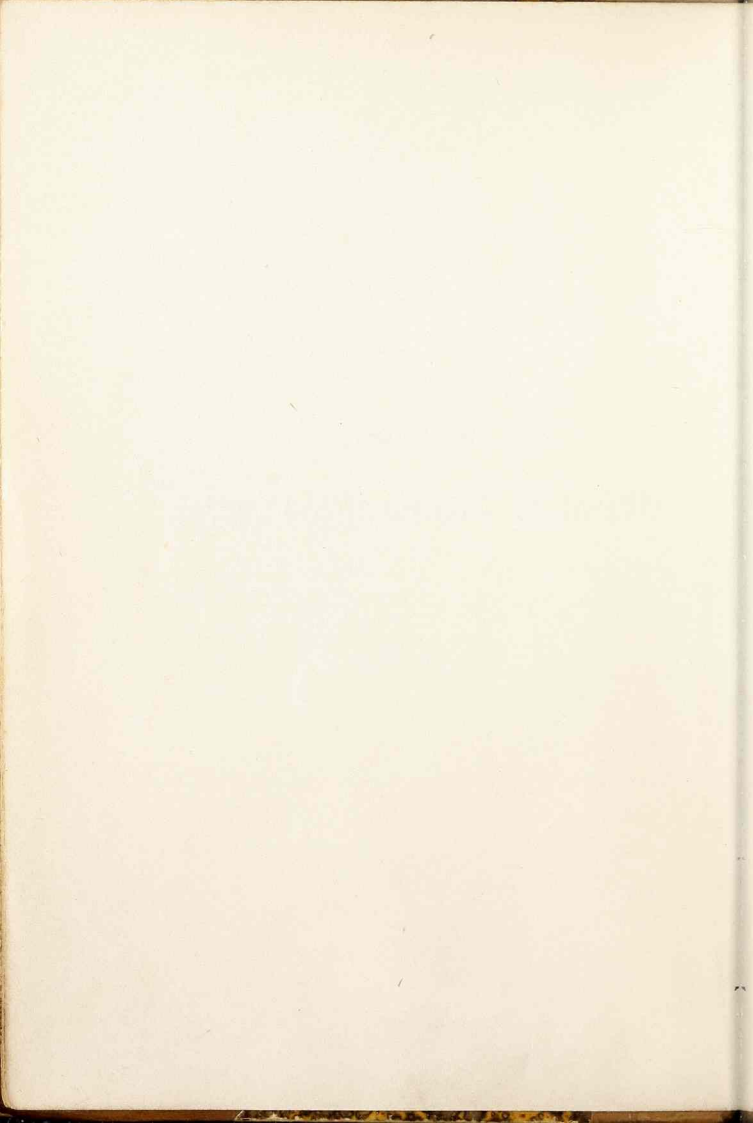
Flyttedagen	Bag. 7.
Amors Geniestreger	197.

Henrik Herh's

Udvalgte Dramatiske Værker.

Første Bind.

Da Henrik Hertz's dramatiske Værker for en Del Aar siden var udsolgt, og Forlæggeren henvendte sig til mig om en ny Udgave, var jeg strax paa det rene med, at en saadan burde kun omfatte et Udvalg af de 53 Stykker, som den første Udgave indeholdt. Arten af dette Udvalg blev endvidere bestemt ved Forlæggerens Ønske om at danne en Slags Folkeudgave, der skulde indgaa som Led i Rækken af „Danske Klassikere“. Opgaven maatte være at give et fylldigt Billede af alle de forskellige Faser i Digterens dramatiske Produktion og de forskellige Genrer, indenfor hvilke den bevægede sig, med Udeladelse af de samlende Begynderarbejder, de ufuldkomne Overgangsled og de mindre betydelige, mindre typiske Arbejder indenfor en bestemt Genre. At Operatexter, Lejlighedsarbejder, Smaaar-

bejder fra Digterens yngre Aar og Stykker fra Slutningen af hans Liv udgør den store Mængde af de udfødte Arbejder, er selvfølgelig, og for de flestes vedkommende vil enhver Kyndig let forstaa Grunden til Udeladelsen. Kun for et enkelt Vedkommende vil jeg motivere Sagen nærmere.

Digterens dramatiske Debutarbejde „Hr. Burchardt og hans Familie“, blev aldrig af ham selv optaget i de samlede dramatiske Værker. Han havde paataenkt at omarbejde det, men Planen blev aldrig realiseret. Stykkets Emne (Satire over Dilettanttheatret) er meget specielt og for lidet almenmenneskeligt til ret at interessere i en Tid, i hvilken lignende Fænomener ikke findes, Formen er meget bred og Stykket virker noget trættende trods de mange Morfomheder i Personskildring og Situationer og trods det ungdommelige, kaade Humør i Dialogen. Da denne første „Holbergske“ Periode i Digterens dramatiske Produktion i „Flyttedagen“ har en Repræsentant, der baade i Form og Lune er „Hr. Burchardt“ langt overlegen, har jeg ment det rigtigt kun at medtage dette.

Taget i store Træk falder Henrik Hertz's dramatiske Arbejder i to store Grupper, det borgerlige

Lystspil og det romantiske Drama. Der er ingen Tvivl om, at det er den første Gruppe, der har vist sig i Besiddelse af den største Livskraft og Evne til at besejre Tidens skiftende Smag. Det er derfor naturligt, at der i Samlingen er indlemmet et stort Antal af de til denne Gruppe hørende Bærker og de dermed nærbeslægtede Vaudeviller, først og fremmest de, der skildrer danske Forhold. De romantiske Dramaer, der i saa udpræget Grad er Børn af den Literaturperiode, hvori de blev til, forekommer én nu, naar fraregnes de bedste af dem, noget forældede baade i Tankegang og Form. Jeg har derfor her begrænset Udvalget stærkt, navnlig for de Bærkers vedkommende, der skriver sig fra Slutningen af Digterens Liv. Af en Gruppe Arbejder, der paa en Maade staar midt imellem det romantiske Drama og det borgerlige Lystspil, Stykker, der behandler fantastiske Emner fra Nutiden i fremmede Lande, er medtaget et Par af de mest bekendte.

Stykkerne er ordnede kronologisk efter deres Tilblivelsestid, hvorom der findes nøjagtige Oplysninger i Digterens efterladte Papirer. Jeg har desuden tilføjet nogle Oplysninger om tidligere Udgaver, Op-

førelser paa Privattheatrene og Oversættelser til fremmede Sprog.

Jeg skylder Hr. Cand. mag. Berner Dahlerup megen Tak for velvillige Raad i nogle ortografiske Tvivlsmaal, der under Korrekturen er paakommen mig.

København, Januar 1897.

Poul Herz.

Flyttedagen.

Lystspil i fem Acter.

Skrevet i Slutningen af 1827.

Opført første Gang paa det kgl. Theater d. 29de April
1828, paa Folketheatret d. 23de Marts 1886.

Lystspil af H. H. Kbhvn. 1832.

Dram. B. 3die Bd. Kbhvn. 1854.

Texten i denne sidste Udgave er revideret og bethdelig
forfattet, og som nævnt i en Anmærkning til Stykket, ere de
Scener, hvori Intrigen udformes, omarbejdede.

Personerne.

Olmerdug, Krigsraad.

Fru Olmerdug, hans Kone.

Julie, deres Datter.

Daniel, Tjener hos Olmerdug's.

Brandt, Muurmester.

Vilhelm, hans Søn, Fuldmægtig.

Christian, en gammel Tjener hos Brandt's.

Tang, Proprietair.

Charles, hans Søn.

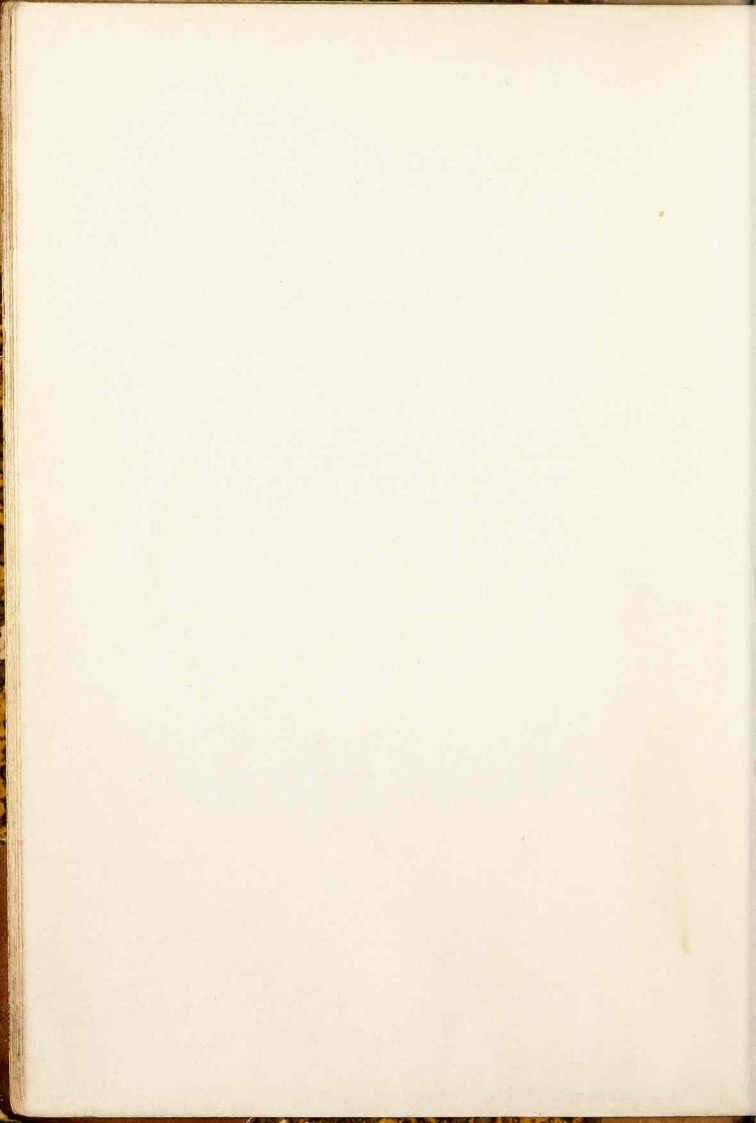
Mathias Knap, Commissionair.

Madam Knap, hans Kone.

Mester Arendt, Skoflitter.

En Dreng.

Handlingen, der foregaaer i Kjøbenhavn en Flyttedag, begynder om Morgenens og varer ved til noget ud paa Aftenen.

Første Act.

En Gade, der løber lige op til Philosophgangen, hvilken sidste sees i Baggrunden. Paa hver Side af Gaden en Fløi af et nogenlunde anseeligt Huus, og umiddelbart ved det paa høire Side af Theatret (fra Tilskuerne at regne) Mathias Knaps mindre og noget forfaldne Bolig, med Skildt for et Commissions-Comptoir. Af og til, især i de første Scener, bæres Dragter med Flyttegods frem og tilbage over Gaden. Denne sidste bærer desuden Spor af en Flyttedags Uorden ved adspredte Halmbunker o. s. v.

Første Scene.

Daniel

(raaber ind ad Huset tilhøre, udenfor hvilket et Par Børebørre staae).

Tager Jer iagt, Godtsfolk! I støde Kalken af Muren. Løfter Kassen over Gelænderet. — Saa sagte, saa sagte! — Ei, I privilegerede Dagthve! har I ingen Dine i Hovedet? Længer ned! — Naal (Fire Landsoldater bære Flyttegods ud og lægge det paa Børen). Puh! det er et miserabelt Liv. Jeg vil ti Gange heller kjøre med 4 springske Heste end trækkes med 4 sjæl-

landske Landsoldater. (Træder hen til Børen). Er nu Alt i Orden? Lad mig nu see, I bære Tøiet varsligt ind ad Porten derovre. (Karlene gaae med Børene ind i Huset til venstre). — — Kommer en Fremmed her til Byen om Flyttedagen, kan han ikke troe Andet end at Fjenderne ere forhaanden, og at Borgerne vil retirere dem og deres Gods i Sikkerhed. Gaderne ere fulde af gamle og nye Meubler, Feieskarn, Sengehaln — fy, man kan knap bove at sætte Foden ned i denne Svinesti; jeg troer tilforladelig, der er Levende i Halmen. — Denne almindelige Lyst til at flytte, er bestemt en Sygdom, der stifter i Blodet, og der indfinder sig hver Opfigelsestid. Min Herre, Krigsraaden, er især stærkt angreben; om det saa kostede ham hans Liv kunde han ei boe længere end et halvt Aar, eller i det høieste et heelt Aar paa eet Sted. Nu har jeg tjent ham i 3 Aar, og i den Tid have vi flyttet 5 Gange. Men skal jeg sige min oprigtige Mening efter min enfoldige Forstand, saa kan denne urimelige Flytteshge aldrig føre noget Godt med sig. At blive hjemlig paa et Sted, derpaa er der nu slet ikke at tænke; thi knap har man begyndt at finde sig vel, før man flakker videre. — Hahaha! der kommer Skoflikkeren heromme, pustende som en Kameel under Potter, Pander, Stolesæder, Stikbækkener, og jeg veed ikke alt hvad. Jeg tør sværge paa, han skal flytte. — En god Morgen, Mester Arendt! Hvorhen saa belæstet?

Anden Scene.

Daniel. Meſter Arendt (bærende paa adſkilligt Flyttegods).
Siden en Dreng.

Arendt.

God Morgen, god Morgen, Daniel! — Hvor jeg ſkal hen? Ja, du maa nok ſpørge. Jeg ſtaffels Mand ligger i Flytning til op over Drene.

Daniel.

Men, for Pokkeren! hvorfor blev du ikke boende?

Arendt.

Hvor kunde jeg, ſødeſte Ven! Har ikke min Vært, den Kjæltring, lagt paa Veien? Og hvor ſkal det komme fra? med tomme Hænder, Huſet fuldt af Rolinger, og intet Arbeid — og aparte ſtod jeg i Reſtance for Veien fra forrige Halvaar.

Daniel.

Saa gjorde du rigtignok klogeſt i at flytte.

Arendt.

Jeg blev ſgu nok nødt til det, da min Vært har kaſtet mig ud af Bærelſerne. Nei, det er grumme ubehagelige Tider, vi leve i; man er nær ved at ſulte ihjel. Alle Næringsveie ere fordærvede — for mange Hænder overalt — Juſkere og Bønhaſer.

Daniel.

Du ſkulde prøve din Lykke i Lotteriet.

Arendt.

Min Ulykke har jeg prøvet deri. I forrige Uge satte jeg et Par næsten nye Manchesters-Buxer paa et bestemt Udtræk; men see, om jeg fik Noget!

Daniel.

Det var ogsaa en underlig Indsats. Jeg sætter, du havde vundet det bestemte Udtræk, saa havde du faaet 70 Par Manchesters-Buxer.

Arendt.

Aa Snak, min Kone havde jo først solgt Buxerne, og sat Pengene paa Udtrækket. Men, hvad jeg vilde sagt, Daniel, gi'er du til en halv Pægel, hvad?

Daniel.

Jeg skulde næsten troe, at du alt har seet temmelig dybt i Glasfen.

Arendt.

Hør, Daniel, jeg vil ønske, at hver Draabe Spiritus, jeg drikker, maa blive til Bly i min Mund, om jeg ikke er saa nyftern, som et nyfødt Barn.

Daniel.

Saa? Tor jeg spørge, om du pleier at gaae ud foruden en Morgendram?

Arendt.

Nei, Daniel, deri har du Ret; men, naar jeg arbejder suurt fra Morgen til Aften, saa kan jeg nok være det bekjendt.

Daniel.

Ja — og, da du med dit Flyttegods kom forbi vor gamle Bekjendt i Studiistræde, Brændeviinsbrænderen, kaldte han saa ikke paa dig?

Arendt.

Jo, han gjorde, Daniel; for han har altid været min inderlig gode Ven.

Daniel.

Og saa skjænkede han et Glas for dig til Gylfe i de nye Bærelser — ikke sandt?

Arendt.

Ja, det er sandt, det gjorde han.

Daniel.

Hahaha! Jeg tænkte det nok.

Arendt.

Ja, men hør Daniel! Vær nu ikke ubillig. Naar Manden kommer til mig og siger af et godt Hjerte: Kom, Krigskammerad — for vi staae sammen ved det borgerlige Artillerie — kom og lad os drikke dine nye Bærelseres Staal, saa havde det jo været skammeligt, om jeg havde sagt Nei dertil. Nei, vel er jeg en simpel Skomager, og, det Gud veed, nedtrykt af mange Næringsforger; men jeg troer nok, jeg veed, hvad der hører til en god Levemaade og Kammeradskab.

(En Dreng kommer løbende ind).

Drengen.

Mester! af, Mester! Mutter ligger i Rendestenen.

Arendt.

Ei hvad, din Kjøter! saa hjælp hende op og lad hende tørre sig af. — Naa, Daniel, gi'er du til en Pægel, eller skal vi raffle — effen eller ueffen?

Drengen

(trækker ham i Kjolen).

Mester maa, vær en evig, gaae med. Vognen er væltet med Mutter paa.

Arendt

(rustet ham).

Din Ravneunge! har jeg ikke sagt, du skal hjælpe hende op.

Drengen

(grædende).

Men alt Flyttegodsjet er drattet ned og ligger i Rendestenen —

Arendt.

Hvad, Flyttegodsjet? — saa maa jeg sgu hjem. Farvell!

(Gaaer med Drengen).

Daniel

(alene).

Der gives virkelig Folk her i Byen, der leve af at drikke sig fulde, eller der slet ingen anden Be-
stilling i Staten have end at være drukne fra Morgen

til Aften, mens det er ubegribeligt, hvoraf de egentlig leve. Mester Arendt hører til denne Klasse Mennesker. Hans Haandværk kaster Intet af sig; Konen duer ikke; Rollinger er der nok af; han selv er altid fuld, undtagen tidligt om Morgenene, og dog slaaer han sig igjennem. Pokkeren maa vide, hvorledes det gaaer til.

Tredie Scene.

Bilhelm Brandt. Daniel (der holder sig tilside). Siden
Madam Knap.

Bilhelm

(Kommer farende ind med en Adresse-Avis i Haanden).

„Logis for Haandværksfolk — 8 Landsoldater —“
Ah, for Fanden, hvor staaer det dumme Avertissement? (Dreier og vender Avisen utaalmodig). Her — nei — her — naa, endeligt! Nr. 363 (seer efter paa Huusnummerne). Det er jo der, det anvises. (Ringer paa Commissionair Knaps Gadedør). Men, Guds Død! boer ogsaa Krigsraad Olmerdug ligeoverfor? Jo, det er fuldkomment rigtigt; der boer min søde Julie, og fra idag af skal jeg fra Morgen til Aften sidde i Vinduet og see over til hende.

(Ringer paany. Madam Knap træder ind).

Mad. Knap.

Hvad Godt, min rare Herre?

Bilhelm.

De har jo nogle Bærelser tilleie for Vogerende —

Mad. Knap.

Jo, jeg har, min charmante Herre!

Bilhelm.

Jeg vil fort og godt leie dem, og det strax.
Her har De for en Maaned forud. — Betalingen er?

Mad. Knap.

Betalingen er 12 Rdlr. maanedligen, min aller-
sødeste Herre! Men vil De ikke først besee Veiligheden?

Bilhelm.

Meget gjerne. (Ussides). Maaskee jeg kan faae et
Glimt at see af min Julie. (Gsit). Det er jo herovre?

(Peger til den venstre Side af Gaden).

Mad. Knap

(med forandret Stemme).

Naa der? Savist, det er jo min Gjenboes Bæ-
relser, som vi have i Commission at anvise. Det er
slem; nu har jeg just ikke Tid at gaae over med.
Bærelserne ere ganske gode; det ryger kun lidt, men
der' er en deilig Udsigt, som da ogsaa her, ifald De
vil besee min Veilighed.

Bilhelm.

Nei, Gu' vil jeg ikke. Jeg vil leie Bærelserne
derovre og ingen andre.

Mad. Knap.

Som sagt, jeg har just nu ingen Tid.

(Vil gaae).

Vilhelm.

De maa min Salighed ikke gaae. Jeg vil jo leie; her er Penge.

Mad. Knap.

De har ogsaa en forstræffelig Hæst.

Vilhelm.

Men lad Dem nu sige, bedste Madam!

Mad. Knap.

Na, javist — nu kan De jo komme igjen en anden Gang. De Bærelser løbe sgu ikke bort. Adieu!

(Gaaer og smækker Døren i efter sig).

Vilhelm

(hamrer paa Døren).

Luf op, Madam — luf bare op! Jeg vil leie uden at see Bærelserne — Fordømte Rappenstrasse!

Daniel

(træder frem).

Om Forladelse, min Herre!

Vilhelm

(idet han vil gaae uden at see hen paa ham).

Alt forladt!

Daniel.

Undskyld min Driftighed, jeg synes at skulle have den Ære at kjende Herren.

Bilhelm.

Åh, er det dig, Daniel? min gamle Tjener og Opvarter! Hvad bringer dig herhid?

Daniel.

Jeg staaer her paa Post for at hjælpe min nuværende Herre, Krigsraad Olmerdug, med Flytningen.

Bilhelm.

Hvad? Olmerdug? Krigsraaden, som boer her i dette Hus?

(Beger paa Huset tilhøire).

Daniel.

Som har boet i dette Huus, men fra idag af er at træffe i Huset ligeoverfor.

Bilhelm.

Krigsraad Olmerdug, som har — som er — som har en ret net Datter, naar jeg husker rigtigt, en ganske fjøn Pige, troer jeg.

Daniel

(affides).

Aha! (Gøit). En fjøn Datter? Mener De Frøken Julie?

Bilhelm.

Javist, Julie — jeg havde glemt Navnet.

Daniel.

Na! hun er da mere hæslig end smuk.

Vilhelm.

Saa? Synes du det?

Daniel.

Hendes Gang er noget flodset.

Vilhelm.

Det er Løgn, skammelig Bagtalelse. Hendes Gang er gratiøs, lettere end Gazellens, flygtigere end Hindens.

Daniel.

Og saa har hun et slaut Træk ved Munden.

Vilhelm.

O, du Affum! Et slaut Træk! — Jeg burde slaae Arme og Been itu paa dig. Saa friskt er intet Kirsebær, som hendes modne, yndige Læber. Saa sneehvid ingen Perlerad som hendes Tænder. Og hendes Smil, hendes fortryllende Smil! O, der ligger en Himmel i hendes Smil alene. — Julie et slaut Træk ved Munden! Din levende Træblosk! Hvor tør du nævne Julie og Flaahed i eet Aandedrag!

Daniel.

Naa, bedste Herre! Har Gud Amor aldrig faaet Bugt med Dem før, saa troer jeg, han nu har et ganske godt Tag i Dem.

Wilhelm.

Hvad — hvad vil du sige dermed? Jeg kan forjikke dig, jeg er slet ikke forelsket i din Frosen.

Daniel.

Bedste, unge Herre, hvorfor vil De dølge for mig, hvad De alt har robet? — Behag blot at betænke, til hvor megen Gavn jeg kan være Dem netop i dette Tilfælde.

Wilhelm.

Du har Ret, min tro Daniel! Du kan være mig til megen Gavn. Velan, saa vil jeg da tilstaae dig, at jeg i Sommer, kort efter min Udenlandsreise, gjorde din Frosens Bekjendtskab i Fyen, hvor jeg i lang Tid havde Forretninger. Hendes Skjønhed, hendes Aands-gaver, hendes fortræffelige Hjerte fængslede mig, og mine ringe personlige Egenstaber fandt igjen Naade for hendes Dine. Imidlertid reiste hun for 6 Uger siden her til Kjøbenhavn. Mine Forretninger holdt mig i Fyen lige til nu. Igaar ankom jeg, og idag er det min faste Beslutning formeligt at anholde om hendes Haand hos hendes Forældre.

Daniel.

Hm, hm! Naar De blot ikke kommer for sildigt.

Wilhelm.

Hvorledes? Skulde Julie være mig utro?

Daniel.

Hvad Frøkenen har besluttet, veed jeg Skam ikke; men hendes Fa'er har sat sig fast i Hovedet, at hun skal ægte den unge haabefulde Charles, Søn af en Proprietair Tang herude i Sjælland.

Bilhelm.

Hvem? Charles Tang? Den Hansqvast, den Modedukke, der paa en Brif er skaaren ud af den sidste Modejournal?

Daniel.

Netop ham; jeg mærker, De kjender ham.

Bilhelm.

Javist kjender jeg ham. Nu, er min Medbeiler ikke farligere, haaber jeg nok, jeg skal løfte ham af Sadelen.

Daniel.

Saja! saa let er det heller ikke. Jeg skal have den Ære at sige Dem, Krigsraaden sætter, som alle Kjøbenhavnere, overdreven Priis paa at boe efter sit eget Hoved. Charles har været klog nok til at benytte sig deraf, og ladet Huset derovre, som han i Foraaret kjøbte for sin Fa'er, indrette aldeles efter min Herres Angivelse, og nu er Krigsraaden saa henrykt derover, at han uden videre har givet sit Samtykke til Charles's Forlovelse med Frøken Julie. Den gamle Proprietair, som ingen af os endnu har

seet, kommer hertil idag, og iaften skal Taarbet holdes i de nye Bærelser.

Vilhelm.

Det skal aldrig i Evighed skee! — Fasten? — Vi! — der skal sættes en Pind for! — Men hvad siger Julie til denne skønne Plan? og Fru Olmerdug? hun har jo dog som Kone i Huset ogsaa en Stemme.

Daniel.

Ja, det veed Gud, at Fruen har Stemme i Huset. Hun kan saamænd undertiden overstemme os Allesammen.

Vilhelm.

Hm! Hm! Denne Hindring kommer mig lidt uventet. Siig mig — Julies Fa'er, hvad er det for en Patron? Er det en Mand med Been i Panden? Han er jo Krigsraad?

Daniel.

Krigsraad er han, men derfor har han ikke noget at have Been i Panden. Hvor han forresten er Krigsraad, veed jeg ikke. I sit eget Huus er han det ikke; thi der raader Fruen baade for Krig og Fred. Iøvrigt er han et godt sælle Skrog, der egentlig kun har to Svagheder. Den ene er, at samle fra alle Kanter Stumper og Stykker til en Naturalie- og Antiquitets-Samling, som jeg for min Part ikke vil give 4 Skilling for.

Bilhelm.

Saa? har han en Naturalie-Samling? Det var godt, jeg fik det at vide. Nu, videre!

Daniel.

Hans anden Svaghed er ligesaa uskyldig, kun at vi Andre ogsaa lide derunder.

Bilhelm.

Nu, hvad er det?

Daniel.

Ja, seer De — De veed jo, at vi ligge i Flytning idag?

Bilhelm.

Ja, du har selv fortalt, at I skal flytte ligeoverfor. Men hvorfor bleve I ikke boende?

Daniel.

Jeg skal ha'e den Gæde at sige Dem, vi boede her paa Solsiden —

Bilhelm.

Nu, kan din Herre ikke lide det?

Daniel.

Jovist kan han, i Almindelighed; for vi flyttede forrige Gang netop, fordi her var saa deiligt Solskin om Foraaret; men iaar er Solen ogsaa reent besat med at skinne. — Og desuden er her saa megen Færdsel i Gaden.

Bilhelm.

Ei, din Nar! Færdsejen er jo den samme, naar han flytter til den anden Side af Gaden.

Daniel.

Det er endeligt sandt; men Bærelserne vare saa store derovre —

Bilhelm.

Nu, det er jo godt for en stor Familie.

Daniel.

Savist er det godt, og forrige Flyttetid leiede Herren ogsaa disse Bærelser, blot fordi de vare saa rummelige. Men nu have vi betænkt os; vi ville have det smaat og hyggeligt. Og desuden var der ingen Vindovne der, men blot Kaminer.

Bilhelm.

Hahaha! han kan nu ikke lide Kaminer.

Daniel.

Jovist, forstaae mig ret; min Herre var ganske indtagen af Kaminer, da vi flyttede herind i Foraaret. Nu derimod frygte vi for, at der skal gaae formeget Brænde bort dermed. Vindovne ere ogsaa mere moderne; de gjøre, saa at sige, mere Bind end Kaminer. Og desuden, for at sige alt med saa Ord: saa er min Herre det vanskeligste Menneske at tilfredsstille hvad Bærelser angaaer. Han flytter to Gange aarligen, og jeg er vis paa, han flyttede 10

Gange, naar det gik an. Hvad de nye Bærelser betræffer, da har jeg alt gjort saadanne Opdagelser, at jeg knap troer, vi blive her 14 Dage. Min Herre er i denne Henseende den livagtige Jerusalems Skomager, der aldrig har No paa sig.

Wilhelm.

Efter hvad du fortæller maa det jo være en let Sag at gjøre ham fjed af de nye Bærelser.

Daniel.

Ja, det vil saamænd være let nok.

Wilhelm.

I hvorem Alting er, jeg vil blive min første Plan tro, og endnu idag anholde om Julies Haand hos hendes Fader. Lykken har hidtil været mig gunstig ved mine fleste Foretagender; den vil heller ikke nu forlade mig. Desuden maa jeg for Julies Skyld gaae ligefrem tilværks; hun hader Krogveie.

(Man hører Olmerbug tale indensfor).

Daniel.

Naa, der kommer Krigsraaden. Nu kan De min Sjæl gaae ligefrem tilværks og frie her midt paa Gaden.

Wilhelm.

Top, det er et Ord! Jeg vil strax bestorme

Krigsraaden. Kanskøe hans Hjerte alt er smeltet over
Flyttedagens mange Fataliteter.

Daniel.

Fataliteter? So pyt! Det er just hans Element.

Fjerde Scene.

Krigsraad Olmerdug. De Forrige.

Olmerdug

(bestøvet, hans Toilette er noget i Uorden. Under Armene og i Hæn-
derne har han en Palle Papirer, en Urtepotte, et Suglebænr, en Kasse
af Mahagoni o. s. v. — Han taler ind i Huset tilhøire).

Skjynder Ber nu, Børnlille! og lader os faae
de sidste Dragter over. Jeg er her strax igjen.
(Kommer frem). Jeg kan for min Død ikke lide, at man
flytter mig over Halsen. (Gaaer hen igjen til Huset). Lad
min Kone tage Nøglerne af alle Hjørneskabene —

Wilhelm

(nærmer sig med Hatten i Haanden).

Undskyld, min Herre, at jeg er saa paatrængende —

Olmerdug

(uden at vende sig om).

Jeg giver Bugenting ved Dørene, min gode Mand!
— Lad dem ikke glemme Skilderierne i Spisestuen.

Wilhelm.

Jeg udbeder mig et Dieblifs Opmærksomhed —

Olmerdug

(som før).

Gaae til Fattig-Forstanderen! — Siig dem, at de skal lade Bapegøien staae til allerlidst.

Wilhelm.

Min Herre, De tager Feil — det er ikke min Hensigt

Olmerdug

(som før).

For en Ufærd! har jeg ikke sagt Ham — (vender sig om). Naa! — Jeg beder om Forladelse! Jeg vidste ikke Andet, end at De var En af dem, der hver evige Flyttedag overløbe mig om Huusleiehjælp. — Tor jeg spørge, hvad der staaer til Deres Tjeneste?

Wilhelm.

Naar jeg blot ikke kommer til Uleilighed —

Olmerdug.

Ja, jeg ligger i Flytning som De seer. Naar De derfor kunde fatte Dem lidt i Korthed —

Wilhelm

(affids).

Frieri og Korthed, det er fordømt haarde Betingelser. (Sæt). Jeg skal have den Ære at sige Dem, jeg har reist meget, dels som Botaniker, dels som Zoolog, dels som Oldgransker, dels som —

Olmerdug.

Ei, eil er min Herre en Oldgransker?

Vilhelm.

Jeg studerer Antiquiteterne con amore. Nu har Rygtet fortalt mig, at De skal besidde en udmærket Samling af Sjeldenheder, udstoppede Fugle, Conchylier, nordiske Antiquiteter. — Men, som sagt, jeg vil heller en anden Gang . . .

Olmerdug.

Nei, Gu' skal De ikke, bedste Hr. Ven! Saa meget kommer De heller ikke til Uleilighed. — Na, Daniel, befrie mig for dette Skramleri. — Na, saa De vil see min Raritet-Samling? Herregud, med største Fornøjelse. Ja, De kan troe, der ere kostbare Stykker deriblandt, som De min Tro ikke finder i mange kongelige Cabinetter. Der er nu, for blot at anføre et Exempel, en meget sjelden amerikansk — amerikansk — Nu, jeg kommer nok paa Navnet en anden Gang. Det er ellers et grumme rart Stykke. — Ja, min Conchyli-Samling er heller ikke fundet paa Gaden. Na, den har kostet mig en god Skilling. Men, hvad jeg vilde sagt, er De en Ven af Banskabninger?

Vilhelm.

Jo, naar de ere i Spiritus.

Olmerdug.

Meget vel. Jeg kan opvarte Dem med en Sam-

ling af de skønneste Banskabninger, man vil ønske sig. Der skal De blandt Andet see et ufuldbaaret Foster i Spiritus, et Pigebarn, der er født med Snørlov paa.

Bilhelm.

Med Snørlov?

Olmerdug.

Med Snørlov, som jeg siger. Er det ikke sandt, Daniel?

Daniel.

Jo, min Tro er det sandt. Moderen var jo Dandsjerinde, saa det ikke er saa urimeligt.

Olmerdug.

Ja, ere dog ikke Naturens Beie forunderlige?

Bilhelm.

Unægteligt! — (Affides). Jeg mærker nok, jeg maa give min Skilling med i Lauget. (Høit). Jeg har altid under Betragtningen af Misfostre fundet Naturen i høi Grad interessant. Den er her paa engang frembringende og forstyrrende. Men i selve denne Tilintetgjøren af dens eget Værk lægger den den selsomste Blanding af mangfoldig Ideerigdom og Overgivenhed. Det synes næsten, som om Naturen, for at tilfredsstille sig selv, søger at bøde paa sit mislykkede Værk ved at lade det komme frem under de baroqueste Former. O Sandhed! mange Misfostre

have viist sig for mig som hoist humoristiske Producenter, frembragte af den hjækfeste Indbildningskraft.

Olmerdug

(affides).

Baroque Missfostre? dem har jeg ikke i min Samling. Humoristiske? dem kjender jeg sgu slet ikke. Men jeg vil ikke lade mig mærke med Noget. (Søit, tagende Hatten af). Jeg mærker nok, at min Herre er en Kjender, og glæder mig alt i Forveien til at gjøre Deres nærmere Bekjendtskab. Jeg skal ellers have den Ære at sige Dem, min største Force bestaaer i nordiske Antiquiteter.

Bilhelm.

Det er mig kjær; jeg har ogsaa fornemmeligt lagt mig derefter.

Olmerdug.

Det var jo skjønt. De kan saamænd hos mig see en complet Samling Hellebarder, Offerknive, Steenøxer o. s. v. og en Mængde Urner fra alle Hedeuskabets Tider. Jeg har en Urne, der bestemt er over 3000 Aar gammel, ja maaskee fra Odins Tid.

Bilhelm.

Kansee den er fra før Syndsfloden —

Olmerdug.

Meget muligt; jeg fordrifter mig ikke til at af-

gjøre det. — Men, apropos, Daniel, blev den gamle Urne, jeg taler om, godt indpakket ved Flytningen?

Daniel.

— Jo, den kom i god Behold over. Jeg kunde ikke have pakket min egen Bro'er bedre ind. — Men Herren har reent forglemmt at fortælle om den kunstige Smørkande, vi har i Samlingen, og som de sige, er gravet op af en Rjæmpehøi ved Slagelse. Kan Herren huske, der laae endnu lidt Smør paa Bunden, som vi smagte. Det lod til at have været deiligt Maimaaned-Smør.

Olmerdug.

Ja, han har Ret, det er et sjældent Stykke. Na, det leder til vigtige historiske Oplysninger om vore nordiske Forsædre.

Bilhelm.

Det kan jeg begribe; for, naar man først har faaet ud, at vore Forsædre spiste Smør, — saa

Olmerdug.

— Savist, saa — saa seer man jo strax —

Bilhelm.

Ja, det er meget sandt.

Olmerdug.

— Saa har man gjort et dybt Blik ind i deres oeconomiske og huuslige Forsatning, deres Cultur osv.

Bilhelm.

Ja, og saa gaaer Næsten af sig selv som et Smørrebrød. (Affides). Den Conversation begynder at kjede mig. Jeg maa bringe mit Frieri paa Bane. (Hvit). De har nævnet mig alle Deres Kariteter, men glemte den største Sjeldenhed i Deres Huus, om hvilken Rygtet alt længe har talt.

Olmerdug.

Aa, De mener nok min ægyptiske Mumie.

Bilhelm.

Nei, jeg maa tilstaae —

Olmerdug.

Min Samling af indianiske Fuglereder?

Bilhelm.

Heller ikke. Noget endnu sjeldnere, som Ingen uden De eier.

Olmerdug.

Som Ingen uden jeg eier? Er det da een af mine Banskabninger?

Bilhelm.

Jeg beder om Forladelse! Skabningen deraf er netop fuldendt.

Olmerdug.

Hm, hm! Er det kanskee Noget, der er udstoppet?

Wilhelm.

Nei, det vil jeg bande paa, det iffe er.

Olmerdug.

Hm, hm! nu har jeg det! Jeg staaer jo ogsaa i Taaget. De mener min levende tamme Sælhund, som kan gjøre Kunstex — bestemt!

Wilhelm.

Nei, De tager Feil, og for iffe længer at lade Dem i Uvisshed, vil jeg tilstaae reent ud, at jeg har havt Deres Frøken Datter for Die ved min Beskrivelse.

Olmerdug.

Naa! — Hvad er nu det for Noget! — Ja saa! Hvor kunde det falde mig ind! Hun er sgu ingen Raritet, at sige saadanne —

Wilhelm.

I Sandhed, hun er en Sjeldenhed, hvis Vige skal søges længe. Man kan finde 10 Mummier, inden man træffer paa en Dame af hendes Skjønhed, Dyb og milde Sæder.

Olmerdug.

Ja, var hun iffe saa sandt mit eget Kjød og Blod, saa foretrak jeg dog en Mumie. Men, med Forlov at spørge, min unge Herre! hvorfor interesserer De Dem saa stærkt for min Datter?

Wilhelm.

Med saa Ord: jeg elsker Deres Frøken Datter,

og haaber at vinde hendes Gjentjærlighed. Jeg har Formue og er uafhængig. Ved at forene min Fremtid med Deres Datters gjør De mig til det lykkeligste Menneske i Kjøbenhavn.

Olmerdug

(affides).

Nei, seer man! en Snuushane! Nu, ham skal jeg snart seie afveien. (Grit). Jeg kan saavist ikke tjene Dem, min Herre! Idag kommer Proprietair Tang ind fra Landet for at helligholde sin Søns Zaord med min Datter. De seer altsaa selv, at De kommer lidt for sildigt. Forresten staaer jeg og mine andre Sjeldenheder aldeles til Deres Tjeneste.

Bilhelm.

Jeg besværges Dem, Hr. Krigsraad! Det gjælder om Deres Datters Vel, om min egen Lyksalighed.

Olmerdug.

Min Datters Vel skal jeg tænke paa; det er min Pligt som Fa'er. Men Deres egen Lyksalighed kan jeg min Sjæl ikke paatage mig. Det er ikke Tider dertil.

Bilhelm.

Saa er det Deres Alvor at ville forene Deres herlige Datter med Byens største Abekat, med en levende Modejournal?

Olmerdug.

Engen Fornærmelser mod min tilkommende

Svigersøn, om jeg maa bede. Det er sgu et meget flinkt lille Menneſke.

Wilhelm

(med et Slags comiſt Fortvivlelſe).

Veed De, min Herre, at Deres Ord har bragt mig til det Yderſte? Jeg erklærer Dem herved aabenbar Krig. Jeg hviler ikke, før jeg har opnaaet mit Onſke. Inden Aften ſkal jeg ſeierrig ſom en Philip af Macedonien drage ind i Deres Huus. Julie ſkal blive min!

Olmerdug.

Hvad? Vil De bortføre min Datter?

Wilhelm.

Nei, ſelv ſkal De frivillig lægge hende i mine Arme. Det ſkal være Deres Trøſt, Deres Stolthed at kalde mig Svigersøn. Og Fanden ſkal ta'e mig, om jeg giver Slip paa Deres Datter, naar hun forſt engang er min. — Adieu, gamle Herre! Nu veed De hvad De har at rette Dem efter.

(Går ud).

Olmerdug.

Det var mig en net Oldgrænſter, den? Hvad kan nu det have været for en Regle? — Hør, Daniel! mærkede du ikke Noget her paa den fremmede Herre?

(Beger paa Fanden).

Daniel.

Paa Hovedet? Der havde han en Hat paa.

Olmerdug.

Na Gladder! Jeg mener, om du ikke syntes, han var lidt forffruet.

Daniel.

Na jo, paa en Maade. Han var endeligt som Folt er fleest.

Olmerdug.

Det Bærste er, at jeg over denne Personages Skyld næsten reent har glemt, at jeg ligger i Flytning. Bliv du nu her, mens jeg gaaer over. — Hør nu! Naar den Springsfyr, der var her nyligt, skulde komme i mit Huus i min Fraværelse —

Daniel.

Saa skal jeg bede ham vente til Herren kommer hjem. Fruen eller Frøkenen kan jo holde ham med Selskab.

Olmerdug.

Du skal Fanden ikke bede ham vente! Du skal, (gjør en Pantomime). forstaaer du? paa en høflig Maade vise ham Vinterveien.

(Gaaer ind i Huset tilvenstre).

Bilhelm

(kommer frem).

Pst! Daniel! Er han gaaet?

Daniel.

Jo, Herre, Marken er vores; men jeg synes ikke, at Djenden er slaaet rigtigt paa Flugt.

Bilhelm.

Mit Frieri tog en ulukkelig Ende, hvilket ogsaa var at vente. Vi maae nu tage vor Tilflugt til Vist, og du maa være mig behjælpelig. — Først og fremmest maa du skaffe mig Bærelser her i Nærheden, for at jeg kan have Die med Krigsraadens Huus.

Daniel.

Men hvorfor leiede De ikke hos Madammen, De talte med?

Bilhelm.

Jeg vil boe ligeoverfor eller skraasoverfor Julie.

Daniel.

Det er jo netop Tilfældet her. De husker nok ikke, at vi idag ere flyttede til den anden Side af Gaden.

Bilhelm.

Du har Ret; det havde jeg reent glemt. Ja, saa ring paa og forhør dig. — Men vil siig mig først, hvad er det for Folk?

Daniel.

Na, meget honette Folk, naar man ikke tager det for nøie. Manden er Commissionair, hedder

Mathias Knap og er en god Betjendt af mig. Hvad Konen angaaer, da er det Børste, man kan sige om hende, at hun laaner paa Pant, og det Bedste, at hun nu og da banker sin Mand. Forresten ere de begge tilfals, naar de betales godt.

Wilhelm.

Jeg kunde jo aldrig træffe det bedre. Kanstee de kunne være os behjælpelige. Gaae kun hen og lei i mit Navn.

(Daniel ringer paa).

Femte Scene.

De Forrige. Mad. Knap.

Daniel.

En god Morgen, Mad. Knap! Vi vil leie Værelser hos Dem.

Mad. Knap.

Det kan jeg lide, lille Daniel; kom indenfor!

Daniel.

Nei Tak, vi har ingen Tid. Denne Herre der —

Mad. Knap.

Er det ham, der vil leie? — Na, det er en Bindhas!

Daniel

(tager hende tilside).

Staae Dem nu ikke selv i Vhjet, Madam. Denne Herre er en god Kunde. Han har Penge som Græs. Nu vil han leie hos Dem, forstaaer De? Deres egen Velighed for Vogerende.

Mad. Knap.

Vil han? Ja, det er en anden Sag. (Til Vilhelm). Mit hele Huus staaer aldeles til Deres Tjeneste, min rare Herre!

Vilhelm.

Meget vel, Madam. Jeg leier altsaa for een Maaned to Bærelser tilgaden, og flytter strax ind. Betalingen har De her forud. Det var jo 12 Rdlr.?

Mad. Knap

(tællende efter).

1 og 5 er 6 og 6 er 12. Fuldkomment rigtigt, min rare Herre! Ja, flytte ind kan De saamænd, naar De vil, og med Bærelserne vil De nok blive fornøiet. Der har boet baade Grever og Baroner og Kammerjunkerere og Officerere.

Vilhelm

(der under denne og følgende Replik gaaer speculerende op og ned).

Saa?

Mad. Knap.

Ja, jeg skal have den Ære at sige Dem, min første salig Mand havde meget udbredt Bekjendtskab

blandt de Militaire og de Fornemme. Han var Bagtsfriver, af! en Karl, som en Regimentstambour — Men jeg opholder Dem nok, min rare Herre!

Wilhelm

(som før).

Ingelunde; bliv De kun ved! Altsaa Deres Mand var Regimentstambour —

Mad. Knap.

Nei, han var Bagtsfriver, men en høi, bomstærk Mand. Jeg havde saamænd ikke troet, at han saasuart skulde bukke under. Stakkels Mand! han stod just paa Avancements-Risten. Men Døden er Hvermands Herre.

Wilhelm

(som før).

Saa han døde ung?

Mad. Knap.

Ja, jeg skal sige Dem, min salig Mand var jo vist et sjældent Menneſte, ret et Monſter paa en Mand. Men vi have Alle Feil. Ja, den Drif, den Drif — naar han kunde have ladet den fare! Men det gik i eet Kjøre: Snaps om Formiddagen, Snaps om Middagen, om Eftermiddagen og Aftenen; — og nu havde han mange Benner baade blandt Høie og Lave. Alle skulde de tractere ham. Ja, De kan vide, han kom mangan Gang saaledes hjem, at jeg ikke kunde

styre ham, men maatte kalde Naboerne tilhjælp. Gud forlade ham det! Han har tidt handlet slet imod mig, ret hvad man kan kalde slet. De troer det maaskee ikke, men han har tidt været nærvæd at banke mig.

Daniel.

Nu, Nærvæd sthyder ingen Hare.

Mad. Knap.

Sa, men han har banket mig, det veed Gud han har, og det tidt og ofte. Fy, det Skarn!

Bilhelm.

Nu har jeg det! Min Plan er lagt. Charles maa skaffes afveien, maa loffes fra Byen, i det mindste for idag, og dertil maa den brave Mad. Knap være os behjælpelig. — Seer De, bedste Madam, jeg har en lille Spøg for, en Intrigue, hvad De vil kalde det, og hvortil jeg trænger til Deres Assistance. Om min Ertjendtlighed kan De være forvisset.

Mad. Knap.

Hvad forlanger De af mig, allerfødeste Herre?

Bilhelm.

Her er et ungt Menneſte her i Byen, der er mig i Veien, og som jeg derfor paa en Dags Tid vilde have bortſjernet. Da det nu ikke godt gaaer an at føre ham bort med Magt, ſaa ville vi ſjont tage ham med det Gode. Vi ville bilde ham ind,

at et ungt, smukt Fruentimmer er forelsket i ham, og sætter ham Stævnemøde et Sted, Fjenden i Bold, langt ude i Vandet. Vokses han nu i Fjenden og tager derud, saa vinde vi Tid og kunne siden hitte paa noget Andet.

Daniel.

Med Forlov, skal Mad. Knap agere det unge, smukke Fruentimmer?

Vilhelm.

Oh, Passiar! — Damen er en god Veninde af Dem, har henvendt sig til Dem, da hun selv er gevaltig undseelig, og især grumme anstændig.

Mad. Knap.

Det er let at forstaae, men hvor faae vi Damen fra?

Vilhelm.

Damen? — Oh lad den unge Herre selv see at finde hende derude. For det Første behøve vi kun en Billet doux fra hendes velsignede Haand. — Men hvis det dog tilsidst skulde blive nødvendigt, at hun viste sig, saa, ja saa maae vi skaffe En — men hvem? Funtus! jeg har det! Julie selv, ingen anden end Julie! Hun har Vid og Munterhed og vil bedst kunne rivalisere med sig selv. Det er et hypperligt Indfald!

Daniel.

Indfaldet er godt nok, men jeg troer ikke, at Frøken Julie indlader sig derpaa.

Bilhelm.

Na jovist — jeg skal nok overtale hende. Sorg du kun for at skaffe mig en Samtale med hende i Genrum. Dog, mens jeg huser det, forløb dig ikke, naar du taler med din Frøken. Hun maa for Alting ikke kjende vor hele Plan. Hun kunde let faae Skrupler.

Daniel.

Endnu veed jeg saa at sige slet ikke hvad De har ifinde.

Bilhelm.

Ah, mine Planer ere store og dristige. Men min Tid er kostbar. — Farvel, allersjædeste Madam Knap, charmente Kone, til hvem jeg sætter alt mit Haab. Om 5 Minuter er jeg her igjen, og flyver i Deres aabne Arme med alt mit Flyttegods.

(Gaar).

Sjette Scene.

Daniel. Mad. Knap. Commissionair Knap.

Knap.

God Morgen, min Skat! (Kysser Konen). Hvad vilde den fremmede Herre? laane Penge?

Mad. Knap.

Sikke Pæsjar! Saae han ud til det?

Knap.

Nu ja, han var velklædt, saa pleie Folk gjerne at trænge til Penge. — Nu, hvad vilde han da?

Mad. Knap.

Oh, naar du endeligt vil vide det, han leiede vore Bærelser deroppe.

Knap.

Naa, det var vel, vi bleve af med dem.

(Bil gaae ind).

Mad. Knap.

Det veed Gud, du har travlt idag. Hvor vil du hen?

Knap.

Jeg vil gaae ind paa Comptoiret. Jeg har sgu Andet at bestille end at staae her og holde Faddersladder.

Mad. Knap.

Faddersladder? Hvad er det for Talemaader? Pleier jeg van' at holde Faddersladder?

Daniel.

Nei, Godtsfolk, stændes ikke her midt paa Gaden; dertil er der jo fortrolige Hørdetimer nok inden fire Vægge. Hør nu, Mathias Knap, hvad jeg siger dig.

Den Herre, der gif der, er en Søn af Muurmester Brandt. For at sige Alt med saa Ord, saa er han forliebt i Krigsraadens Datter her i Huset.

Mad. Knap.

Froken Julie? Al det charmante Barn — ja, det er der Raison i.

Knap.

Hun har 30000 Rdlr. efter en afdød Tante; det er holdne Vare.

Mad. Knap.

Na, det er et prægtigt Fruentimmer. Har jeg ikke tjent hos Krigsraadens, da Frokenen endnu var et Barn og ikke større end som saa? Hun er en Perle blandt Fruentimmer.

Daniel.

Savist er hun en Perle, men Ulykken er, at hun endnu sidder indeklemmt blandt lutter Østers. Det kommer altsaa an paa, saa at sige, at løsne hende paa en forsigtig Maade, og dertil vil den unge Brandt bruge dig og din Kone. For Uleiligheden betaler han raisonabelt, det staaer jeg inde for.

Knap.

Det skal saavist være mig en Glæde at hjælpe ham med hvad jeg kan. Men hvad er der iveien for hans Frieri? Hans Fa'er, veed jeg, er rig.

Daniel.

Der er ikke Andet iveien, end at Frøkenen halvveis, skjøndt mod sin Villie, alt er forlovet med den unge Charles Tang.

Knap.

Den unge Charlatan? Ja hvilken? Her er Charlataner nok i Byen — hvilken mener du?

Daniel.

Som jeg siger, den unge Charles Tang.

Knap.

Jeg hører nok; men hvad er hans Navn?

Daniel.

Ei, for Pokkeren, Charles — Tang, ham, Comptoiristen, Proprietairens Søn.

Knap.

Naa ham! den Rjoter!

Daniel.

Er' 3 Uvenner?

Knap.

Uvenner just ikke! men vi har en lang Tid staaet paa en spændt Fod med hinanden. Seer du, jeg havde Et og Andet udestaaende med ham, angaaende nogle Pengesager o. s. v. du kan vel begribe. Saa engang, da Slubberten mødte mig paa Toldbodveien,

tog han Heiligheden iagt, gav mig et Puf og spændte Been for mig.

Daniel.

Hahaha! Ja, saa staae I rigtignok paa en spændt Fod med hinanden, i Ordets egentlige Betydning. — Kom nu og lad os gaae ind, der kunne vi træffe nærmere Aftale.

(De gaae ind i Knops Huus).

Anden Act.

Bærelse hos Krigsraad Olmerdug.

Første Scene.

Bilhelm og Julie komme ind.

Julie.

Nei, min Ven, paa egen Haand tør jeg ikke indlade mig paa et saa misligt Foretagende. Min Moder maa give sit Samtykke dertil.

Bilhelm.

I Guds Navn da, lad hende vide det, skjøndt det er saa bandsat profaisk at have sin egen kjædelige Moder til Confidente. Og sæt, hun forbyder dig Stævnemødet med Charles?

Julie.

Saa lade vi den Fugl flyve, min unge Herre, og hitte paa noget Andet. Men jeg tænker nok, hun

giver sit Samthytte dertil. Hun er selv ikke for Partiet med Charles, og jeg som den eneste Datter er naturligtviis hendes Diefteen, begriber du vel.

Bilhelm.

(omfavnende hende).

O, det er let at begribe! Du er meer end min Diefteen; du er mine Dines Hs, mine Dines Seekraft, Sjælen i mit Syn.

Julie.

Søde Bilhelm, tæl bare faaledes, at jeg kan forstaae dig. Alle disse smukke Talemaader ere spildte paa min Kjøbstæds-Natur.

Bilhelm.

Med faa Ord da: du samthytter i, at jeg sætter Charles en Bognæse paa?

Julie.

Med største Fornøielse!

Bilhelm.

Og naar din Moder, som Himlen stjænte et langt Liv og en sund Dømmekraft, tillader det, saa vil du være mig deri behjælpelig.

Julie.

Ja, men den Sag maae vi dog overtænke lidt nærmere.

Bilhelm.

Og naar alle mine Planer skulde mislykkes, saa tillader du mig at slaae Charles ihjel?

Julie.

Nei, mange Tak! det ligger udenfor min Competence. Desuden er Charles et godt lille Dyr, som for min Skyld hjertelig gjerne maa leve, naar han blot ikke absolut vil leve med mig.

Bilhelm.

Der har vi det! Du tager ham ordentlig i Forsvar! Men husk paa, at jeg nu logerer ligeoverfor dig, at jeg fra mine Vinduer kan se lige ind i Bæres Dagligstue. Bemærk jeg, at han gjør Cour til dig, at du tillader det, eller at han blot kysser din Haand, saa —

Julie.

Nu hvad saa, min tappre Ridder?

Bilhelm.

Saa slaaer jeg, Gud fordomme mig, Arme og Been itu paa ham, naar han kommer ud paa Gaden.

Julie.

Hy, Bilhelm, hvor du bander! Man kan knap være bekendt at høre paa dig. Naar du ikke er smukt artig, saa gaaer jeg.

Vilhelm

(kysser hende paa Haanden).

Tilgivelse, kjæreste Julie! Jeg skal aldrig mere bande i din Nærværelse, tro mig nu!

Julie.

Saja da! Lad mig see, du forbedrer dig. Hør nu, kjære Vilhelm, naar seer jeg dig igjen?

Vilhelm.

Hvis ikke før, saa iaften i Skumringen. Som Romeo, min elskte Julie, skal jeg stige over Havemuren til dig. Ingen uden Stjernerne skal være mine Vidner —

Julie.

Ja, tag dig iagt for Vægteren. Han her i denne Gade er slem.

Vilhelm.

Fra dit Kammervindue venter du mig og udaander din Længsel i søde Ord, som du beder Luften og Vindene at bringe mig.

Julie.

Det kan man kalde at slaae sine Ord hen i Vind og Veir.

Vilhelm.

Da seer du En komme ud fra Gjenboens Huus,

hyllet i en stor blaa Kavai. Du aner, at det er mig, lader Strikfestigen gaae ned, og din Romeo flyver i dine Arme.

Julie.

Nei, min Ven, din Lignelse duer ikke, med din Tilladelse. For det Første er jeg ingen Julie og du ingen Romeo; i det mindste haaber jeg ikke, at du alt imorges har sværmet for en kjøbenhavnst Rosalinde, som hiin flygtige Herre. For det Andet lader jeg ingen Cavallerer gjøre mig Nattebesøg opad Strikfestiger. Det behøves heller ikke; Daniel skal nok vente paa dig ved Gadedøren. For det Tredie vil jeg nok giftes med dig, men kjønt med Fa'ers og Mo'ers Samtykke, af en ordentlig Præst og i Kirken.

Vilhelm.

Men et Kys inden jeg gaaer, det kan du vel nok give mig uden Fa'ers og Mo'ers Samtykke?

Julie.

Et Kys? Det kan aldrig være fundt saa tidligt paa Dagen.

Vilhelm.

Slemme, slemme Julie! Du finder alt Fornoielse i at drille mig.

Julie.

(Tysker ham).

Du gjør mig sandeligen Uret, fjær som du er

mig, fjærere end mit eget Liv. — Men gaae nu!
 Jeg horer Nogen komme.

Bilhelm.

Sa, jeg vil gaae. Styrket af din Munds Nec-
 tar skal jeg have Mod til at sætte alle mine vidt-
 udseende Planer igjennem. Farvel! Baften er du
 enten min, eller Charles i den anden Verden.

(De gaae hver til sin Side).

Anden Scene.

Olmerdug. Daniel.

Olmerdug.

Sæt Kassen herhen, lille Daniel, men lempeligt.
 Der er lutter brasilianske Fugle i denne Kasse.

Daniel

(der har bragt ind og sat en stor Kasse fra sig).

Jeg har tidt tænkt, at det dog var godt for
 Herrens stakkels Fugle og andre Dyr, at vi nu og
 da ligge i Flytning.

Olmerdug.

Nei, Daniel, det er langtfra godt. Jeg faaer,
 hvergang vi flytte, en heel Deel spoleret af min
 Samling.

Daniel.

Men, naar vi flytte, faae de stakkels Dyr sig
 dog en Motion. De kan min Tro have godt af at

røre sig lidt nu og da. Herren kan aldrig troe, hvor den udstoppede Vasterbjørn faae fornøiet ud, da vi bare den over Gaden.

Olmerdug.

Din Hjantel! Den har jo hverken Liv eller Følelse.

Daniel.

Ja, siig Herren ikke det; man kan ikke vide det. Jeg for min Part blev altid ganske underlig tilmode, naar jeg var inde i Herrens Cabinet derovre. Der stod nu de store Kameler, Dromedarer og Bavianer bestandigt paa een Plet og fik hverken Vaadt eller Tørt. Troer Herren ikke, at Creaturet har Følelse derfor? Og saa aparatte være udstoppet! Vil Herren bare betænke, at være udstoppet! Jo, det maa tilførelig være en grumme ubehagelig Stilling.

Olmerdug.

Hahaha! Jeg troer, du er ikke ret klog. — Kom nu herhen og hjælp mig! (Syssler med Kasserne). Jeg kan ellers ikke nægte, at det ordentligt er en Glæde at flytte, naar man kun har nødig at lade Tøiet bringe ligeoverfor. Jeg skal rigtig for Fremtiden see at mage det saaledes, at vi altid flytte etsteds hen i Nærheden.

Daniel.

Tænker Herren alt paa at flytte igjen?

Olmerdug.

Vist ikke; jeg mener kun —

Daniel.

Saa for ellers kunde vi jo næste Flyttetid tage over igjen til det gamle Sted, og saaledes blive ved. Saa bliver vi i Gaden.

Olmerdug.

Sikke Snak! Jeg agter saamænd ikke at flytte saa snart. — Men der kommer min Kone; gaae nu ind saa længe og lad os alene. (Daniel gaaer).

Tredie Scene.

Olmerdug. Fru Olmerdug.

Fru Olmerdug.

Det er vel, jeg træffer dig, kjære Mand! Har du tænkt paa nye Gardiner til Hjørnestuen?

Olmerdug.

Du fik jo nye Gardiner, da vi flyttede sidst.

Fru Olmerdug.

Men hvad kan det nytte, naar de ere meget forforte til Fagene her?

Olmerdug.

Hør, veed du hvad, Kone, skal jeg, hver Gang

vi flytte, købe nye Gardiner og nye Meubler, saa bliver jeg min Sjæl en ruineret Mand.

Fru Olmerdug.

Naar du tænker saaledes, skulde du rigtigt slet ikke have flyttet.

Olmerdug.

Seer man! Var du ikke selv utilfreds med Kjøkkenet derovre?

Fru Olmerdug.

Na Gud, med Kjøkkenet kunde jeg nok have hjulpet mig. Men dig var jo Intet tilpas.

Olmerdug.

Dig min Tro heller ikke. Jeg maatte tidt nok høre, at Vaskeskjælderen laae for langt borte, at Spiis-kammeret var for lille . . .

Fru Olmerdug.

Kjære Mand! vær nu ikke urimelig! Jeg erklærede jo udtrykkeligt, at jeg endda vilde blive boende. Men du vilde jo med Bold og Magt herover.

Olmerdug.

Savist vilde jeg — vist vilde jeg. Derovre kunde jeg jo ikke røre mig. Her boer jeg dog som et Menneske.

Fru Olmerdug.

Unægteligt er her meget bedre; det vil jeg aldrig fragaae.

Olmerdug.

Aa, her er velsignet! Her er saa lyst, saa muntert! Og vil du komme hid engang, Vene! Fra dette Vindue kan man see over Philosophgangen, langt over Tømmerpladsen.

Fru Olmerdug.

Med en Kiffert maa man kunne see hvert Huus paa Amager.

Olmerdug.

Det var et fornuftigt Indfald af dig; jeg skal saamænd have min Kiffert opstillet. — Savist kan man see til Amager. Aa, det Vindue er Guld værd!

Fru Olmerdug

(efter en lille Pause).

Naa, saa du mener, at jeg imorgen skal gaae ud og kjøbe Tøi til Gardiner? For selv vil du vel ikke befatte dig dermed.

Olmerdug.

Nei, gaae du! Hvad der skal til, det skal til; der hjælper jo Intet for. — Men, hør nu! har vi ogsaa faaet alt Tøiet over? Manquerer der Intet?

Fru Olmerdug.

Ikke det jeg veed.

Olmerdug.

Sa, for det er mig en Pestilens, naar de komme drattende med Noget bagefter.

Fru Olmerdug.

Men de to Commoder, kjære Mand, har jeg flyttet ind i Dagligstuen.

Olmerdug.

Hvorfor maatte de nu ikke staae, hvor jeg havde sat dem. Det er, som jeg siger: naar jeg vel troer, at Alt er i Orden, saa kommer du og falsatrer det om.

Fru Olmerdug.

Men, kjære Mand, jeg kan umuligt undvære dem.

Olmerdug.

Da veed jeg, at du har baade Skabe og Dragfister i Overflodighed. Men det er saaledes hver evige Gang, vi flytte, saa er der Skjenderi om, hvor de Commoder skal staae. (En Tjener melder Charles). Naa, det kan jeg lide! Siig, han er velkommen. Na, hør lille Kone, lad saa Zulie komme ind!

Fru Olmerdug.

Hun kan ikke komme strax, hun er ved at klæde sig paa.

Olmerdug.

Hun var jo paaflædt.

Fru Olmerdug.

Nu, saa vasker hun sig. Du har heller ikke nødig at vide Alt saa nøie.

(Gaaer).

Olmerdug.

Det er et evindeligt Brovleri med de Fruentimmer. Bestandigt skal de vaske og pjaske sig.

Fjerde Scene.

Olmerdug. Charles (i elegant Ridedragt).

Charles

(stifter Hovedet ind ad Døren).

Jeg kommer dog vel ikke til Uleilighed?

Olmerdug.

Na langt fra! Værsgod og trin nærmere!

Charles.

En god Morgen, Svigerpapa! Jeg ønsker Dem til Lykke i de nye Bærelser. Som jeg haaber, er De nu saa temmeligt i Orden.

Olmerdug.

Na jo — det Børste har jeg fra Haanden. Men De kan troe, det holdt haardt. Naar man skal flytte, saa saaer man saamænd først at vide, hvad Meubler man har.

Charles.

De har dog fundet Alt til Deres Tilfredshed her? Jeg har i det mindste givet de strengeste Ordre.

Olmerdug.

Altting er charmant. Jeg er Dem og Deres

Hr. Fader grumme takskyldig. Nu manquerer der intet Andet, end at vi faae Leie-Contracten istand.

Charles.

Na, tael ikke om den Bagatel. Iblandt Venner kommer det ikke an derpaa.

Olmerdug.

Nu, som De selv vil. — Nei, jeg har saamænd ikke boet saa godt i mange Aar. Naar jeg vilde fortælle Dem, hvad jeg alt har lidt —

Charles.

Men jeg har endnu ikke hilset paa Deres gode Kone.

Olmerdug.

Hun har Noget at bestille i Huusholdningen. — Der skal De høre . . .

Charles.

Og Deres elskværdige Frøken Datter —

Olmerdug.

Hun er henne og vasker sig. — De troer maaskee ikke, at Gadedøren blev tre Gange opdirket, og Husets Folk bestjaalne der, hvor jeg boede før? Men der hittede jeg paa et Kneb. Jeg betalte Vægteren for at sidde og sove —

Charles.

Før at sove?

Olmerdug.

Ja hør nu! Jeg betalte ham for at sidde og sove i min Gadedør, hvor Ingen kunde komme ham forbi, uden at falde over ham eller træde paa ham.

Charles.

Ah, en excellent Idee!

Olmerdug.

Ja, det gif saa vidt, at jeg hver Aften sendte Pigen ned for at see ad, om Bægteren ogsaa sov paa sin Post, og først da havde jeg Ro paa mig. — Ja, dengang blev jeg hjulpen; men hvad har jeg ikke haft for Ulykker og Plager forresten. Snart Stjænderier med Huusfolkene —

Charles.

Men vil da Deres elskværdige Frosen Datter slet ikke lade sig see?

Olmerdug.

Hun kommer strax; hun er bare henne og vasser sig; — saa vilde de ikke holde Trapperne rene, saa lod de Renden fryse til; — og evindelige Tracasserier med Bærten i Huset. Ja, det er saamænd et suurt Liv at boe tilleie.

Charles.

Men, Svigerpapa, jeg længes virkelig efter Deres aimable Datter.

Olmerdug.

Hun kommer strax; hun er bare henne og vasker sig. — Na, jeg kunde fortælle Dem — —

Charles

(affides).

Det er Satan til Bask! (Gøit). Frøkenen gjør et langt Toilette idag.

Olmerdug.

De har Ret, nu kunde hun endeligt være færdig. Jeg vil gaae ind og hente hende. (Idet han vil gaae).
Naa, der har vi hende! Hvor bliver du af, Barn?

Femte Scene.

De Forrige. Julie.

Charles.

Ah, endeligt har man den Fornøielse! Hvorledes befinder De Dem, Frøken?

Julie.

Jeg taffer, ret vel.

Charles.

Skulde De troe, at jeg idag for første Gang har været vred paa Deres Toilette?

Julie.

Mit Toilette? Det spiller i Sandhed en saa ubetydelig Rolle, at jeg mindst troede, det tiltrak sig Nogens Opmærksomhed.

Charles.

Jeg beder om Forladelse! Alt, hvad der angaaer Deres elskværdige Person, tiltrækker sig min hele Opmærksomhed. Desuden, en Dames Toilette er i mine Dine en meget interessant Gjenstand. Det er Skjønhedens hemmelige Bærsted, hvor tusind Amoriner have travlt med at være den unge Dame behjælpelige. En bringer en Kam, en Anden en Børste, en Tredie Tandpulver, en Fjerde vellugtende Sæbe . . .

Julie.

Alt, nei! saa mange Tjenere har jeg ikke, og nu allermindst Amoriner.

Charles.

Men, apropos, siden vi tale om Toilettet, der skal jeg have den Ære at præsentere Dem — (tager et Etui frem).

Omerdug.

Hvad har De der?

Charles.

En lille Present til Deres Frosen Datter, en Bagatel!

Julie.

De er meget artig, min Herre; men jeg veed i Sandhed ikke, om jeg tør —

Omerdug.

Zovist, naar Hr. Charles er saa galant at tilbyde dig det, kan du gjerne tage derimod.

Charles.

De gjør mig lykkelig ved at tage derimod. — Behager De iøvrigt at lægge Mærke til Vaaget. Det er særdeles kunstigt udarbejdet i demi-haut-relief og forestiller den skønne Giraffe, Kongen af Frankrig har faaet foræret af Paschaen af Egypten.

Olmerdug.

Oh, har jeg seet Magen! Er det ikke en ordentlig Giraffe! Det er sgu godt gjort!

Charles.

Ah, det er udmærket Arbeid! Der eksisterer kun 2 Exemplarer af det Etui udenfor Paris, hvoraf dette er det ene, og det andet eies af den franske Chargé d'affaires i Wien. Vaaget alene er et Kunststykke; det bestaaer i en ganske særegen Mechanisme.

Olmerdug.

Men hvorfor har De just afbildet en Giraffe derpaa?

Charles.

Det skal jeg have den Gæde at sige Dem. Fra den Tid den egyptiske Giraffe var offentligt udstillet i Jardin des plantes, blev det den høieste Mode i Paris at opfalde Alt efter dette Dyr, og anbringe det paa Souvenirs, Necessaires o. s. v. Man fik strax Haarfletninger à la Girafe, Halsbaand à la Girafe, Falbelader à la Girafe. Sa man skriver fra Paris, at naar en Dame har ret store og milde Dine, f. Ex.

som De, skjønneste Froken, saa hører det til bon ton, at man siger, hun har Dine à la Girafe.

Olmerdug.

Dine? ja, det gaaer endda an. Men vilde En paa det samme sige, at min Datter havde en Hals à la Girafe, saa betakkede hun sig nok for den Hre.

Charles.

Ah, charmant sagt!

Sjette Scene.

De Forrige. Fru Olmerdug.

Charles.

Ah, Fru Olmerdug! ærbødige Tjener! — Hvorledes befinder De Dem! Hovedet lidt forstyrret? Ja, Flyttedagen er paa min Hre en slem Dag. — Apropos, jeg er endnu i Deres Gjæld, Frue!

Fru Olmerdug.

I min?

Charles.

Jeg skylder Dem den sidste Modejournal. Men jeg har taget den med. Tør jeg være saa fri? (Overleverer hende Journalen).

Fru Olmerdug.

Meget forbunden! Skjøndt det hastede virkelig ikke. Hverken min Datter eller jeg holde synderlig Skridt med Moderne. Har De derfor et andet Brug for den, kan det gjerne beroe.

Julie

(figende i den).

Skal vi ikke beholde den, nu vi har den? Er der noget Nyt deri, Charles? —

Charles.

En Mantille af Blonder, en Kjole af Cote-pali. Til Neglige nydelige Capoter af hvidt Gros de Naples med Baandsløiser af rosenrødt Atlas. Det er omtrent det mærkeligste. Damehattene true med at undergaae en stor Forandring. De italienske Straahatte besættes med to Bouquetter gule eller grønne År med Rosetter, og forenes med et Gazebaand med brede grønne Atlasstriber.

Fru Olmerdug.

Nu, man maa rigtig lade Dem, De er vel bevandret i, hvad der angaaer Luxus.

Charles.

Den skønne Verden kan ikke undvære Luxus. Den er for den høiere Cultur ligesaa nødvendig som Poesie og de andre skønne Kunster.

Olmerdug.

Det er saavist et ganske originalt Synspunkt, det! Paa den Maade komme jo vore Poeter til at rangere eens med den franske Haarskærer eller Handskemager.

Charles.

Jeg kan ikke nægte — i en vis Henseende.

Olmerbug.

Ja ja! der er altid Noget i 'et.

Charles.

Men jeg er paa min Aere nærved at glemme Alt over Deres behagelige Selskab. Jeg har med et Par Benner arrangeret en Ridetour, og en Mand af Aere maa holde sit Ord. — Fru Olmerbug! jeg anbefaler mig! — Svigerpapa, hav mig undskyldt!

Olmerbug.

Naa, skal det nu være? Vil De alt til at gaae? Ja, vi see Dem da igjen til Middag.

Charles.

Jeg er Dem meget forbunden. — Elstværddige Julie! De er saa stille. Jeg haaber dog ikke, De tager mig det ilde op, at jeg alt anbefaler mig.

Julie.

Na Gud, nei! gaae De i Guds Navn! Men jeg stod just og tænkte paa, at den Herre, der er afbildet her i Modejournalen, ligner Dem saa forfækkeligt.

Charles

(med en selvbehagelig Latter).

Ah, De behager at ffjemte. Er der ellers Noget i Journalen, De ønskede Underretning om, skjønn Julie?

Julie.

Nei, mange Tak! men jeg veed ikke, om Fa'er eller Mo'er ønskede sig Underretning?

Olmerdug.

Jeg? Hvor vil du hen, Barn? Jeg har saamænd ikke skiftet Moder, siden det asiatiske Compagnies Betjente gav det store Bal, og det var kært før Krudttaarnet sprang.

Charles.

Man maa tilstaae, De skifter Moder med Deconomie.

Julie.

Na, det er saamænd ikke Deconomie. Men Fa'er er en Ven af Antiquiteter; derfor holder han ogsaa af de gamle Moder.

Charles

(Hvisende hendes Haand).

Ah, charmant sagt! — Men, nu maa jeg i Sandhed anbefale mig, til vi sees igjen. — En god Morgen! Ingen Complimenter — jeg beder!

(Gaaer, ledsaget af de Andre).

Syvende Scene.

Gaden fra første Act.

Vilhelm, Knap og Mad. Knap

(Komme ud fra Commissionairens Huus).

Vilhelm.

Har De nu forstaaet mig?

Rnap.

Jo, det er let at begribe.

Bilhelm.

Min Plan er efterhaanden at gjøre Krigsraad Olmerdug aldeles kjed af de nye Bærelser og at opbringe ham saaledes mod Proprietair Tang og hans Søn, at han absolut maa troe, at han føres bag Lyset af dem, og tilsidst ikke kan Andet end ophæve Forbindelsen mellem Charles og Julie. I denne Hensigt har jeg alt instrueret Daniel. For det Første faae vi Krigsraaden til at troe, at der skal boe en Kobbersmed i Kjælderen derovre.

Rnap.

Meget vel. Skomager Arendt har lovet, at naar han betales godt, og De vil staae inde for Følgerne, skal han indfinde sig i Kjælderen og banke og hamre saaledes, at man skal kunne høre ham over hele Nabolauget.

Bilhelm.

Naar vi nu saaledes med dette grove Skjuts har skudt Breche paa Krigsraadens Taalmodighed, saa leveres Hovedslaget. De gaaer op til ham i Deres egen Person, som den vidtberømte Commissionair Rnap, og forkynder ham hverken meer eller mindre, end at han maa flytte ud enten idag eller imorgen, eftersom Proprietair Tang har alt længe iforveien leiet Bærelserne til en Anden, der nu gjør sine Retligheder gjældende. Forstaaer De?

Knap.

Det er sgu let at forstaae, naar jeg blot kommer heelskindet derfra.

Mad. Knap.

Hvorfor skulde du ikke komme heelskindet derfra? Hvad har du nu for Betænelighed?

Knap.

Her er ikke Andet at frygte for, end at, naar jeg forglemmer mig og røbes, saa lader Krigsraaden mig kaste ned ad Trapperne.

Mad. Knap.

Nu, saa bliver du kastet ned ad Trapperne. Det er saamænd ikke første Gang. Er det Tider til at see paa saadanne Smaating?

Knap.

Men naar jeg nu stævnes for Ketten som Bedrager?

Mad. Knap.

Naar der ingen andre Vidner er end Daniel, saa er dit Nei ligesaa godt som hans Ja. Er det kanskee første Gang, du har svoret dig fra en Sag?

Knap.

Hør, Kone, vil du tale, saa vil jeg tie. Din Tunge kan endnu bringe mig i Vold og Børn.

Bilhelm.

Et godt Ord igjen, Madam! Deres Mand giver nok efter. — De har heller Intet at frygte for, Hr. Commissiönair! Krigsraaden er en sagtnodig Mand, der selv i det værste Tilfælde ikke griber til voldsome Midler.

Knap.

Taja! Vi faae at see!

Bilhelm.

Men, ths! Jeg horer Daniels Stemme. Skynd Dem nu ind. Jeg gaaer tilside, men skal snart igjen indfinde mig.

(Gaaer).

Knap.

Na hor! Hr. Brandt! — et Ord! — et Ord — Ja, væk er han! Nei, alle de Planer due saa min Sjæl ikke.

Mad. Knap.

Due de ikke? Ja, vil du bare følge ind med. Og det siger jeg dig, naar du ikke gjør Alt, hvad vi ville have af dig, saa — ja du veed nok, hvad jeg mener. Kom nu!

(Trækker ham ind i deres Huus).

Ottende Scene.

Charles. Daniel.

Charles.

Det er paa min Tre høist besynderligt! Saa

du siger, hun har henvendt sig til denne Madame — hvad er det nu, hun hedder?

Daniel.

Madam Knap.

Charles.

Ah, Madam Knap! — Og hvad er det for en Kone?

Daniel.

Det er en meget brav Kone, der aldrig farer med Tant — ret en Danneqvinde.

Charles.

Og den ubekjendte Skjønne havde udtrykkeligt erklæret, at hun var attacheret for min Person?

Daniel.

Ja, den unge Dame maa rigtig have det grumme hedt. Saadanne som hun havde hulket og grædt og lamenteret for Mad. Knap. Hun skal have sagt, at hun enten maatte vinde Deres Kjærlighed eller tage Livet af sig.

Charles.

Paa min Vre, hun skal ikke tage Livet af sig. Nei, min skjønne Ubekjendte, De skal leve, og leve et fornøjet Liv i mine Arme!

Daniel

(afsiges).

So, ham har vi rigtignok!

Charles.

Og Mad. Knap vilde paa ingen Maade ud med den Skjønnes Navn?

Daniel.

Nei, hun sa'e, hun havde maattet bande paa at fortie Navnet.

Charles.

Hvem kan da denne Ubekjendte være? Hvor kan hun have seet mig? Og hvorledes kan hun have fatet en saa stor Tilboielighed til min Person?

Daniel.

Aa Gud, Hr. Charles! tael aldrig om det! Det er rigtigt intet Under, om De stifter Fruentimmerne i Dinene.

Charles.

Hahaha! Jeg troer, Mr. Daniel forstaaer sig paa at smigre.

Daniel.

Jeg smigrer tilforladeligt ikke. Jeg siger ikke Andet, end hvad hele Byen siger, at Ingen klæder sig saa smukt, at Ingen i det Hele taget har et Bæsen, der er saa fiint og ægte cavalleeragtigt, som De, Hr. Charles.

Charles.

Saa du mener virkeligt, jeg gjør Fortune hos Damerne?

Daniel.

Ja, stræffeligt! Naar De rider igjennem Ga-
derne, saa er Fruentimmerne jo særdiv at slaae
Ruderne itu for betids at faae Die paa Dem — og
paa Ballerne er Damerne jo nærved at slaaes om
Dem, har jeg ladet mig sige.

Charles.

Hahaha! Du er en lille Nar! — Men med alt
dette kan jeg ikke nægte, at jeg er høist nysgjerrig
efter at vide, hvem denne ubekjendte Skjonne er. Det
maa dog være en Dame, jeg kjender eller nu og da
har stødt sammen med. Om ikke Kammerraadens
lille, muntre Emilie — ja, det er en Pige med Tem-
perament, meget Temperament, og jeg troer, at hun,
uagtet hendes Bildskab, har et godt Die til mig. —
Na, hør, Daniel! du siger jo, at du har seet et
Glimt af Damen. Var hun høi af Væxt?

Daniel.

Ja, hun var saa stiftelig høi.

Charles.

Saa? Ja, saa kan det ikke være hende.

Daniel.

Forstaae mig nu ret! Saa meget høi var hun
heller ikke. Hun var ikke saa høi som en Livvagtss-
karl, ja, hun var mindre end baade De og jeg. Men

saa var hun heller ikke saa lille som en Dværg. Hun var af ret passende Statur, hverken for høi eller for lille.

Charles.

Var hun blond eller brunet?

Daniel.

Blond eller brunet? Hm! Jeg skal ha'e den Ere at sige Dem, hendes Haar blev skjult af en stor Straahat, da jeg saae hende.

Charles.

En stor Hat? en italiensk Straahat med en Mængde Baand og Blomster paa?

Daniel.

Ja, det er meget rigtigt.

Charles.

O, det er udenfor al Tvivl! det er den skønne Emilie — det kan ikke være nogen Anden. — Hahaha! det er en guddommelig Historie! Har jeg nu ikke altid sagt, at den Satans lille Hex havde et godt Die til mig. — Kun er det en fatal Omstændighed, at jeg staaer lige i Begreb med at forlove mig med den skønne Julie, og to Kjæresten paa eengang — hahaha! det er virkelig en malheur.

Daniel.

Bryd Dem aldrig om det, Hr. Charles! Een

Kjæreste kan ikke forslaae i saa stor en By som Kjøbenhavn; det er godt i de smaa Kjøbstæder, hvor der er Mangel paa Fruentimmer.

Charles.

Jeg vil paa min Vre heller ikke lade mig genere. Før mig nu strax hen til din Madame, at vi kan faae Sagen bragt i Rigtighed.

Daniel.

Ja, det er snart gjort; hun boer her.

(Daniel banker paa hos Commissionairen).

Niende Scene.

De Forrige. Madam Knap, siden Vilhelm.

Daniel.

Tjenere, Mad. Knap! Her har jeg den Vre at bringe Dem den Herre, vi talte om igaar, han — De veed nok — han med Damen.

Mad. Knap.

Naa! saa har da Himlen hørt min Bøn! Tusind Gange velkommen, min allersødeste Herre! Har Daniel allerede fortalt Dem —

Charles.

Ja, paa Navnet nær, har han fortalt mig Alt.

Mad. Knap.

Ja, min charmante, unge Herre! troer De ikke, jeg med Hjertens Glæde skulde sige Dem hendes Navn. Men jeg har saamænd dyrt og helligt maattet love Taushed.

Charles.

Kan De da ikke beskrive mig hendes Person? Hvorledes seer hun ud?

Mad. Knap.

Hvorledes hun seer ud, min charmante Herre? (Daniel søger ved Tegn at tiltjendegive hende, at Damen er lille o. s. v.) Hun seer godt ud, grumme godt — men i disse Dage seer hun noget bleg ud. Staffels Barn! De kan nok begribe —

Charles.

Er hun ikke temmelig lille?

Mad. Knap.

(der lægger Mærke til Daniels Tegn).

Jo, hun er klein af Væxt; men forresten deiligt skabt. (Daniel søger at betegne den store Straahat). Hvad hendes Hoved anbelanger — (Daniel nisser). da falder det noget bredt.

Charles.

Hvad? bredt? Det er aldrig muligt!

Daniel.

Naa, kommer De nu igjen med Deres Stiflerier, Madam! — Hun mener den store italienske Straahat; vi havde Løier af den, fordi den var saa stor.

Mad. Knap.

Javist, Hatten, hun gaaer med, er lovlig stor.

Charles.

Men ikke sandt, Madam, under Hatten stiffer der et Par sorte spillende Dine frem?

Mad. Knap.

Na, det er som man kunde see et Par Steenfulsperler.

Charles.

Og naar hun taler, saa er det lutter Fyr og Flamme?

Mad. Knap.

Ja, er det ikke forfærdeligt! Man kan knap høre sine egne Ord, naar hun er i Stuen.

Charles.

Men siig mig nu, kjære Madam, naar kan jeg da haabe at see min skjonne Ubekjendte, og hvor?

Mad. Knap.

Oh, det staaer Altsammen i Brevet.

Charles.

Et Brev? Har De et Brev til mig?

Mad. Knap.

Oh, javist har jeg det — nu skal jeg gaae ind og hente det.

(Gaaer ind).

Charles.

Jeg er paa min Tre overmaade nysgjerrig efter at vide, hvad der kan staae i denne billet doux — (Wilhelm gaaer trallende over Scenen). — Men seer jeg ret! Brandt! Pst! pst! — Velkommen, mon frère!

Wilhelm.

Ah, vor kjøbenhavnske Adonis! Hvad Potkeren gjør du i denne Gade?

Charles.

Du maa paa min Tre nok spørge. Seer du, jeg har eet lovligt Grinde her. Mine tilkommende Svigerforældre boe her. Men det andet Grinde —

Wilhelm.

Nu, du er vel aldrig paa Afveie?

Charles.

Ah, jeg er paa Veien til at blive det lykkeligste Menneske. Entre nous, (hviser til ham). Kammerraadens Emilie er dødelig forelsket i mig.

Wilhelm.

Er det muligt? (Affides). Nu har jeg aldrig hørt saa galt!

Charles.

Som jeg siger, den lille Hx er dødelig forelsket i mig, kommer mig imøde, skriver mig en velsignet billet doux til, forstaaer sig, alt incognito! Hahaha!

Wilhelm.

Men hvoraf veed du, at den Skjønne er Emilie?

Charles.

Det kan ikke være nogen Anden. Den Beskrivelse, Folkene her give over hende, passer indtil den mindste Omstændighed. (Mad. Knap kommer ud og stifter hemmeligt et Brev til ham). Naa, her har vi da Brevet! Jeg vil for en Feils Skyld strax læse det. (Læser). „Min Herre!“ — Ah, den lille Skjælsmeester, hun leger fremmed! — „Hvorledes De saa dømmer om det Skridt, jeg staaer i Begreb med at gjøre, beder jeg Dem være overbeviist om, at kun den ulhyffeligste Videnstabs kunde bevæge mig dertil.“ — Den Stakkel! „Ifald De ikke er ganske følesløs imod min Tilstand, haaber jeg, De vil indfinde Dem i Eftermiddag Kl. 3, i det sidste Jisperhuus i Skovshoved.“ — Hahaha! Er det ikke den skandaløseste Historie, man vil ønske sig! — I Skovshoved? Aha, der har vi ny Befræftelse! Kammerraadens ligger paa Landet i Bedbæk.

Wilhelm.

Ja, du er rigtig en Hyffens Pamphilus.

Charles.

Nu vil jeg strax bestille en Gig hos min gamle Ven, Melchior, og om en Time eller to er jeg paa Veien til det romantiske Jisperhuus. Ah, min Ven! jeg phantaserer mig den meest rørende Scene à la Walter Scott: den skjønne Emilie svømmende i Taarer

— jeg foran hende paa Knæ, sværgende hende ved alle Guder og Gudinder evig Trost. Hahaha! — Og kanske jeg er saa lykkelig, at hun falder i Besvimelse. Jeg tager min Flacon op, holder den for hendes nydelige, lille Stumpnæse — og hun vaagner lykkelig i mine Arme! Ah, Situationen er til at male. — Nu, farvel, mine Venner! Aften skal I høre fra mig. Jeg tænker, jeg til den Tid kan fortælle de guddommeligste Details!

(Her leende ud; de Andre følge med Latter og indbyrdes Pantomimer efter).

Tredie Act.

Bærelse hos Olmerdug.

Første Scene.

Fru Olmerdug. Julie.

Fruen.

Vær du kun ganske rolig, mit Barn! jeg tænker nok, jeg skal bringe din Fader paa andre Tanker. Men hvem er det unge Menneske, du er saa indtaget af?

Julie.

Han hedder Wilhelm Brandt, og er Guldmægtig i et kongeligt Comptoir. Han skal have mange Kundskaber efter Folks Sigende, men som jeg ikke forstaaer mig paa. Derimod veed jeg, at han har det fortræffeligste Hjerte; han er saa god, saa inderlig god! O, kjære, lille Mo'er! du vil bestemt komme til at holde af ham; han er ganske anderledes end

Charles, der ikke har andet end Tant og Fjas i Hovedet.

Fruen.

Charles har jeg selv aldrig holdt synderlig af, skjøndt der intet Ondt er i ham. Men ths, jeg hører min Mand komme; gaae du nu ind, mens jeg taler med ham.

Julie.

Gjør nu dit Bedste, søde, lille Mo'er! Tro mig, jeg har ikke luffet et Die inat af Urolighed. Jeg kan sandeligen ikke blive lykkelig med Charles.

Fruen.

Gaae kun ind, mit Barn! Alt skal endnu blive godt. (Julie gaaer). Fuldmægtig Brandt? Det er jo ham, der har været udenlands. Nu, man taler meget Godt om ham. Hans Fa'er er formuende og en brav Mand, og han selv er i en hæderlig Bei. Dette Partie var jo langt at foretrække.

Anden Scene.

Fru Olmerdug. Olmerdug.

Fruen.

Det er vel, du kommer, lille Mand. Jeg har en Høne at plukke med dig.

Olmerdug.

Raa, har du nu igjen en Høne at plukke!

Fruen.

Du har jo slet ikke fortalt mig et Ord om, at der har indfundet sig en ny Frier til vor Datter.

Olmerdug.

Mener du ham, den Galfrands, der imorges midt paa Gaden anholdt om Julies Haand? Jo, det var sgu vel værdt at tale om.

Fruen.

Du dømmes for hurtigt. Jeg veed fra en sikker Kilde, at denne samme Galfrands er en ung, brav Mand med Rundskaber og Formue. Han er Fuldmægtig i et kongeligt Comptoir og har Haab om hurtig Befordring. En saadan Frier bør man dog ikke foragte.

Olmerdug.

Deri har du Ret; kun Skade, at vor Datter kan ikke godt være forlovet med To.

Fruen.

Nu, hun er endeligt ikke forlovet med Charles endnu.

Olmerdug.

Da manquerer der heller ikke meget deri. Aften, naar Proprietairen kommer, er Saordet berammet.

Alle Parter ere enige; hvad ſkulde der ſaa være iveien?

Fruen.

Der dommer du igjeſt for hurtigt. Hvem ſiger, at alle Parter ere enige? Jeg for min Part er ikke derfor, og Julie viſt mindre.

Olmerdug.

Hun er et godt, lydigt Barn, der nok vil ſeie ſig efter vor Billie.

Fruen.

Det troer jeg ſelv; men deſmere bør vi tænke paa hendes Vel og ikke forene hende med et ſaa intetſigende Menneſte. Tro mig, kjære Mand, din Speculation med Charles duer ikke. Han er ingen Mand for vor Julie. Hun er klogere i een Finger end han fra Top til Taa. Og det er ikke godt, at Konen er altfor klog, naar Manden er en Taaffe.

Olmerdug.

Da er dog vi To kommet meget godt ud af det med hinanden — ja vi er ſgu. Smaa Tracasſerier kan Ingen regne.

Fruen.

Men du er heller ingen Taaffe.

Olmerdug.

Nei, det er endelig ſandt. Men jeg ſtod juſt og tænkte paa, at du jo var en Kone med Forſtand,

Hm! hm! — ja, hvad er der at gjøre herved? —
 Na, veed du hvad, lille Kone, det gaaer nok. Lad
 dem kun først komme sammen.

Fruen.

Men, kjære Mand! hvor tidt har du ikke selv
 sagt, at naar vor Datter engang skulde giftes, maatte
 det være med en Mand, der sad i kongeligt Embed
 og havde noget Bist aarligt at leve af. Og hvad
 har Charles? Han skal jo have hver Stilling af sin
 Fader.

Olmerdug.

Noget Bist aarligt er jo altid det sikreste. —
 Hm! hm! — Men for Fanden, naar han ikke har
 Noget, saa faaer det at være. Jeg kan min Sjæl
 ikke høre. Skaf du ham Noget. Desuden er han
 jo oppe i et af Comptoirerne.

Fruen.

Men, min Gud, han er jo Ungenting deroppe.

Olmerdug.

Det forstaaer du dig ikke paa. Vi har mange
 store Mænd, der begyndte med at være Ungenting i
 et af Comptoirerne. Giv kun Tid! Det kommer
 nok ogsaa med Charles.

Fruen.

Charles kan sidde deroppe i en halv Snees Aar,
 inden han bliver Copiist, og hvad har han saa? Et

Par hundrede Rigsdaler. Dermed kan han og vor Datter mageligt sulte.

Olmerdug.

Nu, javist er det slemt.

Fruen.

Og hvad bliver saa Enden deraf? Vil ikke hans Fa'er spæde til — og Gud veed, hvorledes han er fundet; Ingen af os kjender ham jo — saa maa du ene føde de unge Folk.

Olmerdug

(fortredelig).

Hvor gider du nu idag tale —

Fruen.

Naar jeg ikke taler derom idag, saa er det for sildigt. Lad dig nu sige, Mand, og sæt ikke vor Datters Lykke paa Spil.

Olmerdug.

Get Ord saa godt som thye. Havde du og Julie betids sagt mig, hvad I nu komme med, saa kunde der muligt være skeet en Forandring. Men nu, da Alt er berammet, da Proprietairen, som jeg skylder saa mange Forbindtligheder, som har ladet alle disse Bærelser indrette saa godt og bekvemt for mig, da han kommer til Byen ene og alene for at celebrere

sin Sønns Forlovelse med vor Datter, nu kan det min Sjæl ikke mere gøres om.

Fruen

(affides).

Ja, jeg var en daarlig Kone i mit Huus, om det ikke blev omgjort.

Tredie Scene.

De Forrige. Daniel.

Olmerdug.

Du bliver ogsaa borte og lader mig i Stikken.
— Men hvordan er det, du seer ud? Du er jo fuld af Kalk og Snabs paa Klæderne.

Daniel

(affides).

Nu gjælder det at lyve med Forstand. (Gæit).
Jeg var oppe paa Taget hos Muurfolkene. Der skal sættes en Hat paa den ene Skorsteen.

Olmerdug.

En Hat? hvorfor det?

Daniel.

For ellers kan vi nok slet ikke nære os til Vinteren for Røg fra Raskelovnene.

Olmerbug.

Hvad er det du siger, Menneſke? Ryger Ornene?

Daniel.

Jeg troede, Herren vidſte det.

Olmerbug.

Nei, det har jeg Skam ikke vidſt. Det var jo en grumme ſlem Omſtændighed. Hvad ſiger du dertil, Mo'er?

Fruen.

Jeg har halvveis formodet det, da Kjøffenet ikke er ganſke frit for Røg.

Olmerbug.

Men troer du, at denne Hat vil hjælpe, Daniel? Hvad meente Muurfolkene?

Daniel.

Saa, hvem kan forſtaa ſig paa de Menneſker! De ere ſaa ubehøvlede, ſaa det er en Skam. Da jeg ſpurgte, om Hatten vilde hjælpe, ſvarede den Ene mig, at naar jeg ſyntes, det var ikke nok, kunde jeg jo ſætte en Hue ovenpaa. Og den Anden meente, at om der ſaa kom Hat og Parfy paa Skorſtenen, ſaa vilde Herren dog altid kunne røge Skinker omſouſt i Dagligſtuen. Vittigheder har de Folk nok af.

Olmerbug.

Ah, ſy for Fanden! Jeg vil ſtrax ſelv tale med Folkene. Hvor kan jeg træffe dem?

Daniel.

De sidde begge To skrævs over Taget lige ved Skerstenen og spotte ned paa Folk.

Olmerdug.

Sa, hvor kan jeg gaae der op.

Daniel.

Forresten skal jeg hilse Herren saa flittigt fra Muurpolereren, at der imorgen maa gjøres røddeligt i de tre Bærelser tilgaden.

Olmerdug.

I de tre Bærelser tilgaden? Af hvad Marsag?

Daniel.

Alle Vosterne skal hvidtes og gibses. Han sa'e, de havde længe trængt dertil.

Olmerdug.

Nei, det gaaer for vidt! Hvad? skulde jeg have det Svineri i mine Bærelser? — og i al den Tid maae vi jo opholde os tilgaarden.

Daniel.

Det samme sa'e jeg; men det kunde ikke være anderledes, sa'e han, da Hr. Charles udtrykkeligt havde befalet det.

Olmerdug.

Om! jeg maa rigtig have Charles dygtigt i Skole, naar han kommer til Middag.

Daniel.

Det havde jeg nær glemt at sige Herren. Der har været Bud fra Hr. Charles, at han ikke kan have den Fornøielse til Middag.

Olmerdug.

Det var slemt! Hvad gjør vi nu herved, Vene?

Fruen.

Det veed jeg ikke, hjerte Mand! Jeg befinder mig, sandt at sige, slet ikke vel her.

Olmerdug.

Hør, Mo'er, det ligner saa Gud Ingenting, allerede den første Dag at klage over Bærelserne. Du skal see, naar Charles kommer herop, saa er Alting bragt i Rigtighed i et Dieblif. Mener du ikke, lille Daniel?

Daniel.

Jeg vil ikke mistroste Herren; men jeg troer næsten selv, at Alt er ikke, som det burde være, i det mindste naar jeg skal troe, hvad Gaardskarlen nu effen sa'e mig.

Olmerdug.

Kommer du nu med Gaardskarlen? Tilsidst faaer jeg Historier fra hele Gaardens Besætning. Nu, hvad sa'e Gaardskarlen?

Daniel.

Han fortalte, at her skal ligge Indqvartering i Gaarden, 1 Officeer og 3 Gemene.

Olmerdug.

Saa?

Daniel.

Og at vi maatte af med to af vore Bærelser til
Lieutenanten. Det kunde umuligt være anderledes.

Olmerdug

(trippende urolig omkring).

Saa? ja'e han det? hvad? hm!

Fruen.

Der kan du see!

Olmerdug

(ærgerslig).

Ja, hvad kan jeg see? — Hvor du nu taler?
Hvem kan fidere paa, hvad saadanne Folk sige.

Daniel.

Forlad mig det, Herre! Gaardskarlen er rigtigt
et grumme solid Menneske.

Fruen.

Seg sætter, det skeer, hvilke Bærelser vil du saa
overlade?

Olmerdug.

Det veed jeg min Sjæl ikke. Du maa tænke
paa, om du ikke kan afsee et Par Bærelser af dine.

Fruen.

Nei, Mand, tænk aldrig paa det. Jeg har for
Gud lidt nok.

Olmerdug.

Lad mig kun selv tænke efter. I gjøre mig kun mere confus. — Nei, jeg veed saa Gud ingen Udvei — mit Hoved er ganske forvirret. — Men her er ogsaa en Fandens Støi i Gaden idag.

(En Banken som fra en Kobbersmed, der hidtil i denne Scene er hørt nu og da, høres nu forstærket).

Fruen.

Saa, hvad er det for en Banken og Hamren? Jeg har alt længe villet spurgt derom.

Daniel

(i en ligegyldig Tone).

Aa, det er ikke Andet end, at Kobbersmeden, der er flyttet ind nede i Kjælderens, banker en stor Kjedel ud.

Olmerdug.

Hva — hvad? En Kobbersmed? her i Huset? hvor vi boe?

Daniel.

Veed Herren det ikke heller? Her i Huset har Ingen vidst Noget om denne Kobbersmed før nu, saa det skulde maaskee være en Overraskelse.

Olmerdug.

En deilig Overraskelse! Der er jo snart Intet, der er mig saa forhadet som denne evindelige Banken paa en Kobberkjedel.

Daniel.

Egentlig troer jeg, at Manden skulde først have flyttet ind imorgen, men hvorfor det er skeet idag, det veed jeg ikke.

Olmerdug.

Hør, Daniel, er det ogsaa virkelig sandt? Boer han her i Huset? Her hos os? Nar mig ikke, det siger jeg dig.

Daniel.

Herren kan jo selv tale med ham.

Olmerdug.

Ja, det vil jeg; gaae ned og kald ham op. (Daniel gaaer). Hvis det er sandt, saa er jeg en foren Mand.

(Tripper op og ned).

Fruen

(affides).

Det hænger aldrig rigtig sammen. Daniel satte mig et saa polist Ansigt op. Men — ja, det er ikke værdt at gøre min kjære Mand altfor fleg i denne Sag. (Høit). Hør, lille Mand! jeg synes næsten, at Charles og hans Fa'er holde dig for Nar.

Olmerdug.

Hør, Rone, tjen mig bare i at gaae ind. Du gjør mig kun mere forvirret, end jeg alt er.

Fruen.

Sa ja! Men glem ikke at fortælle mig, hvad Robbersmeden har sagt.

(Gaaer).

Olmerdug

(enc).

Jeg veed for Gud ikke, hvad jeg skal gribe til. Det begynder at blive sort for mine Øine.

Fjerde Scene.

Olmerdug. Daniel. Skoflikker Arendt (i Arbeids-
dragt med Skjoldstind).

Daniel.

Her er Robbersmeden, Hr. Krigsraad! (Affides).
Naar nu blot Skomageren ingen Dumheder gjør!

Olmerdug.

Min kjære Mester! kan jeg virkelig troe, at De
skal boe her i Huset?

Arendt.

Intet er viskere; jeg har leiet for over en
Maaned siden.

Olmerdug.

Men hvorfor erfarer jeg det først nu?

Arendt.

Det veed jeg ikke, gunstige Hr. Justitsraad.

Olmerdug.

Jeg er ikke Justitsraad, jeg er Krigsraad.

Arendt.

Om Forladelse! Jeg troede, De var kun Justitsraad.

Olmerdug.

Men hvorfor er De flyttet hemmeligt ind saa høit oppe paa Dagen?

Arendt.

Jeg skal have den Ære at sige Dem, den unge Herr Charles havde paalagt mig først at flytte ind imorgen; hvorfor veed jeg ikke. Men desformedelst, at jeg blev fastet ud imorges, der hvor jeg boede, saa syntes jeg, at det var bedst at flytte herind idag.

Olmerdug

(aiffides).

Hm! det er grumme mistænkeligt. (Høit). Hør, Mester! jeg kan ikke nægte, at denne Banken og Hamren er mig meget ubehagelig; jeg kan ikke høre mine egne Ord derfor.

Arendt.

Deres Ord i Ære, Hr. Justitsraad, men det skal De ikke bryde Dem om. Naar De har hørt mig banke i et halvt Aars Tid, saa lægger De sgu ikke mere Mærke dertil.

Olmerdug.

Men inden den Tid er min Familie og jeg stofdøve. Tjen mig derfor i at holde op med Hamringen blot til imorgen. Imidlertid har jeg talt med Charles.

Arendt.

Det kan jeg rigtigt ikke, Herr Justitsraad.

Olmerdug.

Na, jeg er ikke Justitsraad.

Arendt.

Jeg beder om Forladelse! — Jeg har Arbeid, der absolut skal være færdig.

Olmerdug.

Jeg vil give Dem 10 Rdlr., naar De vil holde op blot til iaften.

Arendt.

10 Rdlr.? — Hm! — Ja, det er saagu' ikke for Pengenes Skyld; men naar jeg kan tjene Dem — (Daniel gjør Tegn til ham og trækker i ham, da han putter Pengene i Lommen). Som sagt, det skeer meest af Kjærlighed til Næsten. — Men Forord bryder ingen Trætte. For om en god Time kan jeg umuligt holde op med at hamre, Herr Justitsraad.

Olmerdug.

Na gaae til Pofferen! Jeg er ikke Justitsraad — hold bare op saa snart som muligt!

Arendt.

Beg holder op om en Time, skal vi slaae tilbeds?

Olmerdug.

Nei Tat! jeg er saamænd ikke oplagt dertil.

Arendt.

De kan ogsaa forlade Dem paa mit Ord. —
En god Morgen, Herr Justitsraad.

Olmerdug.

Beg vil sige Dem eengang for Alle, jeg er
Krigsraad.

Arendt.

Om Forladelse! jeg troede, De var kun Justitsraad.

(Gaaer).

Olmerdug

(sætter sig).

Na Daniel! bliver det ikke anderledes, saa tager jeg min Død derover. Jeg er saamænd saa altereret, at jeg knap kan staa paa mine Been. Bring mig et Glas Vand, at Skrækken kan sætte sig lidt.

Daniel.

Strax, Herre! (Affbes). Jeg vil med det samme give Commissionairen et Binf.

(Gaaer).

Olmerdug

(ene).

Ja, hvad er dog vi Mennesker med vore Fornoielser, vore Planer! — Sæbebobler! Korthusel! Et Pust, og der ligge vi! — Jeg har glædet mig som et Barn til disse Værelser og har ikke tidsnok kunnet komme ind i dem, og nu — jo, jeg er sgu tidsnok kommet ind i dem. Skulde Charles virkelig have mig tilbedste? Det kan jeg dog aldrig troe. Jeg har i det mindste ikke fortjent det af ham. (Det banker; han farer sammen). Hvem er nu der? Det er vel igjen en Hjobspost. Kom ind!

Femte Scene.

Olmerdug. Commissionair Knap, siden Daniel.

Knap.

Turde jeg uleilige Hr. Krigsraaden —

Olmerdug.

Hvad bringer Dem til mig idag, Hr. Gjenbo?

Knap.

Jeg kommer som Mandatarius for Portraitmaler Glaubersalz. Han har med megen Forundring erfaret, at De er flyttet ind i disse Værelser.

Olmerdug.

Ja, De kan troe, jeg vilde ønske, jeg var vel herfra igjen.

Knap.

Saa var De maaskee saa god at gjøre Bærelserne røddelige endnu idag.

Olmerdug.

Hvorledes skal jeg forstaae det?

Knap.

Det er som Fed i Høse. Hr. Glaubersalz flytter herind imorgen; altsaa var det jo bedst, om De kunde flytte ud idag.

Olmerdug.

Hvem er Hr. Glaubersalz?

Knap.

Portraitmaler fra Rotterdam. Na, det er et stort Genie! Han har leiet disse Bærelser, fordi her er saa rart lyst og dog ingen Sol.

Olmerdug.

Men er De fra Forstanden! Jeg boer jo her; hvor kan han saa flytte ind?

Knap.

Intet er lettere. Hr. Krigsraaden behøver blot at tomme Bærelserne idag, saa vil den hollandske Maler arrivere imorgen.

Olmerdug.

Na, reis De til Bloksbjerg! Hvad rager den Hollænder mig?

Knap.

Ja, Fanden fare i Hollænderen, han veed nok, hvad han gjør. Han er saamænd ikke bange for at sætte Dem ud af Bærelserne ved Rettens Middel.

Olmerbug.

Nu er jeg sgu kjed af længere at høre paa den Passiar. Disse Bærelser har jeg leiet — og med Hr. Glauberfalz har jeg Intet at skaffe.

Knap.

Hm! det er en besynderlig Historie. — Turde jeg maaskee see Deres Leie-Contract?

Olmerbug.

Der er ingen Leie-Contract oprettet, da Gaardens Eier er min specielle Ven. Hans Søn skal endogfaa giftes med min Datter.

Knap.

Har den Gre at gratulere. — Men med alt dette er det for Gud en slem Omstændighed, at De ingen Contract har at fremvise, saa meget mere som Hr. Glauberfalz støtter sig paa en fuldkommen lovførmelig Contract, oprettet mellem ham og Proprietairen.

Olmerbug.

Det er Galmands Tale. Veed De ikke, at Leie gaar for Eie, til Fardag er ude.

Knap.

Det gjelder ikke her, hvor min Principal kan beraabe sig paa sin lovlige Ret. Behager De at see — her er en Copie af Contracten. Originalen er som sædvanligt i Udleierens Hænder.

Olmerdug

(efter at have gennemløbet Contracten).

Aa, Hr. Commissionair! hold paa mig! Jeg troer, jeg daaner! — —

(Synker ned paa en Stol).

Knap.

Ei, Hr. Krigsraad! De maa fatte Dem — vær en Mand! — Vi er' jo Alle Menneſter. Heute mir, Morgen dir — Jeg troer vor Herredød, Manden bliver ordentlig daarlig. (Ruster i ham). Hr. Krigsraad! kom dog til Dem ſelv!

Olmerdug.

Af! jeg er mere død end levende. Saaledes at blive bedragen, og det af ſine bedſte Venner!

Daniel

(kommer ind med et Glas Vand).

Værsgod, Herr Krigsraad!

Olmerdug.

Tak! jeg kan have det nødig. — Ih, hvad er det for Vand?

Daniel.

Det er godt klart Brøndvand. Der er ikke andet i Gaarden.

Olmerdug.

Aa Gud, fikken en Ravnerebel Brøndvand i Gaarden! Men det er saamænd godt nok for den hollandske Rjoter.

Daniel.

Er Herren ikke vel?

Olmerdug.

Tænk dig, Daniel, vi skal flytte igjen. Den Slynge af en Proprietair har leiet Bærelserne bort til en Anden. Imorgen kan vi Alle komme til at ligge paa Gaden.

Daniel.

Er det muligt? (Uffides). Det gaaer jo, som det var smurt!

Olmerdug.

Nu begriber jeg først, hvorfor det ikke hastede med Contracten, og hvorfor Charles ikke kunde komme til Middag. Det er et aftalt Spil mellem Faderen og hans smukke Søn.

Knap.

Ja, min Tid er temmelig knap. Hvad skal jeg saa svare Herr Glaubersalz?

Olmerdug.

Gaae De til Potteren med samt Herr Glauber-

salz! De kan hilse ham, at han kan flytte ind imorgen den Dag.

Knap.

Meget vel! Jeg anbefaler mig, og ønsker Herr Krigsraaden en god Bedring.

(Gaaer).

Olmerdug.

Daniel! Jeg gaaer i Borden over den Tort.

Daniel.

Herren maa ikke være saa modfalden. (Uffides).
Jeg har ordentlig Medlidenhed med ham.

Olmerdug.

Hvergang jeg hører den Rjeter af en Robbersmed banke, faaer jeg ligesom en Rystelse over mit hele Legem. Naar bare min gamle Gigt ikke indfinder sig igjen! Kom herhid, Daniel! og guid mig lidt i Rhagen, deroppe ved Skulderbladet. — Na her, hvor den Rjeltring hamrer, som om han kunde være betalt derfor.

Daniel.

Jeg skulde næsten selv troe, at han var betalt derfor.

Olmerdug.

Kad kun være med at guide; det hjælper mig saa Ingenting. Pas paa, det bliver min Død.

Daniel.

Herren gjør mig rigtig ganske melancholisk.

Olmerdug.

Hvad skal jeg sige til min Kone og til min Datter — af, min stakkels Familie! Der er ingen Hjælp. Vi komme, Gud hjælpe mig, Alle til at ligge paa Gaden. — Imorgen, Daniel, betænk, imorgen! Al, af! ulykkelige Flyttedag!

(Gaaer ind, ledsaget af Daniel, der lader, som han græder).

Sjette Scene.

Gaden fra første Act.

Bilhelm. Knap. Mad. Knap

(komme ud fra Knaps Huus).

Bilhelm.

Lad Dem nu sige, Herr Commissionair! De har for Gud Intet at risquere.

Mad. Knap.

Charmanteste Herr Brandt! De skal saamænd ikke spille et Ord paa den Rathue. Han skal give efter, om vi saa skal tvinge ham med Magt.

Knap.

Hør, Kone, vil du, at jeg skal sætte min hele Belfærd paa Spil? Hvor kan jeg forestille Krigsraadens Person? Jeg ligner ham jo ikke mere end

et nyfødt Barn. Og desuden — jeg forstaaer slet ikke, hvad det Hele skal gjøre Godt for.

Mad. Knap.

Kan du ikke forstaae det?

Wilhelm

(til Knap),

Jeg kan med to Ord forklare Dem Sagen. Det er ikke gjort med, at vi har faaet Charles herfra Byen. Skal vor Plan lykkes, saa maae vi forhindre, at hans Fader, Proprietairen, støder sammen med Krigsraaden.

Mad. Knap

(til sin Mand).

Og han ventes just hertil i Eftermiddag.

Knap.

Men saa er der jo Intet at gjøre ved den Sag.

Mad. Knap.

Sovist, hør bare —

Wilhelm.

Tillad mig — (Til Knap). Seer De, Proprietairen og Krigsraad Olmerdug have aldrig seet hinanden. Deres hele Mellemværende er hidtil drevet ved Correspondance og igjennem Charles. Der er altsaa Intet lettere, end at lade En udgive sig for Krigsraaden, tage mod Proprietairen og holde ham borte herfra, indtil hans Nærværelse ikke mere kan skade os.

Jeg veed, han træder af i Knapsteds Gaard, hvor jeg alt har mine Spioner for at melde os hans Ankomst —

Knap.

Ja, det er Altsammen godt. Men De maa tage en Anden til at udgive sig for Krigsraaden; jeg kan ikke.

Mad. Knap.

Kan du ikke? Hvorfor kan du ikke? Vil man betragte, hvor han staaer og skaber sig!

Knap.

Betænk bare den Rifico, jeg løber! Jeg ris-
querer min hele borgerlige Agtelse.

Mad. Knap.

Sikke Baas og Brøvl! Hvad borgerlig Agtelse har du? Bør du ikke gjøre Alt for at tjene Herren der, som allerede har viist sig saa galant mod os!

Knap.

Men naar det nu bliver opdaget? Naar den Satan af en Proprietair morbaner mig? Hvad saa?

Mad. Knap.

Saa fleer dig ikke Andet end, hvad du alt længe har fortjent. — Bryd De Dem om Ingen-
ting, Hr. Brandt. Han skal min Sjæl paatage sig at agere Krigsraad Olmerdug, enten han saa piber eller synger.

Vilhelm

(til Knap).

Sagen er heller ikke saa slem, som De troer. Deres Hre kan umuligt lide —

Knap.

Potter bryde sig om Hren! Naar det endda ikke var Andet.

Vilhelm.

Og Brygl har De heller ikke at befrygte. Jeg skal følge med Dem overalt. De kan give mig ud for en Nærbeslægtet, eller for hvad De vil. Skulde saa det Værste hændes, saa sthyder De al Skylden paa mig, og trækker Dem selv ud af Legen. Og desuden — jeg har jo lovet Dem 100 Rdlr.; men jeg lægger 100 Rdlr. til, naar Sagen faaer et godt Udfald.

Knap.

Ja, høistærede Belynder! Han, som læser i Hjerterne og dommer efter Tankerne, han skal bevidne, at jeg inderligt gjerne vil tjene Dem — og hvad gjør man ikke for det hjære Brød? Jeg er gift — kan maaskee vente Børn.

Mad. Knap.

Na, for den Sags Skyld kan du være ganske rolig. Det har endnu lange Udsigter.

Knap.

Til dig har jeg ikke talt. — Naar De derfor

troer, at jeg kan paatage mig det, saa vil jeg probere derpaa. Jeg kan vel ikke mere end faae et Livfuld Prygl.

Wilhelm.

Det kan jeg lide, Herr Commissiionair! Lad os nu strax gjøre Anstalter; jeg kan hvert Dieblig vente Bud fra Daniel, der er paa Udfig efter Proprietairen. For det Første maa De omklædes. (Til Mad. Knap). Har De tænkt paa Klæder til Deres Mand, som jeg bad Dem om?

Mad. Knap.

Jo, og dem har jeg, og de komme Krigsraadens meget nær, baade Kjole og Vest. Det er endnu en Levning fra den Tid, jeg havde en Marchandiser-Boutique.

Wilhelm.

Godt. (Til Knap). Glem ikke at puddre Dem, Krigsraaden hører til den gamle franske Skole og gaaer med Pudder.

Knap

(i en hufelig Tone).

Men hvad Buxer skal jeg have paa?

Wilhelm.

Na, det er det samme med Buxerne.

Knap.

Skal jeg gaae uden Buxer? Da veed jeg dog,

at Krigsraaden, om han ogsaa horer til den gamle franske Skole, ikke er en Sansculotte.

Wilhelm.

Jeg mener, De kan beholde dem, De har paa.

Mad. Knap.

Na javist, kom kun ind. Du skal snart være omflædt.

Knap.

Saa De mener virkelig, at jeg tør vove derpaa, Høistærede?

Wilhelm.

At gaae med de Buxer? Ja, det kan De uden Betænkning.

Knap.

Nei, jeg mener Høistæredes hele Plan med Proprietairen.

Mad. Knap

(commanderende).

Kommer du snart? Du veed, jeg kan godt lide den lange Brøvl.

(Gaaer ind med Knap).

Wilhelm

(ene).

Arme Thy! han er et bedrøveligt Exempel paa det ægteskabelige Livs Ulysalighed; det var ikke godt, om han var et Auspicium for mine egne Affairer. Jeg sveder og arbejder idag som en Hest, maaskee

ene og alene for at komme under Toffelen. Pah! det har ingen Nød! Julie er from som en Due, og saa eftergivende, som man kan forlange det af et Fruentimmer. (En Dreng kommer ind og giver ham et Brev). Ah! fra Daniel! (Læser Brevet). Naa, der har vi ham! (Maaber ind). Herr Commissionair! kom ud! det er den høieste Tid.

(Knap kommer ud, omklædt ganske som Krigsraad Olmerdug i Klæder af noget isinefaldende Farve. Mad. Knap følger efter ham med en Pudderæste og puddrer ham).

Mad. Knap.

Giv dog Tid, Menneſke! Nu er du ſtrax færdig.

Knap.

Puh! Du ſlaaer mig jo Pudderet i Næſe og Mund.

Mad. Knap.

Det døer du ikke af.

Vilhelm.

Fortræffeligt! De ſeer ſaa livagtig ud ſom Krigsraad Olmerdug, at ſelv En, der kjender ham, ved første Diekaſt kunde tage Feil. Giv Dem nu lidt mere Air — ikke for meget — ſaaledes! De kan gjerne ſee lidt eenfoldig ud.

Mad. Knap.

Det har De ſaamænd ikke nødig at bede ham om. Han har gode Anlæg dertil af Naturen.

Wilhelm.

Og nu maa De ind, Madam! Deres Nærværelse kunde vække Mistanke. — Stille, der kommer Nogen nede i Gaden. Det er dem!

Knap

(forstræffet).

Er de der alt? — Naa, Gud see i Naade til mig.

Wilhelm.

Vær nu paa Deres Post; husk paa, jeg er en Nærbeslægtet. Ind, Madam!

(Madam Knap gaaer ind, men lurar i Gadedøren).

Syvende Scene.

Wilhelm. Knap. Proprietair Tang. Daniel.

Proprietairen.

Saa de har Alle saa travlt idag?

Daniel.

Na forstrækkeligt! Fruen og Broderen kan knap sandse for lutter Travlsked og Anstalter. — Men der staaer min Herre, Krigsraaden. (Til Knap). Det er rigtigt nok ham, Herre, Proprietairen fra Landet.

Proprietairen.

Er De Krigsraad Olmerdug?

Rnap.

Ja, jeg er, og De er vist Proprietair Tang.
Bær mig tusinde Gange velkommen! (Omfavnar og kysser
ham; — affides). Uf! hvilket Rjoster-Ansiget!

Proprietairen.

Naa, det er mig hjært at gjøre Besjendtskab med
min Søns tilkommende Svigerfa'er. Min Søn har
tilskrevet mig meget Godt om Dem og Deres Familie.

Rnap.

Aa, Deres Søn er altfor artig!

Proprietairen.

Jeg havde ellers ventet, at han skulde have mod-
taget mig i Gjæstgivergaarden.

Daniel.

Den unge Herr Charles er rigtigt undskyldt.
Han er inde hos Fruentimmerne, og er dem be-
hjælpelig; de vil ikke undvære ham for aldrig det.

Proprietairen.

Hahaha! Ja, det er Satan til Dreng — altid
er han efter Fruentimmerne.

Bilhelm.

Og Fruentimmerne ere snart værre efter ham.
Troer Herr Proprietairen, at en Anden turde blive
derinde? Jo pht! Fruen seiede os kjønt afveien.

Men ham, sa'e hun, vilde hun beholde, for han kunde gjøre Nytte i Huset.

Proprietairen.

Nu, det fornoier mig, at Drengen teer sig godt.
(Til Knap). Men, med Forlov, Herr Svoger! hvem er den fremmede Herre der?

Knap.

Den Herre der? Det er Fuldmægtig Brandt.

(Gjør en Grimace som En, der har fortalt sig).

Bilhelm

(affides).

Beg troer, Satan staaer i Commissiönairen.

Knap.

Det er at sige, denne Herre er af min Familie — han er min Søstersøn — en meget intim Ven af mit Huus.

Proprietairen.

Saa meget desto bedre! Giv mig Deres Haand, Herr Fuldmægtig! Beg er en ligefrem Mand, der hader Complimenter.

Bilhelm.

Saa er De af mine Folk. Lad derfor min Titel ude af Spillet. Beg er ogsaa kun Fuldmægtig ved Krigsraadens Tømmerhandel.

Proprietairen.

Har Svoger en Tommerhandel? Nu, man maa tilstaae, i Kjøbenhavnere ere om Jer.

Knap.

I vore Tider maa man have flere Børn i Blden.

Proprietairen.

Det var et sandt Ord. Jeg har det paa samme Fod. Mine Børn ere jo rigtignok Hovedsagen, da jeg tænker som saa, at Alting kan forgaae, men Guds grønne Jord forgaaer aldrig. Men aparte har jeg endeel skjønne Eiendomme her i Byen — og skulde Alt gaae skjævt, saa har man jo nogle Skillingen fra gamle Dage.

Knap.

Saa, det sidste er sgu det sikkreste. Hold endelig paa dem.

Proprietairen.

Det Børste er, at Huse og Gaarde skaffe Født endeel Bryderier, naar man ikke altid kan være selv tilstede. Jeg vilde ønske, jeg havde en solid Commissionair at betro mig til.

Knap.

Der skal jeg saamænd gjerne være Dem behjælpelig. Jeg har Commissioner for den halve Bye. Fra mit Commissions-Comptoir —

(Wilhelm trækker ham i Kjølen).

Proprietairen.

Hvad? har Svoger ogsaa et Commissions-Comptoir? Ja, saa har De rigtignok mange Jern i Jlden.

Wilhelm.

De misforstaaer Herr Krigsraaden. Han mener sit Comptoir for Tømmerhandelen. (Affides til Proprietairen). Krigsraaden er gruelig distrait, og nu tilmed idag, da Flytningen ligger ham i Hovedet. Han er undertiden nærvæd at snakke over sig.

Proprietairen.

Er det muligt! Hahaha! Ja, min Søn har nok skrevet mig Adskilligt derom, men jeg troede ikke, det var saa slemt. Det er ellers Skade for ham; det er saadan en smuk Mand at tale med. (Gøit) Apropos, Herr Svoger! jeg haaber, De viser mig retsaffens omkring i Huset derovre, hvor De er flyttet ind, og som min Søn har kjøbt til mig i min Fraværelse. Er De fornøiet med Veiligheden?

Rnap.

Na, det er en charmant Veilighed.

Proprietairen.

Ja, efter min Søns Beskrivelse maa den ikke være saa daarlig endda.

Daniel

(der hidtil har staaet paa Udfig, gaaer hurtigt hen til Wilhelm).

Nu troer jeg Pokkeren staaer i det! Den unge Charles er lige paa Veien herhen!

Wilhelm.

Oh, gid han var paa Veien til Siberien! For
Fanden! hvad gjør vi nu?

Daniel.

Mathias Knap smører Hæser; jeg faaer en
Ulykke. Hvad De vil gjøre, det veed jeg ikke.

Wilhelm.

Jeg vil pro primo ikke lade mig forbløffe. Lad
ham kun komme, det gaaer nok!

Daniel.

Der er han! Nu kniber det sgu med det ellersste
Bud.

Ottende Scene.

De Forrige. Charles.

Wilhelm

(der gaaer Charles ind).

Oh, mon frère! Er du her endnu!

Charles.

Jeg havde en fordømt malheur. Vige da jeg
vilde til at vende med Giggen, knækker den ene Stang.
Det er, paa min Vre, Noget, der aldrig er hændt
mig før.

Wilhelm.

Hør nu! Din Fa'er er kommen. See bare til
at komme strax herfra, ellers slipper du ikke bort i

de første to Timer, og saa kan du da sige god Nat til den skønne Ubeskjendte.

Charles.

For Pokkeren! Du har Ret! Hvorledes slipper jeg bort paa en god Maade?

Wilhelm.

Du maa sige, du skal ind og hjælpe Damerne.

Charles.

Men, mon cher! hvorfra kommer dit Beskjendtskab —

Wilhelm.

Derom kunne vi tale en anden Gang. — Gjør nu bare, som jeg siger dig, ellers gaaer din hele Rendezvous i Vædet.

Proprietairen.

Naa! der har vi jo vor Springshr!

Rnap

(der hidtil har gaaet i Samtale frem og tilbage med Proprietairen, bliver ved at see Charles høist jorstræffet).

Nu er da Alt forloren!

(Retirerer under det Følgende til Døren af sit eget Huus og vil ind. Men hans Kone, der hidtil har staaet paa Vuur, støder ham bort efter comist Modstand fra hans Side og smækker Døren i).

Charles.

Ah, velkommen til Byen! Hvorledes befinder Papa sig?

Proprietairen.

Jeg takker, min Dreng, ret vel! Naar jeg blot har Noget at speculere paa, saa besinder jeg mig altid vel. Men naar jeg gaaer ledig, saa falder jeg sammen. — Men hør, Patron! jeg synes, du staaer som paa Naale.

Charles.

Jeg kan ikke nægte, kjære Papa! — jeg har Noget at besørge for Damerne —

Bilhelm.

Na, veed De hvad, Herr Proprietair! Vi har Synd af at opholde ham. De veed nok, naar man staaer under Fruentimmer-Regimente, saa maa man lystre.

Proprietairen.

Hahaha! De har min Tro Ret. Saa gaae da, din Spring-ins-feld, og øv dig i at staae under Tøffelen. Det bliver saa Enden af Legen.

Charles.

Adieu, Papa, til vi sees igjen. (Affides til Bilhelm).
Jeg er dig uendelig forbunden.

Bilhelm.

Na, ingen Marsag!

Charles.

Nu iler jeg sporenstregts ud til min Skjonne.

Bilhelm.

Ja, gjør det, og Vyffe paa Reisen!

(Charles stynder sig bort, fulgt af Daniel).

Proprietairen.

Men hvor blev Krigsraaden af? Ei, hvad gjør De der, Herr Svoger?

Knapp.

Alt, Herr Svoger! Jeg vilde blot see lidt ind til min Familie.

Proprietairen.

Men De boer jo ikke paa denne Side af Gaden.

Bilhelm

(affides til Proprietairen).

Det er lutter Distraction. Han har glemt, at han er flyttet idag.

Proprietairen.

Hahaha! Det er Pokker til Distraction. Jeg lover mig en Hoben Løier af ham.

Bilhelm

(affides).

Saaer jeg ikke snart Proprietairen afveien, saa fordærver Knapp mig Altting. (Høit til Knapp). Men, bedste Herr Krigsraad! vi kan umuligt lade Proprietairen staae længer her paa Gaden.

Knapp

(der imidlertid er falden i sine egne Betragtninger, farer op).

Hvad behager?

Wilhelm

(affibes).

Naa, nu troer jeg sgu, han staaer og sover.
(Hvit). Jeg siger, vi maae snart tænke paa at gaae
ud til Skydebanen med vor Ven, Proprietairen.

Knap.

Zavist maae vi det — det er jo ogsaa sandt —

Proprietairen.

Skal vi ud paa Skydebanen?

Wilhelm.

Ja, veed De ikke det? Krigsraaden har viist sig
generøs og tracterer os Mandfolk. Underhaanden
kan jeg betro Dem — men for Guds Skyld ikke
mine Ord igjen —

Proprietairen.

Oh, hvor kan De troe —

Wilhelm.

Fruentimmerne gjøre Anstalter derovre til en
Hvitidelighed iaften i Anledning af Forlovelsen, jeg
troer et Transparent og nogle Sange med Chor.
Deres Søn er nok Mester for det Hele.

Proprietairen.

Oh, det var sgu pænt! — Hahaha! saa skal vi
nok overrasses.

Wilhelm.

Zavist, De skal see, hvor De vil blive overrasket.

Men nu kan De jo nok begribe, hvilken Forstyrrelse der er i hele Huset. Altsaa fandt vi, det var klogest at lade dem skalte og valte, som de vil. Imidlertid tage vi ud til Skydebanen og faae os i god Ro og Mag en forloren Skildpadde, en Andesteeg, og et godt Glas Biin. Hvad? har jeg Ret eller ikke?

Proprietairen.

Ja, Gu' min Sjæl har De Ret, Herr Ven! Derom kan der ikke være to Meninger. (Affides). Det er en rar, ung Mand, den Fuldmægtig; ham kan jeg godt lide. (Gøit). Naa, Herr Krigsraad! lad os saa gaae ud til Skydebanen. — — Men, hvordan har De det, Herr Svoger? Er De ikke vel?

Knap.

Alt nei! jeg er sandfærdig slet ikke vel. Jeg har saadan en Trykning — her —

Proprietairen.

Ei, bryd Dem aldrig om det. Trykning har vi Alle: trykker det den Ene her, saa trykker det den Anden der.

Vilhelm.

Proprietairen har fuldkommen Ret. (Affides til Knap). Hj! De maa jo stamme Dem, saa kjærlingeagtigt som De bærer Dem ad.

Knap

(affides til Vilhelm).

Alt, Herr Brandt! jeg tilstaaer det; men see

bare paa Proprietairen. Han kan jo bøie begge
Ender sammen paa mig. Jeg kommer, Gud hjælpe
mig, aldrig levende fra den Affaire.

Wilhelm

(som før).

Hvad er det for noget Gladder! Har De sagt
A, maa De ogsaa sige B. — Gaaer De ikke med
nu, saa lader jeg Dem, Fanden tage mig, i Stikken
og gaaer min Dei.

Knap.

For Guds Skyld, Høistærede —

Proprietairen.

Nu, hvorledes gaaer det med Krigsraaden?

Wilhelm.

Aa, det er meget bedre. Han siger, at naar
han kommer til at gaae, saa bliver det nok godt.
Nu tager jeg ham under den ene Arm, og De tager
ham under den anden, og saa gaae vi lige ud til
Skydebanen.

Knap

(da Proprietairen tager ham under Armen).

Aa, det er rigtigt en Skam. De skal saamænd
ikke have den Uleilighed. Jeg kan godt gaae alene
med Fuldmægtigen.

Proprietairen.

G r nu bare ingen Omstændigheder.

Knap

(sagte).

Naa, nu sidder jeg godt i Klemme!

Proprietairen.

Og nu lustig, Herr Bruder! og lad Fiolen sørge. Nu drille vi et Glas Viin paa vore Børns Sundhed, og iaften faae vi os en Springom. Hahaha! Jeg skal føre Svoger artig i Vinden.

Knap

(med et Suf).

Ja, derpaa tvivler jeg ikke.

(De gaar).

Fjerde Act.

Bærelset hos Olmerdug.

Første Scene.

Bilhelm. Julie. Daniel.

Julie.

Ja, ja, kjære Bilhelm! siig, hvad du vil. Jeg bliver ved min Paastand. I have nogle Spilopper for.

Bilhelm.

Du gjør mig Uret, kjære Julie —

Julie.

Jeg skulde ogsaa tage meget feil, om ikke Mester Daniel har en Fingerring med i Spillet.

Daniel.

Naa, Froken! skal jeg nu igjen have Skylden! Tilsidst kommer jeg til at spille samme Rolle her som i andre Huse Ratten; for, naar Noget er galt, saa har jeg altid gjort det. Forleden havde Rotterne ædt

det ene Dre af Herrens ndstoppede Dromedar, og saa sa'e Huusholdersken, at det havde jeg gjort. Og nu gad jeg dog vidst, om noget fornuftigt Menneske kan finde Fornøielse i at spise Drer af Dromedarer.

Julie.

Spar du kun dine sædvanlige, lange Tirader. Dig troer jeg nu slet ikke.

Bilhelm.

Bedste Julie! gaae ikke for strengt irette med os. Sæt ogsaa, at vi have Et og Andet i Gjerde, er det da ikke den simpleste Nødvendighed, der driver os? Eller, du Slemme! vil du heller forloves med Charles iaften, med det Menneske, der er mig meest forhadet af Alle?

Julie.

Hvor kan du hade Charles? Jeg kan ikke engang blive vred paa ham. Jeg synes, han er for ubethydlig og intetsigende dertil.

Bilhelm.

Min Mening er just heller ikke, at Charles er farlig for dig. Men til al Ulykke er du den søieligste Datter af Verden. Du var istand til af lutter Ødig-
hed mod dine Forældre at give Charles din Haand, naar jeg ikke forpurrede det.

Julie.

Nu, gør hvad du vil, men glem ikke, at du skal staae mig til Ansvar, hvis Noget gaaer galt.

Bilhelm.

Det lover jeg. Siig mig nu blot, har du talt med din Moder? Indvilliger hun i, at du giver Charles et Stævnemøde?

Julie.

Jeg har ikke talt med hende endnu, da jeg ikke har havt Mod dertil. Men jeg tænker nok, hun indvilliger. Naar jeg blot Intet risquerer derved —

Bilhelm.

Derfor kan du være rolig. Sammenkomsten bliver et Par Skridt herfra i Philosophgangen. Madam Knap skal være tilstede derved, og jeg er i Nærheden. Du kaster et tæt Slør over dig, saa kan Ingen kjende dig. Jeg kan ikke nægte, at jeg ønsker, du selv indfinder dig, for at du kan faae Leilighed til at lære at kjende den Mands flygtige Character, med hvilken du stod saa nær i Begreb at forenes.

Julie.

At Charles er flygtig, er rimeligt, men vær du dog glad ved, kjære Ven, at Ingen sætter dig paa saa flemme Prøver.

(Der ringes paa Gadebøren).

Daniel

(seer ud af Vinduet).

Der har vi, min Tro, Herren. Nu kan De da ikke gaae ned uden at møde ham.

Vilhelm.

Men er der ikke en anden Vei, jeg kan gaae?

Julie.

Ik nei! derinde ere alle Folkene, og flere Udgange er her ikke.

Vilhelm.

Saa, saa vil jeg paa Lykke og Fromme gaae ned.

Julie.

Det gaaer ikke an! Jeg hører Ja'er gaae paa Gangen.

Daniel.

Lad Hr. Brandt gaae ind i Cabinettet og tag Nøglen af, saa vil jeg paatage mig at skaffe Deres Herr Fader ud af Huset om en kort Tid.

Julie.

Min Gud! I gaae saa mange Krogveie, at jeg kan blive angst og bange. Hvad har du nu i sinde?

Daniel.

Skynd Dem nu, Froken! her er ingen Tid at spille.

(Brandt luffes ind i Cabinettet. Julie gaaer ind i de andre Sideværelser).

Anden Scene.

Olmerbug. Daniel.

Olmerbug.

Det er mig hjært, at jeg træffer dig. Det seer mørkt ud, Daniel!

Daniel.

Saa, hvor kan Herren vente andet Veir i October?

Olmerdug.

Nei, jeg mener, at mine Udsigter i Fremtiden ere mørke.

Daniel.

Naal jeg troede, Herren talte om Veiret.

Olmerdug.

Jeg var henne hos Nogle af mine Bekjendte og forhørte mig underhaanden om Værelser. Du begriber vel, at jeg ikke talte om, at det var mig, der skulde flytte. Al, jeg bliver tidsnok til en Fabel over Byen. — Men den Uleilighed kunde jeg saamænd gjerne have sparet.

Daniel.

Herren skulde sætte sig i Kviferne.

Olmerdug.

Men det er der jo ikke engang Tid til. Imorgen tidlig, betænk, lille Daniel, imorgen tidlig flytter den hollandske Maler Glaubersalz herind. Nei, vi komme til at ligge paa Gaden, derom er ingen Tvivl.

Daniel.

Nei, saa slemt har det heller ikke nødig at være. Jeg har et Sødsfendebarn i Garde-Casernen. Der

kan Herren komme ind imidlertid. Det er dog altid bedre, end at ligge paa Gaden.

Olmerdug.

Aa, hvor vil du hen! Kan jeg flytte min Familie ind i en Caserne?

Daniel.

Nei, det er ogsaa sandt; men jeg stod just og tænkte paa Meublerne og Herrens Naturalier.

Olmerdug.

Ja! min stakkels Samling! den bliver da totaliter spoleret. Er der alt Noget pakket ud?

Daniel.

Jeg begyndte imorges med Bavianen, men den saae rigtig ganske modfalden ud. Det var ligesom den kunde have en Anelse om, at den snart skulde pakkes ind igjen.

Olmerdug.

Hm! Hm! — Hvad jeg vilde sagt — Charles har vel ikke ladet sig see?

Daniel.

Nei, her har han ikke været.

Olmerdug.

Den Galgenfugl! han har altfor gode Grunde til at holde sig borte. — Har du Adresseavisen for idag?

Daniel.

Her er den.

Olmerdug.

See efter, om der ikke skulde være nogle Bærelser tilleie. Det er min sidste Trost. Læs høit.

Daniel

(læsende)

„Aldstillige smaa Veiligheder i en Baggaard“ — nei, det er ikke for os. — „En rolig og stille Logerende“ — det ikke heller — „En galant Herre“ — (seer paa Olmerdug). det er ikke heller for os. — „En Enkemand uden Børn — En anstændig“ — Nei, det duer alt sammen ikke.

Olmerdug.

Lad mig høre, hvad der staaer. Læs heelt ud. Hvad var det sidste? „En anstændig . . .“

Daniel.

„En anstændig Bomfru, der ernærer sig ved Syening“ — er det nu Noget for Herr Krigsraaden?

Olmerdug.

Aa, spring over de anstændige Bomfruer og læs videre.

Daniel.

Her kommer Noget. — „Tretten Bærelser en suite, beliggende paa Toldbodveien Nr. 297, ere tilleie af Mangel paa Plads.“

Olmerdug.

Hvad er det for noget Snak?

Daniel.

Om Forladelse! jeg læste to Avertissementer i eet. Nu kommer det: „Af Mangel paa Plads ønskes en Familie at overlade en lille Veilighed —“

Olmerdug.

Den kan jeg ikke bruge. Jeg maa boe midt i Byen og kan heller ikke noies med en lille Veilighed.

Daniel.

Her troer jeg er Noget. — „En smuk, stor Veilighed af 8 Værelser, bekvem for en Meelhandler“ — aa, det er en Kjælder. — Ja, Resten er paa Christianshavn eller i Holmensgade, der vil Herren jo ikke boe, og saa er der en uudsluftelig Mængde Værelser for logerende Mandfolk og Fruentimmer.

Olmerdug.

Om! saa var jeg altsaa lige nær. — Du har vel ikke for hørt dig, som jeg bad dig om?

Daniel.

Jo, jeg har saavist, det havde jeg nær glemt af lutter Forstyrrelse. Iblandt Andet, har jeg med stor Umag opsnuset en Veilighed her i Nærheden. Om trent lige saa mange Værelser som her, paa første

Sal, meget lidt Sol og med Springvand i Gaarden
— og kan strax tiltrædes.

Olmerdug.

Det var jo en funden Skat, lille Daniel! Hos
hvem ere de Bærelser at faae?

Daniel.

Hos hvem? (Affides). Hvor Fanden faaer jeg et
Navn fra? (Søit). Herren mener Huuseierens Navn?

Olmerdug.

Savist.

Daniel.

Det er — han hedder — for Pøffer! har jeg
nu glemt Navnet? Der er ellers lige herved i den
næste Gade op mod Philosophgangen — i det store
Huus paa høire Side.

Olmerdug.

Lad see! Hvem boer der? Først Grosserer Kølbe;
hos ham kan det ikke være. Saa Obersten; der kan
det heller ikke være. Saa Muurmester Brandt, ja,
der kunde det vel være. — Er det hos ham?

Daniel.

Muurmester Brandt? Jo, ham er det — jeg
troer vist ikke, jeg tager feil. Na, jo vist er det ham.
(Affides). Den Ene er sgu ligesaa god som den Anden.

Olmerdug.

Da vil jeg sandfærdig strax gaae derhen. Hvor
let kunde ikke en Anden komme mig i Forkjøbet. —
Hos Brandt's? Ja, det er en deilig Gaard, det veed
Gud, det er. — Bliv du nu her, mens jeg løber
derind. — Springvand i Gaarden, sa'e du? Her er
saamænd ingen Tid at spille.

(Gaaer).

Tredie Scene.

Bilhelm. Daniel.

Daniel

(lutter op for Bilhelm).

Bærsgod, nu kan De komme christeligt ned ad
Trapperne, naar De vil gaae snart. Tor jeg ellers
spørge, hvorledes det spændte af med Gildet.

Bilhelm.

Bedre, end jeg havde troet. Proprietairen blev
desværre ikke saa fuld, som jeg havde onsket, skjøndt
han drak som en Svamp.

Daniel.

Men Mathias Knap?

Bilhelm.

Han sa'e naturligviis den ene Dumhed efter

den anden. — Men hils nu din Frosen, at jeg skal give hende nærmere Underretning angaaende Sammenkomsten.

(Gaaer).

Fjerde Scene.

Daniel

(ene).

Gud veed, det unge Menneske gjør sig Livet suurt nok for Frosenen. Jeg er nu en gammel Karl og har nok havt en halv Snees Kjærestes; men jeg har ikke gjort mig den Umag for dem Alle tilsammen, som han for Frosen Julie alene.

(Gaaer).

Femte Scene.

Gaden fra første Act.

Mathias Knap kommer ind under Armen med Proprietair Tang.

Proprietairen

(perialiseret).

Hør, Hjerter Svoger! siden vi nu har druffet Duus med hinanden, saa vil vi ogsaa være ret inderlig gode Venner.

Knap.

Det forstaaer sig. (Affides). Her har da vor Herre sendt mig et godt Kors paa Halsen.

Proprietairen.

Vi skal være to Legemer i een Sjæl. Hør, du skal være Jonathan, og jeg vil være Kong David. Eller vil du være Kong David, saa vil jeg være Jonathan.

Knap.

Altfor megen Ære! — Skal vi nu ikke gaae, lille Svoger?

Proprietairen.

Hahaha! den Karl var Guld værd!

Knap

(Klapper ham paa kinden).

Skal vi nu ikke snart gaae videre?

Proprietairen.

„Ich bin Holofernes“! sa'e han, og saa strævede han ud med det ene Been. Ich bin Holofernes! Hahaha!

Knap.

Zavist! du er Holofernes. Kom bare med.

Proprietairen.

Husser du den tydske Vise, han sang? (Synger). „Als die Jungfer Galathee“ — —

Knap

(affides).

Begynder han først at synge, saa Gud hjælpe mig!

Proprietairen.

Det var en kostelig Bise. Og kan du huske de Ansigter, han skjar, mens han sang? Hahaha! Her, Hjertens Svoger! Nu vil jeg synge Bisen, saa skal du skjære Ansigter.

Knap.

Er Menneket forrykt! — Charmante Svoger! Vi tør jaagu ikke synge paa Gaden.

Proprietairen.

Holofernes! — hahaha! At, den Karl! den Karl! der sad et Hoved paa den Karl! — Vil du snart være af den Artighed at skjære Ansigter, Svoger!

Knap.

Vær nu fornuftig —

Proprietairen.

Svoger Krigsraad! Du er mig saa underlig. Du har dog vel ikke druffet for meget? Lad mig see dig i Ansigtet?

Knap.

Hvad er nu det igjen?

Proprietairen.

Kom hid med dit Ansigt, siger jeg. — Du har et nederdrægtigt Ansigt!

Knap.

Den Grobrian! — Lad dig nu tale tilrette —

Proprietairen.

Bliv ikke vred, Svoger! Du kan jo ikke for, at du har et nederdrægtigt Ansigt.

Knap.

Hør, Svoger! naar du ikke var min Ven —

Proprietairen.

Beg blæser ad dit Benstak — du maa tilstaae, at dit Ansigt seer saa affviet ud som de jydskke Heder, og din Næse — hahaha! — din røde Næse, min Bro'er, seer ud som Skagens Fyrtaarn.

(Holder sig fast ved Knap af Latter).

Knap

(der søger at ryste ham af sig).

Nei! det gaaer sku for vidt!

Proprietairen.

Naar det nu bliver mørkt om Aftenen, Svoger Krigsraad, saa har du blot nødig at staae i Binduet og stikke Næsen ud, saa troer Folk, at det er en argantist Lampe. Hahaha!

Knap.

Na, du kan spare dine Bittigheder!

Proprietairen.

Og saa sige de: Krigsraaden har taget Spen-deerbuksene paa og lyser for hele Gaden — hahaha!

Knap.

Jeg vil kun sige Dem, Herr Proprietair! Janden skal længer taale Deres Grovheder. Naar De troer, De kan behandle mig som en Dreng, saa tager De feil.

Proprietairen

(der bestandigt holder ham fast under Armen).

Nu har jeg Krigsraaden faaet Courage. — Men hør, veed du hvad, Svoger — komst du mir jo, jo komm' ich dir auch jo. Jeg er ikke bange for at tage min Mand i Bringen.

Knap

(forstræffet).

Hva — hvad, Hjertens Svoger! Du forstaaer jo Spøg. Du er og bliver jo min iegode Svoger — min Jonathan!

Proprietairen.

Skal vi da være Venner igjen?

Knap.

Alf ja! i Liv og Død — som Damon og Boreas.

Proprietairen.

Saa kys mig da til Forsoning! — Og hør nu Svoger! jeg vil spørge dig om Noget, men du skal svare mig oprigtig derpaa.

Knap.

Hvor kan du troe Andet?

Proprietairen.

Saa siig mig da, hvad syntes du om det Pige-
barn, der vartede op paa Skydebanen? Af, det var
en Carnaille, men deilig som Judith.

Knap.

Naa, kommer han nu i det Capitel! — Na,
hun var en Engel.

Proprietairen.

Men siig mig, troer du, at —

Knap.

Hjerte Svoger! Vi maa see til at komme hjem.

Proprietairen.

Siig mig bare, om du troer, at hun —

Knap.

Kjærestefolkene vente igu paa os.

Proprietairen.

Na, lad dem vente! — Saa du troer, at hun —

Knap.

Ja saa min Salighed troer jeg. Kom blot med.
Lad nu Fruentimmerne fare og følg med mig. (Affides).
Naar jeg blot kunde narre ham bort fra denne Gade.
(Gøit). Kom, vi skal her nedad!

Proprietairen.

Men jeg tænkte, du boede i denne Gade.

Knap.

Hvor vil du hen? — nei, i den næste Gade, der løber op til Philosophgangen. Naar vi ikke skynde os, saa træffe vi ikke min anden Svoger, han fra Jylland, Studeprangeren, vi talte om. Du vil jo handle med ham.

Proprietairen.

Ja Gu' vil jeg handle med ham. Jeg vil snude ham, unter uns, og du, Svoger, du skal hjælpe mig.

Knap.

Det gi'er jeg dig mit Ord paa.

Proprietairen.

Hahaha! Du skal hjælpe mig at snude din egen Svoger.

Knap.

Ja hvad? Svogerskab er intet Kjøbmandskab.

Proprietairen.

Du taler som en Socrates. Og naar jeg engang skal handle med dig, saa snuder jeg dig med, og saa gaaer vort Svogerskab i Madskabet. Hahaha!

Knap.

Lad os blot komme herfra.

Proprietairen.

Men gaae vi nu ogsaa den rigtige Vej?

Knap.

Vil du da ikke troe din Ven, din Jonathan?

Proprietairen.

Saa kom da, men du skal gaae foran og stifte Næsen iveiret og lyse for mig.

Knap.

Af, vær nu rimelig!

Proprietairen.

Du skal gaae foran, og jeg vil gaae efter Næsen, at sige efter din Næse. Hahaha! Min Svogers Næse er en Gaslampe, der brænder uden Bæge.

Knap.

Nu skal du min Sjæl gaae med.

(Trækker af med ham.)

Sjette Scene.

Bærelse hos Muurmester Brandt.

Brandt og Christian, hans gamle Tjener, komme ind.

Brandt.

Her har slet Ingen været?

Christian.

Ikke en eneste.

Brandt.

Hm! det havde jeg ikke ventet.

Christian.

Sandt at sige, Herre! har jeg aldrig havt synderlig Tro til, at Deres Speculation med den store Kostald vilde lykkes. En Stald for 40 Køer kan sandeligen ikke Enhver leie, og med al Ære og Respekt for Deres Mening, troer jeg heller ikke, at det lønner Umagen.

Brandt.

Du taler der om Noget, du ikke forstaaer dig paa. Hvorfor skulde det ikke lønne Umagen? Er det ikke langt fornuftigere, at man om Vinteren her i Byen kan staldfodre det fornødne Antal Køer, end at man skal lade Mælken komme flere Mile ude fra Landet? Jeg bliver ved min Paastand, at, naar man blot lidt kjenner til Conjuncturerne, vil man finde, at min Kostald absolut maa svare Regning. Lad kun en dygtig Mand begynde derpaa, og du skal see, Flere ville efterligne hans Exempel. — Der ringes; gaae ud og see, hvem det er.

(Det Christian gaaer ud, træder Vilhelm ind).

Syvende Scene.

Brandt. Vilhelm, siden Christian.

Vilhelm.

Jeg hører, du har spurgt efter mig.

Brandt.

Vi har savnet dig ved Bordet til Middag. —
Nu, hvad driver du i denne Tid? Jeg synes, du
seer saa forstyrret ud.

Wilhelm.

Jeg nægter ikke, at der er Noget, der spjæls-
sætter mig meget, og det er ogsaa min Pligt at med-
dele min Fa'er — —

Brandt.

Oh, behold du dine Hemmeligheder for dig selv.
Jeg er ikke nysgjerrig.

Christian

(der kommer ind).

Krigsraad Olmerdug er derude og ønsker at leie
efter Aviserne.

Brandt.

Krigsraad Olmerdug? Kommer han for at leie
min Stald? Oh nu! det er ikke urimeligt. Han er
en fornuftig Mand, der seer dybere i Tingene end
Andre. — Lad ham kun komme ind! han er vel-
kommen!

(Christian gaaer).

Wilhelm

(affides).

Hvad Potteren gjør jeg nu? Krigsraaden maa
paa ingen Maade træffe mig her. (Sæt). Kjære Fa'er!
Jeg har adskillige Grunde, hvorfor jeg ikke ønsker, at

Krigsraaden skal see mig netop nu. Jeg skal siden forklare dig Alt. Jeg springer saalænge ind i Sideværelset.

(Gaaer derind).

Brandt.

Hm! Gud maa vide, hvad der gaaer af min Søn idag.

Ottende Scene.

Brandt. Krigsraad Olmerdug, siden Wilhelm.

Brandt.

Velkommen, Herr Krigsraad! Jeg hører, De vil leie hos mig efter Adviserne.

Olmerdug.

Har Deres Leilighed staaet i Adviserne? Det er Skam mere, end jeg har vidst. Ja, jeg er saamænd saa forstyrret i disse Dage, saa jeg knap kan sandse. Men for at komme til Sagen, hvor ligger den bedste Leilighed?

Brandt.

I en Hjørnegård, jeg har kjøbt ved Norrevold.

Olmerdug.

Ved Bolden? Hm! hm! det er just ikke ganske efter mit Hoved; der er fatalt koldt om Vinteren. Men jeg maa vel finde mig deri. — Hvad jeg vilde sagt, der er vel en smuk, vid Udfigt?

Brandt.

Na ja, efter Omstændighederne.

Olmerdug.

Plages man meget af Gjenboer der?

Brandt.

Nei, ikke det jeg veed. Men hvad kunde ogsaa Gjenboer genere der?

Olmerdug.

Na ja! det er som man tager det. Jeg for min Part kan ikke lide Gjenboerne for nær paa mig. Men endeel Eftermiddags-Sol er der sagtens?

Brandt

(smilende).

Jeg troer ikke, at den vil uleilige Bedkommende.

Olmerdug.

Na nei! om Vinteren især. — Er der god Opgang?

Brandt.

Indgang, vil De nok sige. Jo, den er bred og beqvem.

Olmerdug.

Og Tørrelofterne, ere de store og lustige?

Brandt

(affides).

Tørrelofterne! Han mener nok Foderlofterne.

(Høit) Jo, Køsterne ere meget store; der kan ligge Foder i dem for mere end een Vinter.

Olmerdug.

Hvad behager?

Brandt.

Beg siger, at Køsterne ere saa store, som De blot kan forlange.

Olmerdug.

Naal — Saa De troer altsaa, at Leiligheden er beqvem for en stor Familie?

Brandt

(affides).

Regner han Køerne med til sin Familie? Det er bandsat familiairt. (Høit). Jeg har beregnet den til omtrent 40 Hoveder.

Olmerdug

(affides).

40 Hoveder? Det var et underligt Udtryk! (Høit). Ja, saa mange ere vi endeligt ikke. Tør jeg nu blot spørge Dem, om der er et Karle- og et Pigekammer.

Brandt.

Der er et Kammer for en Karl og et større for to Malkepiger.

Olmerdug.

To Malkepiger? Hvad skulde jeg med dem? (Affides). Det er en curieux Mand.

Brandt.

Oh nu! dem kan De ikke godt undvære.

Olmerdug.

Forfaavidt var jo Alt i sin Orden. Leiligheden er stor og rummelig; der er ingen Gjenboer — det er godt. — At Gaarden ligger ved Bølden, er jo rigtignok slemt, men det faaer jeg at finde mig i. Ja, saa troer jeg rigtigt, jeg vil leie hos Dem. Det er sandt, tør jeg være saa fri, at spørge Dem, om der er Vindovne eller Kaminer?

Brandt.

Vindovne eller Kaminer? Der er min Sjæl ingen af Delene.

Olmerdug.

Ingen af Delene? og Vinteren er forhaanden!

Brandt.

Ja, hvad Bøfferen vil De med Vindovne i en Køstald?

Olmerdug.

En Køstald? Hvem taler om en Køstald?

Brandt.

Det gjør rigtigt jeg, og De med, tænker jeg. Er De ikke kommen herhid for at leie min ny indrettede Stald for 40 Køer?

Olmerdug.

Jeg leie en Stald for 40 Køer! Du Frelsens Gud! Hvad skulde jeg med den uhyre Mængde Køer?

Brandt.

Ei, hvad er det min Sag! Har De ikke i et stift Dvarteer staaet og talt til mig om Stalden.

Olmerdug.

Nei, saa min Sjæl har jeg ikke. Jeg har talt om en Beboelses-Veilighed for mig og min Familie.

Brandt.

Om Bærelser? Men er De da reent — —
 Ih, troer jeg ikke, Menneſket har en Skrue løs:
 Hvem i al Verden har hmtet et Ord om Bærelser?

Olmerdug.

En Koftald? En blot og bar Koftald? Folger der da slet Intet med, som f. Ex. en lille Veilighed til Gaden, 8 à 9 Bærelser med Brændeloft, Pige-kammer, o. s. v.?

Brandt.

Nei, saa min Sjæl om der gjør. Og nu skal De gaae, ellers kunde jeg let forgribe mig paa Dem.

Olmerdug

(idet han retirerer ud).

En Koftald! Hvor kunde jeg drømme derom!

Brandt

(ene).

Har jeg ikke ordentlig ærgret mig over den Abet.
 Saaledes at gaae i Toget! Med alt det, var jeg lidt vel hidſig. Ja, hvem kan — hm! — jeg

skulde dog ikke troe, at Nogen, for at holde mig for Nar, har ladet ham løbe med Liumstangen. (Raaber ind i Sideværelset). Vilhelm! kom kun ind! Krigsraaden er gaaet. Siig mig, kjender du denne Mand? Hvorfor maatte han ikke træffe dig her?

Vilhelm.

Det er en meget vidtløftig Historie, som Fa'er sikkert ikke har Taalmodighed at høre paa. Men jeg syntes, at din Samtale med ham endtes med Alarmeri.

Brandt.

Det var intet Under. Mennesket staaer her og taler syv lange og syv brede, og jeg troer, han mener min ny Kestald. Men da jeg skal see rigtigt til, taler han om Værelser. Jeg blev saa opbragt, at jeg ikke var langt fra at kaste ham paa Døren.

Vilhelm

(affides).

Min Gud! hvilken ulykkelig Misforstaaelse! Hvor tør jeg nu tale til min Fa'er om min Kjærlighed til Krigsraadens Datter.

Brandt.

Du er saa taufesuld idag, Vilhelm? Hvad er der paa færde med dig?

Vilhelm.

Kjære Fa'er, der er Noget, der ligger mig stærkt

paa Hjertet, og som jeg grumme gjerne vilde meddele dig, naar jeg blot kunde finde et beqvemt Dieblif. Med saa Ord — —

Niende Scene.

Brandt. Vilhelm. Daniel.

Daniel.

Med Forlov! kunde jeg ikke faae den unge Herr Brandt i Tale?

Vilhelm.

Hvad vil du mig, Daniel?

Daniel

(tager ham tilside).

Der er ingen Tid at spille. I dette Dieblif faae jeg Herr Charles komme farende ind ad Nørreport i Gigen. Hvis De ikke nu gaaer hen og taler med Krigsraaden, saa bliver det for sildigt.

Vilhelm.

Beg vil strax gaae! — Kjære Fa'er! du maa have mig undskyldt —

Brandt.

Men saa siig mig dog, Vilhelm — du sætter mig rigtigt i Uro.

Vilhelm.

Med saa Ord, kjære Fa'er! jeg er forelsket i

Krigsraad Olmerdugs Datter, og Pigen holder igjen af mig. Men uheldigviis er hun lovet bort til den unge Charles Tang, en Bindbeutel, som jeg knækker Halsen paa, naar jeg faaer fat paa ham. Naar jeg nu ikke skynder mig og sætter en Bind for hans Frieri, saa er Hundrede og Fet ude. — Farvel, kjære Fader!

Brandt

(holder paa ham).

Men hvad har du da isinde?

Vilhelm.

Hav mig blot undskyldt. — Jeg har ikke et Dieblit at spille — du skal erfare Alt —

(Gaaer, fulgt af Daniel).

Brandt

(ene).

Krigsraadens Datter? — Ja, han er en brav Mand, kun lidt egen, og Pigen kjender jeg fra Agentens heromme. Sandt at sige, har jeg længe ønsket, at min Søn vilde see sig om en eller anden brav Pige; det kunde gjøre ham lidt mere stadig. — Men hvad kan han have fore? Hm! Daniel, min Søns forrige Opvarter, er med i Spillet, saa skal jeg nok faae Sammenhængen at vide.

(Gaaer, men standses af Charles, der løber paa ham).

Tiende Scene.

Brandt. Charles.

Charles.

Jeg beder om Forladelse!

Brandt

(affibes).

Hvad kan det være for en Raalorm?

Charles.

Er Fuldmægtig Brandt ikke at faae i Tale?

Brandt.

Min Søn, mener De — han gif i dette Die-
blik ud, og jeg troer næsten ikke, at han kommer saa
snart igjen.

Charles

(urolig).

Ah, det var fatalt, paa min Tre, høist fatalt!

Brandt.

Fra hvem skal jeg hilse ham?

Charles.

Fra Charles Tang. Han kjender mig godt; vi
ere sammen oppe i Comptoiret.

Brandt

(affibes).

Hvad? det er jo min Søns Medbeiler. Jeg

maa snaffe lidt med ham. (Gøit). Er De kanskee ogsaa Fuldmægtig i Comptoiret?

Charles.

Nei, endnu ikke! (Affides). Den hele Historie er mig ubegribelig.

Brandt.

Naa, saa er De vel Copiist?

Charles.

Nei, endnu ikke! (Affides). Naar blot ikke den Satans Madam Knap har holdt mig for Nar.

Brandt.

Naa, saa er De vel Volontair?

Charles.

Nei, endnu ikke. (Affides). Hvad det saa gjælder, jeg maa undersøge denne Sag.

Brandt.

For Pofferen! hvad er De da i Comptoiret?

Charles.

Oprigtigt talt, jeg staaer som paa Gløder. Er der ingen Mulighed for at træffe den unge Brandt? Han er min eneste Trøst i min høist ubehagelige Forfatning.

Brandt.

De kan ikke betro mig Deres Grinde? Jeg

kunde da underrette min Søn derom, naar han kommer hjem. Ranskee han kommer snart.

Charles.

Betroe Dem? Ih nu! Sagen er jo rigtignok af delicat Beskaffenhed. Men enfin! Jeg anseer Dem for en Mand af Gre. — Seer De, man er ung, man er ikke ilde skabt, man behager Fruentimmerne — i Korthed, min Herre! jeg har havt den Ulykke at gjøre en lille Erobring i disse Dage.

Brandt.

Nu, den Ulykke er sgu ikke saa stor.

Charles

(med Datter).

De har, paa min Gre, Ret. Men uheldigviis skal jeg iaften indgaae en formelig Forbindelse med en Dame her i Byen —

Brandt.

Ja, jeg synes, jeg har hørt tale derom. Er det ikke med Krigsraad Olmerdugs Datter?

Charles.

Meget rigtigt; — og paa samme Tid skal jeg sørge for min petite Amourette — det er jo næsten umuligt. Som De seer, er jeg ganske confus.

Brandt

(tør).

Ja, det veed Gud, De seer meget confüs ud. Hvormed skulde nu min Søn være Dem behjælpelig?

Charles.

Deres Herr Søn kjender min Fa'er og min Svigerfa'er, og har allerede eengang idag hjulpet mig ud af en stor Forlegenhed. Isfald han nu igjen kunde staae mig bi med en eller anden Udflugt — at jeg blot kunde vinde Tid og orientere mig lidt —

Brandt

(affibes).

Naa, han er min Sjæl falden i de rette Hænder. (Gst). Jeg frygter kun for, at inden min Søn kommer hjem, gaaer den bedste Tid bort for Dem.

Charles.

Ah — De har Ret — Tiden gaaer bort, mens jeg taler med Dem — Farvel, min Herre!

(Vil gaae).

Brandt.

Bent dog et Dieblif! (Affibes). Det er vel bedst at sætte en Alemme paa den unge Herre. (Gst). Min Søn er jo rigtignok ikke hjemme. Men jeg kjender ogsaa noget til Olmerdugs Familie.

Charles.

Virkelig? Og De vilde maaskee være mig behjælpelig?

Brandt.

Oh nu! hvorfor ikke —

Charles.

Ah, De beviser mig en væsentlig Tjeneste! — Blot De undskylder mig hos Familien. De kan sige, jeg er stærkt occuperet, med — med — Comptoir-Forretninger. Om en Time eller to skal jeg bestemt indfinde mig.

Brandt.

Vær De kun rolig. De kunde aldrig betroe Dem til Noget bedre end til mig. (Affides). Han skal ikke døe i Synden!

Charles.

Hør, veed De hvad, De er en charmant Mand! Kan jeg tjene Dem igjen, saa har De at byde over mig.

Brandt.

Oh, tael aldrig derom.

Charles.

Skulde De ogsaa engang have et lille galant Eventyr — Herregud, man veed jo nok —

Brandt

(affidés).

Jeg troer, Menneſket er ikke rigtig klog.

Charles.

Sa, ja, lee De fun! Man ſeer nok paa Dem, De har været med i Deres Dage. Nu, paa mig kan De ſtole. — Jeg anbefaler mig, min charmante Herre!

(Gaaer, fulgt af Brandt).

Femte Act.

Philosophgangen. Aften-Belysning ved Sol-Nedgang.
I Baggrunden Udsigt gennem Træerne til en Plaine med
en Mølle. I Forgrunden en Bænk paa hver Side af Theatret.

Første Scene.

Bilhelm. Daniel.

Daniel.

Krigsraaden er siden den sidste Begivenhed med
Deres Hr. Fader reent forstumlet i Hovedet. Han
gaaer her op og ned i Philosophgangen og vil ikke
gaae hjem til det forhejede Huus. Han maa snart
komme herved.

Bilhelm.

Belan, jeg vil vove det afgjørende Skridt, som
jeg nu med saa meget Hovedbrud har forberedet.

Daniel.

Der kommer Krigsraaden! Kors, hvor han er
fordybet!

Wilhelm.

Nu maa du gaae. Hils din Frosen fra mig, at hun maa holde Alt i Beredskab, hvis Madam Rnap maaskee skulde afhente hende til Sammenkomsten med Charles. Han maa for Alting holdes borte endnu en Tid.

Daniel.

Godt, nu løber jeg lige hjem.

(Gaaer).

Wilhelm.

Staae mig nu bi, min gode Lykke! Forlader du mig nu, saa maa jeg opgive mit bedste, mit kjæreste Haab.

(Rærmer sig Olmerdug, der kommer langsomt og tankefuld ind).

Anden Scene.

Wilhelm. Olmerdug.

Wilhelm.

Herr Krigsraaden tilgive min Driftighed —

Olmerdug

(farer sammen).

Hvem er der? Naa, er det Dem, Høistærede! eller tager jeg Feil? — Har jeg ikke alt talt med Dem imorges?

Wilhelm.

Jo, men dengang var jeg saa uheldig at tage Deres Brede med mig.

Olmerdug.

Dengang gif Alt mig efter Dnsfe, og derfor kom Hovmodts-Djævelen over mig. Men nu er jeg saa ydmyg og spagfærdig som et Lam. — Ja, hvad synes De? jeg er bleven kastet ud af de Bærelser, jeg idag er flyttet ind i.

Wilhelm.

Er De bleven kastet ud af Deres Bærelser? Det var jo forfærdeligt! Hvorledes er det gaaet til?

Olmerdug.

Aa, det er en vidtløstigt Historie, som jeg knap gider tænkt paa, saa meget har jeg allerede ærgret mig derover. Men vist og sandt er det, at jeg imorgen den Dag skal flytte.

Wilhelm.

Deres Ulykke gaaer mig virkelig til Hjerte, og hvis jeg kan være Dem behjælpelig i Noget, saa har De at befale.

Olmerdug.

Ja, hvorledes, Høistærede? Hvem kan i den korte Tid —

Wilhelm.

Hm! hm! — Det er sandt nok. Men — ja her, veed De hvad — vil De overlade Alting til mig, saa skal De snart være hjulpen. Jeg paatager mig endnu iasten at skaffe Dem en Leilighed, der kan

strax tiltrædes og i alle Henseender kan staae ved Siden af den, De nu beboer, uden at have dennes Mangler.

Olmerdug.

Var det muligt? Kan jeg ogsaa troe Dem?

Vilhelm.

Her er ingen Grund til Tvivl. Hvis De imidlertid ønsker det, er jeg villig til at stille en paalidelig Mand, der skal indestaae for Sandheden af mine Ord.

Olmerdug.

Nei, det skal De saamænd ikke. Jeg har Tillid til Dem; De har et ærligt Ansigt, og jeg har aparte hørt tale meget Godt om Dem. Men siig mig, brave unge Mand, hvorledes vil det være Dem muligt i den korte Tid —

Vilhelm.

Jeg haaber, De undskylder, at jeg hverken kan give Dem Oplysning herom, eller hvor Leiligheden er beliggende. Endnu iaaften skal Alt oplyses, og, som jeg indestaaer Dem for, til Deres fuldkomne Tilfredshed.

Olmerdug.

Nu, jeg vil sœie mig efter Dem, naar jeg blot kan stole paa Deres Ord — ja saamænd vil jeg. Staaer Sagen virkelig i Deres Magt, saa har De lettet en stor Steen fra mit Hjerte. Men tør jeg

spørge Deres Velædelhed — Det er sandt, er De ikke kongelig Fuldmægtig?

Bilhelm.

Jo.

Olmerdug.

Tor jeg da spørge Hr. Fuldmægtigen: hvad har egentlig bevæget Dem til at bevise mig stakkels fortrykte Mand denne Tjeneste?

Bilhelm.

Ene og alene Interesse for Dem og Deres Familie.

Olmerdug.

Interesse for min Familie? — Naa, nu husker jeg — De har jo alt imorges talt til mig om — ja, det forstaaer sig, min Datter hører jo meget rigtigt med til min Familie. Men —

Bilhelm.

Ja, desværre, jeg veed, Deres Datter er alt lovet bort til en Anden.

Olmerdug.

Mener De Charles, den Vindbeutel? Nei, for jeg giver hende til et Menneske, der saa skammelig har ført mig bag Lyset, for skal hun gaae i Frø som Pebermo. Men — ja, hør, veed De hvad, Hr. Fuldmægtig! derom kan vi jo altid tale. Min Datter løber endeligt ikke bort. Lad os nu først og

fremmerst see til at komme hjem og fortælle min Kone denne glædelige Begivenhed. Jeg er saamænd bleven et ganske andet Menneske, siden jeg har talt med Dem. — Kom nu og lad mig tage Dem under Armen. — Ja, De leer! Men tag Dem iagt! Jeg slipper Dem Stam ikke, Høistærede! for De har opfyldt Deres Løfte.

(De gaar ud til venstre).

Tredie Scene.

Charles. Mad. Knap.

Mad. Knap.

Naar De blot vilde høre —

Charles.

Intet vil jeg høre. Jeg er bleven maltracteret af Dem, holdt aabenbar for Nar.

Mad. Knap.

Nei, saa min Sjæl om De er, troe mig nu, jeg svoer derpaa. Tør jeg blot fortælle —

Charles.

Jeg kommer ud til Skovshoved, giver en Mand min Gig at paaſe, iler hen til det sidste Disterhuus, ſpørger efter en Dame med en italiensk Straahat; man ſeer paa mig, ſuiſer, endeligt leer et mauvais ſujet mig lige op i Diuene og ſiger mig, at de fleſte Skovshovedſoner gif med Straahatte, ſaa det var ikke

godt at finde den, jeg meente. Kort og godt: af Damen er intet Spor at finde; jeg maa takke Gud, at jeg igjen kommer i min Gig og hjem. Og nu mener De, at jeg ikke har Grund til . . . Men det vil jeg kun sige Dem, jeg kræver Satisfaction af Dem, den bestemteste Satisfaction.

Mad. Knap.

Allersjædeste Herre! De maa tilskrive Dem selv Alt, hvad der er hændet Dem. Husk dog paa, at Damen er et anstændigt Fruentimmer, af respectabel Familie. Hvor kunde hun nu troe Andet, end at De havde reelle Hensigter?

Charles.

Men hvem siger, at jeg ikke har reelle Hensigter?

Mad. Knap.

Saa, hør nu! For en Times Tid fik jeg et Brev fra Damen, hvori hun skriver, at hun umuligt efter Aftale kunde indfinde sig i Skovshoved, da hun havde erfaret, at De netop stod i Begreb med at forlove Dem med en Anden. Skulde jeg nu række min Haand til, at et ungt, ustyldigt, ærbart Fruentimmer blev forført, nei! saa kjender De ikke Madam Knap og mig ret.

Charles.

Troer De, jeg er kommen her for at høre Deres moralske Præfener?

Mad. Knap.

Du jøde Gud! hvor Ungdommen er hastig. Ikke et Ord kan man faae indført. Damen lover Dem jo en ny Sammenkomst.

Charles.

En ny Sammenkomst? naar og hvor?

Mad. Knap.

Her i Philosophgangen, og det om ganske lidt. Det velsignede Barn kan slet ikke slaae Dem ud af Tanterne. Hun vil høre, hvad De har at sige til Deres Forsvar.

Charles.

Ah, jeg skal forsvare mig som en Demosthenes.
— Lad blot Damen komme!

Mad. Knap.

Nu gaaer jeg hjem til Mit, hvor jeg tænker, hun alt venter paa mig. Vil De nu opholde Dem her i Nærheden?

Charles.

Jeg skal gaae op og ned bag Træerne derhenne.

Mad. Knap.

Godt; jeg skal ikke lade Dem vente. (Gaaer).

Charles

(ene).

Skulde den ubekjendte Skjonne virkelig være en dydig Susanne, saa var min Stilling jo rigtignok

fatal. Og paa den anden Side — Bah! For det første vil vi tage hende i Diebsty. Er der Intet ved hende, saa lader man hende løbe. Er hun derimod virkelig vor Opmærksomhed værd, saa — ja, dermed vil jeg paa min Hæd ikke bryde mit Hoved. (Gaaer).

Fjerde Scene.

Julie (indhyllet i et tæt Slør, med italiensk Straahat paa).
Madam Knap, siden Charles.

Julie

(angstlig).

Der er dog vel Ingen, der lægger Mærke til os?

Mad. Knap.

Nei, bedste Frøken! vi ere her ganske alene.

Julie.

At Gud! jeg gjør et voveligt Skridt. Naar jeg dog blot havde talt til min Moder derom!

Mad. Knap.

Her var jo ingen Tid at spille. Desuden, troer De, at jeg, der saalænge har tjent hos Deres charmanter Forældre, vilde raade Dem dertil, naar De ikke kunde være fuldkommen sikker. Jeg bliver jo hos Dem. — Tys! der kommer min Tro Jun-
keren! Vær Dem nu fornuftigt ad.

Charles

(nærmer sig forgnetterende).

Hvis mit Syn ikke stuffer mig, saa seer jeg der
Madamen med den ubekjendte Skjonne. Ja, paa
min Vre. Pst! pst!

Mad. Knap.

Naa, det var vel, De kom. Nu kan De i god
No tale saameget De vil med Damen her. (holder sig
noget i Baggrunden).

Charles (affides).

Hun seer nd til at være en Dame af Stand.
Hendes Paaklædning er fin og valgt med Smag.
Hun lader til at være godt skabt. Ah, hvad er Ju-
lies Bært mod hendes! (sæt). Skjonne Ubekjendte!
endeligt forunder Skjebnen mig det lykkelige Dieblif
at tale med Dem. Min Sjæl har smægtet efter dette
Moment. Tør jeg nu haabe, at De vil løfte det
Slør, der misundeligt skjuler Deres himmelske Træk
for mig? Eller, hvis dette er for meget ønsket, tør
jeg da haabe, at De vil gjøre mig lykkelig ved et
Ord af Deres skjonne Læber? (affides). Hun er stum
som en Fisk! (sæt). Tilbedelsesværdige! hvad Haab
tør jeg gjøre mig?

Julie

(med en noget lav Stemme).

Min Herre! De glemmer, at De staaer i Be-
greb med at forbinde Dem med en Anden.

Charles.

Forbinde mig med en Anden? Nu, jeg er endelig ikke bunden endnu. Et Smil fra Deres Mund kan forandre Meget. Og desuden, elskværdige Ubekjendte! bryder den sande Kjærlighed sig om saadanne Formaliteter? Hvorfor skal ikke et fastere Baand omslynge os, end et saadant, der kan løses? Og staaer det ikke i min Magt ligesuldt at jikkre Dem en fri og uafhængig Fremtid? O, skønne Ubekjendte! vær ikke ubgielig!

(Vil gribe hendes Haand).

Julie

(ængstligt undvigende).

Rør mig ikke, min Herre!

Charles

(affides).

For en Ufærd! den Stemme er mig bekjendt! (Høit). Vil De da ikke i det mindste forunde mig at see Deres himmelske Ansigt?

Julie

(affides).

Min Gud! der komme mine Forældre!

(Trækker sig noget tilbage, efterfulgt af Charles. Ved de efterfølgende Personers Ankomst forsvinder Mad. Knap).

Femte Scene.

De Forrige. Olmerdug. Fru Olmerdug. Vilhelm.

Olmerdug.

Veed du ikke bestemt, om vor Datter er gaaet herhen?

Fruen.

Bestemt veed jeg det ikke, men hun pleier gjerne ved denne Tid at spadserer i Philosophgangen med en af sine Veninder.

Olmerdug.

Den Løben med Veninder paa Bolden, paa Østergade og i Boutiquerne har ogsaa Fanden skabt! Nu skal du see, hun igjen løber om med den Rendemasse, her var igaar, og saa kan vi sgu vente længe.

Fruen.

Hør, lille Mand! er det ikke Charles, der staaer derhenne og taler med en Dame?

Vilhelm

(affides).

For Fanden! han taler med Julie! (Gjør Tegn til Fruen). Det er ikke Charles, denne her er meget høiere.

Olmerdug.

Jovist har min Kone Ret; det er min Sjæl Charles. Vid jeg blot kunde faae Jingle i ham. Pst! pst!

Julie

(til Charles).

Slip mig, min Herre! der kommer Nogen.

Olmerdug.

Psst! Psst! Turde man ikke tale et Ord med Dem?

Charles.

Af, Herr Krigsraaden! (Affides). Gid han sad paa Hekkenfeldt!

Olmerdug.

Hvorfor har man slet ikke havt den Ære at see den unge Herre?

Charles.

Jeg beder Dem excusere mig. Uopfattelige Forretninger —

Olmerdug.

Saa? Jo, De har nok havt smukke Forretninger! At føre honnette Folk bag Øjet, at bedrage mig, min Kone og min Datter, det kalder De uopfattelige Forretninger. Na sy! De maa sgu skamme Dem ved Deres ublu Opførsel!

Charles

(affides).

For Pokkeren! har den Gamle faaet Nys om mit galante Eventyr? (Svit). Jeg haaber, De tager ikke et lille Plaisanterie saa nøie.

Olmerdug.

Kalder De det et Plaisanterie? At trænge sig ind i en hønnet Familie, logre for Forældrene, gjøre Hanebeen for Datteren og siden bestuppe dem Alle?

Charles.

Deres Grundsætninger ere paa min Vre for strenge. Det Hele er jo ikke værdt at tale om.

Olmerdug.

Men er Mennesket forryft? Er det ikke værdt at tale om?

Charles.

Vad det nu være godt igjen, Svigerpapa!

Olmerdug.

Fanden være Deres Svigerfa'er og ikke jeg. See, her staaer min tilkommende Svigersøn. Min Datter er for god til et Menneske af Deres Character.

Charles.

Hvad hører jeg? Er det muligt? Fru Olmerdug! kan jeg troe mine egne Øren?

Fruen.

Min Mand skjæmter ikke og mindst med Dem.

Charles.

Beg mærker, jeg bliver behandlet her med Haan.

Olmerdug.

Ja, det er sgu godt at mærke, og De er heller ikke Andet værdt.

Charles.

Ah, jeg føler mig hævet over Deres Insolencer. Men De maa ikke troe, at jeg er forlegen for Deres Datter. Jeg har allerede halvveis selv hævet denne Forbindelse. Denne Dame her, et Fruentimmer af fjelden Skjønhed og høi Stand, skal erstatte mig Tabet af Deres Datter.

(Vil søre Julie frem).

Bilhelm

(Der hidtil har staaet i hemmelig Rapport til Julie).

Saa sagte! saa sagte! Med denne Dame af fjelden Skjønhed og høi Stand er jeg saavist allerede forlovet.

Charles.

For Ganden, Menneske! vil du da forlove dig med To paa eengang?

Bilhelm.

Nei saamaend om jeg vil. (Tager Skjæret af Julie). Her har jeg den Ære at forestille dig min Kjæreste.

Charles.

Min Gud! Frøken Julie!

Olmerdug. Fruen.

Julie her!

Charles.

Altsaa De var den ubekjendte Skjonne? — saa er jeg jo det lykkeligste Menneske under Solen!

Olmerdug.

Det var som Pofferen!

Charles.

Deres Datter har givet mig de utvethdigste Prover paa sin Kjærlighed. Hun har udført en romantisk, henrykkende Idee for at sætte min Kjærlighed paa Prove.

Olmerdug.

Men er De da gal? Om jeg ogsaa vilde glemme Deres andre Affairer, troer De da, jeg vilde give min Datter til et Menneske, der paa samme Tid han skal forloves med En, gaaer paa Dumpejagt efter en Anden?

Charles.

Men, min Gud! denne Anden er jo netop Deres Datter!

Olmerdug.

Na Gladder! Saavidt jeg kan forstaae, har De jo ikke vidst det før nu. — Og see nu til at komme herfra. Vi tales nok ved en anden Gang om ganske andre Ting, som jeg nu ikke vil nævne.

Charles.

Fru Olmerdug! Elstværdige Frosen! — Er der da Ingen, der vil tale min Sag?

Wilhelm.

Det gjør mig hjertelig ondt, min Bro'er, at du ikke kan indsee, at saavel min Kjæreste som jeg have havt dig tilbedste.

Charles.

Havt mig tilbedste! Nei, Frøkenen har paa min Tre ikke havt mig tilbedste. Jeg skal bevise med uforkastelige Vidner, at hun er forelsket i mig, at hun næsten tilbeder mig, at hun to Gange har sat mig Stævne. — Om fem Minutter er jeg her igjen, og da haaber jeg, skjønte Frøken, at kunne bevæge Dem til at tilstaae Deres elstværddige Svagbed.

(Gler ud).

Olmerdug

Jeg troer næsten, Menneffet har en Raptus. — Men hvor kommer du egentligt her, Julie?

Julie.

Ak, bedste Fa'er! Tilgivelse! Jeg skal fortælle dig Alt —

Olmerdug.

Fa gjør det. — Men hør, Børn! det vækker for megen Opmærksomhed, at vi bestandigt staae her paa een Plet. Der kommer Folk derhenne. Lad os gaae lidt hen under Træerne og høre Sammenhængen. Aparte kan jeg ikke nægte, at jeg er nysgjerrig efter at vide, hvad Charles har ifinde.

(De forblive i Baggrunden).

Sjette Scene.

(Det begynder at mørknes).

De Forrige. Proprietair Tang kommer trækkende ind
med Mathias Knap.

Knap.

Jeg troer, Fanden staaer i den Gade, at vi aldrig kan hitte den.

Proprietairen.

Hør Svoger, see til, du kan faae en Veiviser —

Knap.

Na, det hjælper Altsammen ikke. Kom og lad os sætte os paa denne Bænk.

(De sætte sig paa Bænken tilhøre, saaledes, at Proprietairen ikke slipper Knaps Arm).

Proprietairen.

Her er saa deiligt friskt og grønt, som om det kunde være midt om Sommeren.

Knap

(affides).

Den Slubbert holder mig saa fast, som jeg kunde være en Panteobligation.

Proprietairen.

Holder du ikke ogsaa meget af det Grønne, sødeste Ven?

Knap

(distrain).

Hvad sa'e min sødeste Ven?

Proprietairen.

Jeg spurgte, om du ikke holdt meget af det Grønne om Sommeren.

Knap.

Grønt? Na forskrækkeligt! Ung Spinat og Rjørvelsuppe er min største Delicatesse om Foraaret.

Proprietairen.

Ei hvad! jeg mener ikke Spinat og Rjørvel; jeg mener, om du holder af den grønne Natur, Marken — Skoven . . .

Knap.

Naa! — Jovist! det er jo ret behageligt, især i Dyrehavstiden. Jo, min Kone og jeg tager gjerne een Gang om Aaret ud i Skoven.

Proprietairen.

Er der da ikke deiligt her i Philosophgangen?

Knap.

Na jo! det Værste er kun, at man ikke kan spytte her uden at træffe paa en Bartonskjærling.

Julie

(Der er kommen frem med sine Forældre).

Vil du tilgibe mig min Ubefindighed, kjære Moder?

Fruen.

Det kan vel ikke hjælpe, at jeg vil dadle dig for det, der engang er skeet. Jeg vil haabe, det ingen videre følger medfører.

Proprietairen.

Hør, Svoger, hvad er det for Folk derhenne?

Rnap.

Hvor? (Affides). Naa, nu er da Fanden løs! Der er Krigsraaden med sin hele Familie! (Gst). Hør, veed du hvad, Svoger! da hverken du eller jeg kan finde ud, hvor jeg boer, saa vil jeg spørge mig for hos disse Folk derhenne. Jeg kjender noget til dem. Vent saalænge her og pas paa min Plads.

Proprietairen.

Men du maa strax komme igjen.

Rnap.

Jeg er her strax igjen. (Gaaer hen mod Wilhelm og tager ham affides). Proprietairen sidder derhenne paa Bænken. Jeg kan ikke længer indestaae for Noget. De seer selv, jeg har kun Valg mellem en hæderlig Flugt eller Brygl.

Wilhelm.

Stynd Dem kun bort herfra; jeg indestaaer for Resten.

Knap.

Det lader jeg mig ikke fige to Gange.

(Stynder sig bort).

Olmerdug

(til Vilhelm).

Kjender De den Mand, der sidder derhenne paa Bænken?

Vilhelm.

Ham der? Nei!

Proprietairen.

Hvor bliver nu Svoger Krigsraaden af? —
Ja Pokkeren skulde sidde her og vente! Jeg vil see til, jeg kan faae fat paa Menneſket. (Gaaer hen med de Andre, og tiltaler, bedragen af Klædebragten og Stumringen, Olmerdug, i den Tanke, at det er Knap). Naa, er du der, Svoger! Har du faaet at vide, i hvilken Gade du er flyttet hen?

Olmerdug.

I hvilken Gade jeg er flyttet hen? Vil De fornærme mig? Hvad mener De, min Herre?

Proprietairen.

Hvad jeg mener? Staaer du nu og falder i Staver igjen? — Jeg mener — ei, hvad vedkommer det dig, hvad jeg mener. Tag mig nu under Armen og lad os gaae. Og nu vil jeg vise dig Veien. Vi vil gaae ned ad Gaden tilhøire.

(Tager ham under Armen).

Olmerdug.

Ei, min gode Ven! De tager feil —

Proprietairen.

Nei, saa min Sjæl, om jeg tager feil. Vi kan
ikke gaae nogen anden Ve. Kom nu!

Olmerdug.

Men saa slip mig dog!

Proprietairen.

Bist ikke. Du kan have godt af at holde dig
ved mig. Eller har du glemt, at du har en lille
Gier?

Olmerdug.

Beg en lille Gier? — Nu skal De min Sjæl
lade mig i Fred, eller jeg kalder Folk til Hjælp.

(River sig løs).

Proprietairen.

Men hvad gaaer der af dig, Svoger?

Olmerdug.

Fanden være Deres Svoger, og ikke jeg. (Til
Wilhelm, assides). Hvad kan det være for et Menneſte?

Wilhelm.

Gud kjende ham; men De ſeer jo nok, han har
Noget i Hovedet.

Olmerdug.

Saa det er godt at mærke.

Proprietairen.

Naa, Svoger! vær nu rimelig og følg med.

Fruen

(til Vilhelm).

Tael De med det fulde Menneſte, og ſee til at faae ham bort.

Vilhelm

(til Proprietairen).

Min gode Ven! det er nok beſt, at De —

Proprietairen.

Ei, der har vi jo Fuldmægtigen! — Hjælp nu De mig med at bringe Manden til Fornuft.

Vilhelm.

Men De hører jo, at Krigsraaden ſlet ikke kjen-
der Dem.

Proprietairen.

Jo, min Salighed kjen-
der han mig, det veed
De jo ligesaa godt ſom jeg. See rigtigt paa mig,
Svoger! det er mig, din Ven, din Jonathan, der
ſtaaer for dig.

Olmerdug.

Jeg kjen-
der ikke Een her i Byen, der hedder
Jonathan.

Proprietairen

(affi-
des).

Nei, nu troer jeg, Krigsraaden har tabt den
Smule Forſtand, han har havt. (Grit). Lad dig dog

ikke forfnytte af et Par Glas Viin. Kjender du mig ikke? Husk dig om! Har du ikke for et Par Timer siden spiißt til Middag med mig paa Skydebanen?

Olmerdug.

Har jeg spiißt til Middag paa Skydebanen? Manden er gal.

Fruen, Julie og Vilhelm.

Hahaha! Manden er gal!

Proprietairen.

Nei, saa min Sjæl om jeg er. Din egen Søstersøn kan bevidne —

Olmerdug.

Har jeg en Søstersøn? Jeg har rigtignok en Søster, der er i Petersens Bomsfrukloster, men hun har ingen Børn, det jeg veed.

Proprietairen.

Da har du selv sagt, at han var din Søstersøn og Guldmægtig ved din Tommerhandel.

Olmerdug.

Har jeg en Tommerhandel? Manden er gal!

Fruen, Julie og Vilhelm.

Hahaha! Manden er gal!

Proprietairen.

For Satan! der staaer jo din Søstersøn. Spørg ham selv.

Bilhelm.

Jeg? Min gode Mand, De tager fejl. Jeg
kjender Dem slet ikke.

Proprietairen.

Men er jeg da kommen midt ind i en Daare-
kiste? Her, Svoger, tænk dig bare rigtigt om! Har
du ikke selv i Gaden, hvor du boer, taget imod mig
i din Fuldmægtigs og din Tjeners Nærværelse? Kom
ikke min egen Søn til og talte med os, men gik bort
for at gjøre Anstalter til en Hoitidelighed hos dig
iaften, et Transparent troer jeg?

Olmerdug.

Et Transparent hos mig?

Proprietairen.

Gik du saa ikke med Fuldmægtigen og mig ud
til Skydebanen, hvor du sagtens har druffet Forstan-
den bort? Husker du ikke den prægtige Karl, der
sang de tyske Viser? Sang du ikke selv en svensk
Drifkevise?

Olmerdug.

Jeg synge Drifkeviser? Jeg har ikke en Tone i
mit Liv. Nei, den Mand er gal.

Fruen, Julie og Bilhelm.

Sahaha! Manden er gal!

Proprietairen.

Nei, jeg er ikke gal, men jeg kan blive det,

naar jeg længer skal holdes for Nar her. Siig mig bare, Menneſte! naar du ikke vil være Krigsraad Olmerdug, hvem Pofferen vil du da være?

Olmerdug.

Jo, Krigsraad Olmerdug er jeg ſgu; hvem har nægtet det?

Proprietairen.

Men Guds Død og Pine, ſaa har jeg jo Ret, ſaa er du jo min Svoger.

Olmerdug.

Hør, min Fa'er! det Svogerſkab vil jeg have mig frabedet. Jeg er ikke hans Svoger.

Proprietairen.

Man kan blive desperat over det Menneſte! — Men kan da dit fordrufne Hoved ikke begribe — — naa, Gud ſkee Lov, der er Charles. Nu ſkal han være mig behjælpelig —

Synende Scene.

De Forrige. Charles trækker Knap ind med ſig. Tilſidſt Muurmester Brandt.

Charles.

De ſkal paa min Vre følge med, enten De vil eller ikke.

Knap.

Men jeg har Gud hjælpe mig ingen Tid.

Charles.

Ei hvad, det er ikke min Sag. — See, Herr Krigsraad! denne Mand skal bevidne, at Deres Datter er dødelig forelsket i mig.

Knap.

Jeg protesterer, jeg exciperer — jeg vil Fanden ikke vidne.

Proprietairen

(der er kommen til at staa imellem Olmerbug og Knap; høist forbavset).

Hvad? drømmer jeg, eller er jeg vaagen? Er du en Dobbeltgjænger, Svoger Krigsraad? Her har jeg to Exemplarer af den samme Person; hvem Potferen er nu den rette? — Charles, min Dreng, kom herhid og siig mig, hvem af disse to er den virkelige, uforfalskede Krigsraad Olmerbug?

Charles.

Der staaer Krigsraaden. Hvem skulde han ellers være?

Proprietairen

(til Knap).

Men hvem er De da?

Knap

(vil smutte bort).

Jeg er Deres ærbødige Tjener.

Charles

(holder paa Sney).

Jeg lader Dem paa min Gæ iffe slippe. —
Kjære Fa'er! Du maa understøtte —

Olmerdug, Fruen og Julie.
Hans Fa'er!

Fruen.

Er De dette unge Menneſkes Fa'er?

Proprietairen.

Ja, det ſkulde jeg troe!

Olmerdug

Altsaa De er Proprietair Tang?

Proprietairen.

Oh jaſti! hvad ſkal de mange Spørgsmaal til?

Olmerdug.

Nei, nu løber min Sjæl Galden over paa mig.
Førſt kommer Sonnen og overſuſer mig, og nu
Faderen. Og De vover at komme for mine Dine?
De, ſom med ſamt Deres ſmukke Sou har behandlet
mig ſaa kjeltringagtigt.

Proprietairen.

Hvad? Tand for Tunge, Svoger, eller jeg tager
Bidner paa din Mund.

Olmerdug.

Jo, rigtigt kjeltringagtigt. Troer De iffe, jeg

kjender Deres lumpne Streger? Jeg vil slet ikke tale om, at De har snubt mig med Bærelserne; men da jeg vel er kommen ind, jages jeg ud igjen — til en Anden leier De Bærelserne paa samme Tid, De staaer i Accord med mig. Og det kalder De ikke kjeltringagtigt?

Proprietairen.

Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg har forstaaet et Ord af Alt, hvad han har sagt. Charles! har du leiet Bærelserne bort til en Anden?

Charles.

Jeg? hvor skulde det falde mig ind?

Olmerbug.

Jo, saa min Sjæl har De leiet dem til en Anden. Den hollandske Maler Glaubersalz har alt idag havt Bud hos mig. Jeg kan tænke, det kom Dem for tidligt. Charles skulde forloves med min Datter, og saa meente De, at Sagerne nok vilde jevne sig af sig selv. Men saa kjender De mig ikke ret. Har De af Egennytte eller Gud veed af hvad Grunde handlet bedragerisk imod mig, saa veed jeg ogsaa, hvad jeg har at gjøre. Forbindelsen mellem Deres Søn og min Datter er hævet. Hun er bleven forlovet med denne unge Mand, som jeg ærer og agter, og som idag har viist mig adskillige væsentlige Tjenester.

Vilhelm.

Ei, Herr Krigsraad! det er aldrig værdt at tale om.

Fruen

(affides).

Der begynder et Vys at gaae op for mig.

Proprietairen.

Med Deres Datter kan De gjøre hvad De vil.
Min Søn kan sagtens faae sig en anden Kjæreste.

Charles.

Jeg beder om Forladelse, kjære Papa! Krigsraaden er i ligesaa stor Bildfarelse angaaende sin Datter som med alt det Andet. Jeg veed af aldeles tilforladelige Grunde, at hun er forelsket i mig.

Julie

(affides).

Min Gud, Vilhelm! gjør dog en Ende paa dette Virvar!

Vilhelm

(affides).

Tro mig, du Sode! Enden kommer tidsnof.

Charles.

Denne Mand her, Commissionair Knap, tilligemed hans Kone skulde bevidne, at Frosken Julie —

Brandt

(der imidlertid er kommen ind).

Har havt Dem tilbedste, unge Herre!

Charles.

Hvad behager?

Brandt.

Som jeg siger, Frosenen har havt Dem tilbedste.
— Det ærede Selskab ville tilgive, at jeg afbryder
Deres Conversation. Men, da jeg har Ting at fore-
bringe, der formodentlig ville interessere alle Tilstede-
værende, udbeder jeg mig et Dieblif Deres Opmærks-
somhed. — Man har spillet Dem et slemt Puds idag,
Herr Krigsraad! efter den Underretning, jeg ved Vef-
ter og Trudsler har erholdt af min Søn's forrige
Tjener Daniel. Men De kan trøste Dem med, at
De endda er bleven behandlet honnet mod den Naade,
hvorpaa man har affærdiget Proprietairen tilligemed
hans Søn.

Proprietairen og Charles.

Hvorledes det?

Brandt.

Commissiounair Knap vil herom kunne give Dem
den bedste Underretning.

Knap.

Hvem? Jeg? De tager feil, min Herre!

Brandt.

Han har idag, forklædt som Krigsraaden, con-
verseret Proprietairen paa Skjdebanen og leget Blinde-
buk med ham herinde i Byen.

Proprietairen.

Na, jeg dumme Bæst! Nu begynder jeg at
saae Dinene op. Ih, saa gid din thvebrændte
Karl — —

(Bil gaar løs paa Knap).

Brandt.

De maa ikke røre ham; han staaer under min
Beskyttelse. — Hans værdige Ægtemage har dreiet
Dem en Vornæse, min unge Herre! Ved et opdigtet
Brev og en lognagtig Fortælling har hun loffet Dem
ud til Skovshoved, hvor De formodentligen forgjæves
har søgt den skjønne Ubeljendte.

Charles.

Var det muligt! hvilken Hardiesse!

Brandt.

De har ingen Grund til at beklage Dem; De
kan takke Deres Character for alle de Ubehagelig-
heder, De har havt idag.

Charles.

Meget forbunden! Naar jeg trænger til Deres
aandelige Trost, skal jeg sende Bud efter Dem.

Brandt.

Ophavsmanden til alle disse Optøier er desværre
min egen Søn, den arme Synder derhenne.

Olmerdug.

Er det Deres Søn? Det har jeg saamænd ikke

vidst. Altsaa han har — lad mig nu see — han har — nei, jeg kan min Sandten ikke blive flog paa Sammenhængen.

Fruen.

Aa Gud, kjære Mand! det er jo let at forstaae. Det unge Menneske her (veger paa Wilhelm). var forelsket i vor Datter, men fik et bestemt Nei af dig. For nu ligesuldt at opnaae sit Ønske, har han, ved Hjælp af Andre, bundet dig en Hoben Logne paa Ormet: at Bærelserne ikke duede, at de vare leiede bort til en Anden, o. s. v., for at du derved skulde opbringes mod Proprietairen og hans Søn og bryde Forbindelsen, som du ogsaa meget rigtigt har gjort.

Olmerdug.

Naa, saaledes! — Hm! hm! — Altsaa den hollandske Maler Glaubersalz har ikke leiet . . .

Fruen

(leende).

Naar du blot vilde slaae dig til No. Troe mig, det gjør intet Gode at røre for meget op i denne Sag. Vi kunne faae Mere at vide, end vi selv skjøtte om.

Olmerdug.

Jeg troer næsten, du har Ret! — Hm! altsaa Robbersmeden i Kjelderens — Indqvarteringen i Gaarden — Røgen fra Øvnene — Alt var Opdigtelse! — Hør, veed du hvad, Mo'er, jeg synes næsten, det var for grovt.

Wilhelm.

Bedste Herr Krigsraad, jeg vil Intet anføre til min Undskyldning; thi naar ikke min uovervindelige Kjærlighed til Deres Datter taler for mig, da kan Intet forsvare mig. Jeg havde intet Valg: jeg maatte enten overgive min elskede Julie til en Person, hun ikke holdt af, og mig til Fortvivlelse, eller ogsaa maatte jeg vove det Yderste.

Julie.

Ikke sandt, kjære Fa'er! du tilgiver Wilhelm; han er mig saa tro og hengiven. Du skal see, han bliver en god Svigersøn.

Olmerdug.

Begyndelsen skal just ikke love meget. Men da gjort Gjerning ikke staaer til at ændre, saa tag ham, siden I ere saa forliebte i hinanden. (Forener deres Hænder). Ja, nu begriber jeg, at De kunde love mig Bærelser til i Aften. Det var sgu ingen Kunst.

Charles.

Vil Papa staae og høre paa alt dette.

Brandt.

Vil De lyde mit Raad, unge Mand, saa søg at glemme denne Begivenhed. Kjærlighed lader sig ikke tiltvinge; den maa vindes, og det ved en udeelt Hyl- ding. Saalænge De vil slagre som en Sommerfugl fra En til en Anden, kan ingen brav Pige række

Dem sin Haand. Vær nu min Gjæst i aften tilligemed Deres Herr Fa'er og det øvrige Selskab. Der vil vi ved et Glas Vin klinkte paa en lykkeligere Fremtid. Deres Tid kommer vel ogsaa.

Proprietairen.

Det Tilbud var ikke saa galt. Jeg synes, jeg trænger til Noget. Hvad mener du, Charles?

Charles.

Ah, hvor kan Papa troe, at jeg efter denne Prostitution vil omgaaes disse Menneſter.

Proprietairen.

Na Snak! et godt Aftensmaaltid er ikke at foragte.

Charles.

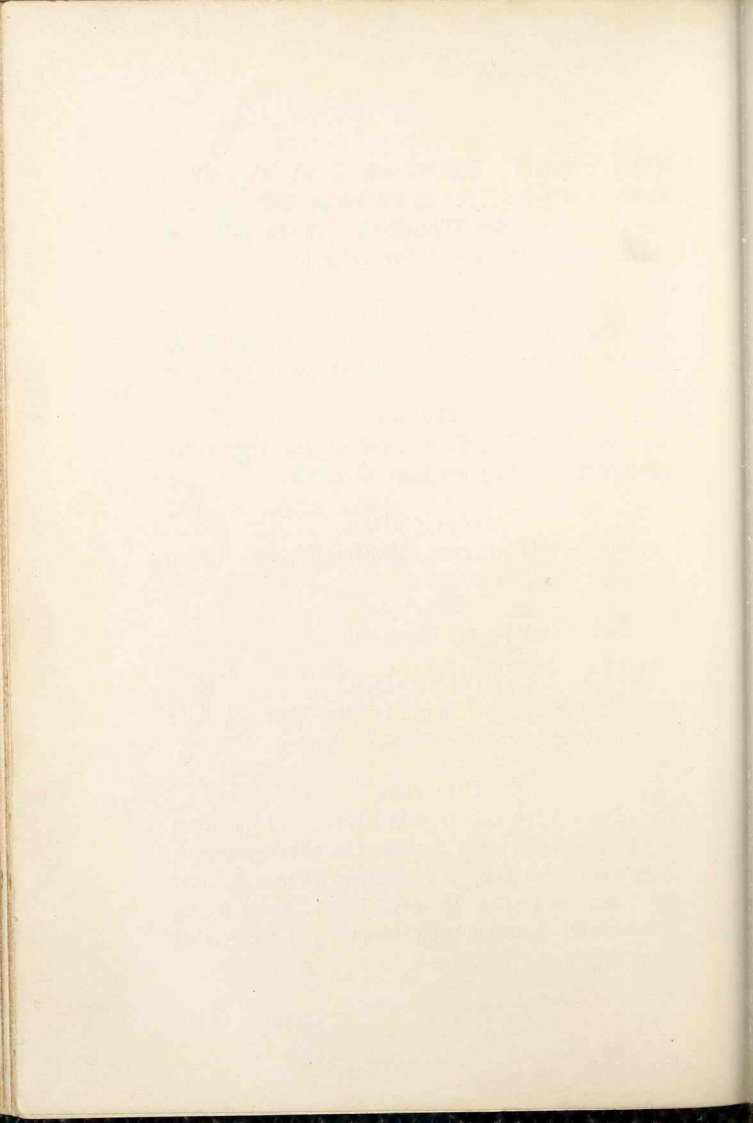
Nei Papa! jeg vil hævne mig.

Proprietairen.

Nu ſkal du forſt ſpiſe til Aften, ſiger jeg. Er jeg din Fa'er eller ikke, Dreng?

Olmerdug.

Tag De kun med os, lille Charles! og find Dem ſom en Philoſoph i det, der ikke kan være anderledes. Jeg kunde ogsaa have Grunde til at blive vred, naar jeg vilde; men troe De mig, baade De og jeg og endeel Andre kunne uddrage mangen god Værdom af denne ſelfomme Flyttedag.

Amors Geniestreger.

Lyftspil i rimede Vers i to Acter.

Skrevet i Begyndelsen af 1829.

Opført første Gang paa det kgl. Theater d. 31te Marts 1830.

A. G. versificeret Lystspil i to Acter af Forf. til Lystspillet Hr. Burchhardt og hans Familie etc. Kbhvn. 1830. Udg. af Printzlau.

Dram. Værker. 1ste Bind. Kbhvn. 1854. (Teksten er her meget betydelig revideret og en Del forkortet.)

Oversættelser:

Amors Geniestreger. Lustspiel i 2 acter, öfversatt af C. W. Strandberg. Strandbergs lustspel, 1sta Häfte 1865.

Amors Geniestreiche, Lustspiel in 2 Acten. Kiel, Schwes Buchhandl. 1840.

Personerne.

Obersten.

Henriette, } hans Døttre.
Lotte, }

Robert, Oberstens Huuslærer.

Brienne, Lieutenant.

Henning Verner, Candidatus juris.

En Tjener.

Scenen er i et Hotel i Kjøbenhavn.

Første Act.

En Sal med en Hoved-Indgang i Baggrunden; tilvenstre en Dør til Oberstens indre Værelser; tilhoire Indgang til Roberts Kabinet.

Første Scene.

Robert

(Kommer ud fra sit Kabinet).

Det er et Fortrin, Byen har for Landet:
Dens Rætter kan, om Sommeren især,
I Længde næsten komme Dagen nær,
At slutte sig fra Sønnen til det Andet.
See, nu er Klokken otte; Folk, der boe
Hos os paa Landet, tør for Alvor troe,
At det er høit paa Dagen; men herinde
Man mener, Dagen først maa Kræfter vinde,
Maa voxe, Timerne multipliceres,
Før Majesteten rigtigt respecteres.

Forresten, skjøndt jeg tidt har gaaet og grundet
Og speculeret paa, hvi næsten Alt
Paa Landet imod Staden synes galt,

Og om ei galt, dog lurvet og fatalt,
 En grundig Narjag har jeg ikke fundet.
 Det ligger ei hos Menneſterne: diſſe
 Er her ſom der i Grunden Snavs tilviſſe.
 At Landsbyfolk er redelige, meer
 End Byens Folk, i daglig Færd og Bandel,
 Det troer jeg ikke, førend jeg det ſeer;
 Hver ſnyder, hvor han aarfer, ved ſin Handel.
 Men Maaden er forſkjellig, den Maneer,
 Hvorpaa man ſnyder, det er hele Sagen.
 At preſſes fiint, er ordentligt Plaiſeer;
 Man føler Tabet, men tilſidſt man leer.
 Men, naar man ubehændigt bli'er bedragen,
 Man ærgrer ſig, man ſynes, det er dumt,
 At blive ſnydt ſaa aabenbart, ſaa plump.

Jeg lider godt et lille pænt Bedrag,
 Der lægges an med Vittighed og Smag,
 Af ſamme Grund, ſom Sidehieb og Skoſer,
 Hvis Braad i Viddets Honning ſvøbtes ind,
 Behage mig, endſkjøndt de traf mit Skind.
 En Vittighed, der ſiges af Matroſer
 I Forbigaaende, ſom paa en Slump,
 Den leer jeg ad, lad være, den er plump.
 Jeg altſaa Maaden, ikke Tingen roſer.
 Hvert Snyderi forfølger jeg med Had;
 Men tilſtaaer, ſmukke Folk i denne Stad
 I deres Kunſt er ſande Virtuoſer.

(Idet han vil gaae ind i Sideværelſerne tilvenſtre, bankes der ſagte paa
 Hoved-Døren).

Jeg synes, at man banked' paa —

(Berner stifter Hovedet ind ad Døren).

Et Hoved! —

Anden Scene.

Robert. Berner

(træder forsigtig ind, seer sig omkring og bliver Robert væk).

Berner.

Hr. Robert! Dem! Nu Herren være lovet!

Robert.

Ei, ei! Hr. Berner! hvad vil De hos os?

Berner.

Tys! kommer Ingen? Frokenerne —

Robert.

Sove.

Berner.

Og Obersten?

Robert.

Er ude.

Berner.

Tør jeg vove —

Robert

Jeg veed ei, hvad De vil.

Berner.

Jeg vil til Trods
 For sund Fornuft og Sindighed forsøge
 At gjøre lidt Bekjendtskab med de smaa
 Gudsengle, eders Oberst passer paa —

Robert.

Bogt Dem! med Obersten er ei at spøge!

Berner.

Ei hvad! en god Dag giver jeg den Gamle,
 Og med Plaiseer jeg dreier ham en Kuap.
 Men Døttrene! For Pokker, hvo kan hamle
 Med Svindsfolk op i List?

(Monologist).

Om jeg nu slap
 I Fælden kun for der at blive hængende,
 Og uopfordret gjorde mig til Nar?
 Ty! skal man røve, naar man ei er trængende?
 Kan jeg ei nøies godt med, hvad jeg har,
 Mit muntre Sind, min Frihed? Bør jeg ikke
 Flye disse Mildheds Dine, disse Læber,
 At! ved hvis Purpurkalk en Honning klæber,
 Som Adams Sonner ei ustraffet drikke.
 Hvad er min Hensigt? — Handle for min Ven?
 For hans Skyld gjøre mig bekjendt med Bruden?
 O Skalkestjull! det frelser ikke Den,
 Der selv kun er til Spot for Elskovsguden.
 — Hvad vil jeg da? Hvo har mig bed't desuden?

Jeg er en Gjæk! en Nar! en topmaalt Nar!
— Hvad mener De, Hr. Robert! trøst mig! svar!

Robert.

Jeg synes selv, De har en Rem af Huden.

Berner.

Ja, De har Ret! De spotter mig med Grund.

Robert.

Hvor kan jeg trøste Dem? hvor kan jeg svare,
Naar jeg er ubekjendt med Deres Fare?

Berner.

Velan! Men lov mig først med Haand og Mund
En ubetinget Taushed mod Enhver,
Ja mod Dem selv, hvis det nødvendigt er.

Robert.

Imod mig selv? Den Fordring falder sær.
Naar jeg er ene med mig selv, min Fa'er,
Jeg lider nok en lille luun Passiar.

Berner

(leende).

Haha! jeg veed, De hynder Monologer.

Robert.

Det gjør jeg: med sig selv man enes bedst.

Berner.

Jeg har dog hos en gammel Autor læst,
Ens Tanke var de værste Demagoger.

Robert.

Naar Tanken med Fornuften udgjør Tæt,
Har jeg endnu ei nogen Fare seet.

(Med noget Giertrugt).

Men indgif Tankens Letfind Alliance
Med Sandserne, med et ustyrligt Blod,
Saa kom Fornuften snart af sin Ballance.
— Men vil De ei fortælle — vær saa god!

Berner

(estertantksom).

De troer, naar Tanken indgaaer Alliance —

Robert.

Tavist! med Sandserne, med hidsiget Blod.

Berner.

Saa kommer, troer De, jeg —

Robert.

Saa kommer — hvem?

Ja, vil De referere det til Dem!

Berner.

Saa kommer Henning snart af sin Ballance —
Er det ei Deres Mening?

Robert.

Jo, som sagt,

Med de Præmisser.

Berner

(fordybet i sine Tanker).

Tog jeg mig iagt

Bed hvert et Stridt, jeg gjorde, spurgte vaersom:

„Er her og sikkert, tør jeg ogsaa troe

Den Hvilebænk, der byder mig sin Ro?

Er Græsset ei for vaadt for mine Sko?“

Da vilde sagtens Hvilen falde sparsom,

Men hvad! til Gjengjæld fandt jeg vel et Sted,

Der gav min Træthed Hvilens trygge Fred.

— Men Glæden, denne flygtige Gudinde,

Og Lykken, Gunders Held og stjaalne Vink,

Og Læbens Smil og Diets skjælmste Blink,

Der alle, før de rigtigt sees, forsvinde —

Tillade de, vi tøve, passe paa,

Om ogsaa Tiden er der, Det at naae,

Hvis Existence ved Minuttet hester?

Hvad er det, Guden sender os? Et Held,

Der, for at eies, kræver vore Kræfter.

Hvorledes kan det gribes af min Sjæl?

Ei ved at tøve, det jeg føler vel.

Naar Veilighedens Gunst jeg veed at nytte,

Det bliver mit; hvis ei, en Andens Bytte.

(Oprompt).

Ja, saadan er det! Netsaa, Henning Berner!

Du fødtes under lykkelige Stjerner.

Af Glæde over mit Raisonnement

Beg faldt mig selv om Halsen, gif det an.

Robert.

(spottende).

Prov kun derpaa! Hvem veed, kanskee De kan.

Berner.

Ja spot mig kun! Nu staaer min Willie fast.

Robert.

Og Deres Hensigt er?

Berner.

Saa hør i Hast

Den Plan, min Hjernes Driftighed har lagt.

De kjender sagtens Grunden, der har bragt

Hr. Obersten med Dottrene hertil.

Robert.

Jo Tak! Om denne Sag vi daglig skjændes.

Berner.

Nu vel! Saa veed De da, den Gamle vil,

Paagrund af en Forening med Briennes

Stedsfader, og til Alles Fryd og Gammen

Sin Datter med Brienne flappe sammen.

— Om Pigen vil, det veed jeg ei; Brienne,

Min Ven, min Stuekammerat, er stift

Mod denne Plan. Han vil, han kan ei tjene

Til Instrument for Andres Politik.

I flere Maanedes han alt har frygtet

For denne Sammenkomst. Uagtet Rygtet

Berømmer meget eders Oberst's Datter,
 Som Philosoph han siger, at han skatter
 Sin Frihed over Alt —

Robert.

Ja, vel! jeg fatter.

Han gider ikke eiet, hvad han har.
 Men De kan hilse ham, han er en Nar,
 En philosophisk Nar, der ei fortjener
 En Pige — De kan troe mig — der forener
 Med Skjonhed Dyd, Blufærdighed og Ynde.
 Hils ham —

Berner.

Med ham er Intet at begynde.

Hvor har jeg ikke præket! Hvad ei Alt,
 For at bevæge Mennesket, fortalt!
 Hvad jeg igjennem Dem og Andre vidste
 Om disse Pigers Skjonhed, Dyd, Forstand,
 Elstværldighed — ja, Alt, hvad siges kan,
 Jeg nævned', uden at det kunde friste
 Hans Utilboielighed. Halvt for Spøg
 Jeg loved' ham at gjøre et Forsøg,
 At snige mig herind, at see paa Pigen,
 At forberede Sagen, være Stigen,
 Hvorpaa han siden kunde sikkert staae
 Og, naar det kneb, itide retirere —
 Forgjæves! han vil Intet høre mere!

Robert.

Hvorledes? De, Hr. Berner, tænkte paa
At snige Dem herind og at probere —

Berner.

Ja, hvorfor ei? Jeg tænker, det skal gaae.
Det er endnu min Hensigt at forsøge.

Robert.

Det gaaer ei an; De kommer her tilført.
Med disse Piger la'er sig ikke spøge.
Hvis De vil lyde mig — forsøi Dem bort!
Jeg spaaer Dem, at De knap er kommen, førend
Man ganske høfligt vil Dem vise Døren.

Berner.

Ja, hvis jeg kom som Henning Berner, er
Jeg bange for, min Skjebne vel blev denne.
Men det er heller ei min Hensigt her:
Jeg kommer glatvæk til dem som Brienne.

Robert

(forundret).

Som — som Brienne?

Berner.

Kjende de da ham?

Saalidet, som han kjender dem til Dato.

Robert.

Men, hvis De bliver robet, hvilken Skam
For Dem, Familien —

Berner.

Min strenge Cato!

Naar hvert et „Hvis“ og „Derjom“ ret betragtes,
Det skjuler Feighed, der med Grund foragtes.

Robert.

En net Philosophie! — Men Herregud!
Brienne vrager sin bestemte Brud;
Hvad vil De da? har han maaskee fortrudt?

Berner.

Nei, ingensunde! men — jeg selv er skudt.

Robert.

Hvad? og har aldrig hende seet?

Berner.

Desværre;

Kanskee jeg saa var mine Tankers Herre.

Robert.

Nei, det gaaer altfor vidt!

Berner.

O, hør mig ud!

Alt længe har min Vens bestemte Brud,
Som han vil fløe for, opfyldt mine Tanker.
Igaar i Skumringen, da hendes Billed

Med tusind Ynder for min Sjæl sig stilled',
 Med Gæt jeg hører, man paa Døren banker.
 Det var et Bud fra Obersten, der vel
 Har tænkt, jeg var Brienne —

Robert.

Ja, hvad Andet?

Berner.

Hans Herre, sa'e han, kommen var fra Landet
 Den samme Dag; han nævned' et Hotel . . .
 Han lagde til, man var saa fri at vente,
 At jeg i Formiddag saae op til Dem.
 — Hiint Bud en lynsnar Tanke hos mig tændte.
 Min Ven er bortreist, kommer neppe hjem
 I disse Dage — vi er ikke kjendte
 Hos Oberstens — hvad, om jeg tog hans Navn,
 Hans Uniform — jeg boer et Skridt herfra,
 Er næsten fremmed her i Kjøbenhavn —
 Og meldte mig som Brudgom —

Robert.

Ja, hvad da?

Berner.

Nu, i det mindste saae jeg da min Skjønne.
 Ranskee jeg blev cureert.

Robert.

Og hvis nu ei?

Berner.

Siig, hvad De vil! jeg seer ei anden Vej.
Jeg haaber, Himlen vil min Kjæthed lønne.

Robert.

Den hele Plan er ikke værdt en Bønne.

Berner.

Naar De kun ikke røber mig. Jeg maa
Betroe mig til Dem.

Robert.

Maa De? Jeg begriber:
De er kun aabenhjertig, naar det kniber.

Berner.

Bær taus! og De skal see, at det vil gaae.

Robert.

Vil De da meldes strax?

Berner.

Oh nei, bevares!
Jeg maa først hjem og klædes paa. Jeg kom
Ihast herind kun for at see mig om.
Hvor i Hotellet boer De? Hvor forvares
Det faure Barn —

Robert.

Nu, det kan snart erfares;
Her boe vi, hvor De staaer.

Berner.

Hvad her? for Fanden!

Paa første Sal? Jeg troede, paa den anden.
Saa maa jeg gaae; hvor kan jeg blive da —

Robert.

Sa, see kun til, De kommer snart herfra.

Berner.

Saa røb mig ei! De var jo min Docent
Til Philosophicum i Algebra.
De hnded' mig som Rufs og halv Student
Og fliffed' paa mig der, hvor jeg var thndest.
Lad kun en Deel af hine Tiders Yndest
Begunstige min Plan, og De skal see!
Siig ikke, taabelig er min Idee!
Tro ikke, det er Vetsind, — at jeg spøger!
Ved Dag, ved Nat, ved mine Yndlingsbøger
Bestjæftiger kun hun min Phantasie.
Jeg former hendes Billed, lægger i
Den ubekjendte Piges Træk en Ynde,
Hvor alle Dele Gratien forkynde.
See hende maa jeg, gaae det, som det vil!
Jeg veed, jeg vover her et dristigt Spil —

Robert.

Sa, det veed Gud!

Berner.

Men vil jeg vinde hende,
Jeg maa et sligt Klenodie fortjene.
Og nu Lovvel! og staae mig bi som Ven!

Vær taus! og naar De seer mig her igjen,
Saa hufst, at det er mig, der er Brienne!

(Gaaer).

Tredie Scene.

Robert

(seer efter ham og ryster paa Hovedet).

Beg troer, jeg bliver aldrig klog derpaa,
Om Folk, der tale, staae og gaae som Mængden,
Maneerligt, kun lidt kjedeligt i Vængden,
Men, vil man blot paa visse Strengte slaae,
Paa eengang gaae vidunderligt istaae
Og laborere stærkt i deres Tale —
Om disse, siger jeg, er topmaalt gale,
Og kun ved Banen eller af Instinct
Kan snakte med, i Reglen ganske flinkt,
Hvad eller, om, i Hovedsagen kloge,
De kun en Tid gebærde sig som Djoget.
— Der er nu denne Berner —

(Seer sig lurende omkring).

Skal jeg troe,

At han en Skruer mangler eller to?
Det lader saa, at slutte fra Gebærden.
Men sæt, han kommer vel derfra? hvad saa?
Saa siger jeg, saa siger hele Verden,
At han er klog; vi bande vil derpaa.
— Hm! Solen har jo sagt, vor Lykkes Stjerne,
Før den i Døden slukkes, maa belees,

Men nu Forstanden -- kunde man ei gjerne
 Med Frie paaftaae, først af Enden sees,
 Om Folk har manglet, eller havt en Hjerne?
 Na jo, aa jo! — Men, hvad jeg vilde sagt,
 Hvad Planen angaaer, Berner der har lagt,
 Jeg ellers gjerne kunde staae ham bi.
 Kanskee min Frosken derved slipper fri
 For denne Lieutenant — nu, den Sag er mulig;
 Og Berner, regnet fra, at han er gal,
 Er ellers flog — jeg mener brav og duelig.
 Og Froskenen er jo hans Ideal.
 — Han kræver Taushed af mig; men min Pligt
 Kan neppe taale, jeg fortier Sligt;
 Og paa den anden Side, naar jeg svigter
 Hans Tillid til mig, handler jeg jo slet.
 Fordømt! At ballancere mellem Pligter,
 Den Eggedands er Pokker ikke let.
 Jeg maa vel gribe til mit Symbolum:
 Hold dig til Middelveien! medium
 Beati tenuere. Det vil sige — —

(Veer).

Ja, hvor er Middelveien her saalige?
 At tie eller tale; den Manøver
 At gaae i Midten, man forgjæves prøver.
 — Stop! Her, hvor Interessen er saa deelt,
 Her kan man tie halvt og tie heelt.
 Skal Frosken Zette tage sig ivare,
 Saa maa jeg hende Alting aabenbare;
 Det ligger jo i Tingenes Natur.

For Obersten jeg tier som en Muur;
 Lad ham kun gjætte sig til Hurlumheien!
 — Paa den Maneer med taalelig Figur
 Jeg gaaer jo meget rigtigt Middelveien.

(Gaaer mod Udgangen, men møder Obersten).

Fjerde Scene.

Obersten. Robert.

Obersten.

Naa, har vor Lieutenant ikke været her?

Robert.

Alt nu? Jeg tænker, det for tidligt er.

Obersten.

For tidligt? naar man er forelsket, ung —

Robert.

Ung er han, men forelsket —

Obersten.

En Soldat

Til Amouretter altid er parat.

Civil-Staten er i Sligt for tung,

For ubehændig, treven; men en Kriger

Er Fyr og Flamme foran unge Piger.

Robert.

Og Frøkenen —?

Obersten.

Lad hende see Krabaten!

Robert

(syndig).

Jeg frygter, hun er af Civil-Staten,
 For tung, for ubehændig, treven —

Obersten.

Pah!

De troer nok, Kjærlighed er Algebra,
 Hvor ei et lille Plus kan tages fra —

Robert.

Ja, hvis her var et Plus, Hr. Oberst! men
 Her er et Minus, Pofferen kan flytte.

Obersten.

Siig, hvad De vil! det kan Dem Intet nytte.
 Jeg veed, De mener det; De er min Ven,
 Mig og mit Huus hengiven — Gud bevares! —
 Men De er . . . lidt for meget . . . Mathematiker.

Robert.

For megen Gre! Jeg er kun Socratiker,
 En practiſt Philoſoph —

Obersten.

Det vil erfares,

Om Deres Praxis holder Stik mod min.
 En Fæstning aldrig kan saa stærkt forsvares,

Den viger jo for Mod og Disciplin.
 En Officeer, naar han prøber Stormen,
 Grobrer Pigen alt ved — Uniformen!

Robert.

Desværre, De har Ret: man kan bestikke
 Et uersarent Pigebarn med Lidt.
 En Uniform, en Hjerbust virker tidt
 Som Trolddom over Folk, det nægtes ikke.
 Men sæt, Brienne duer ikke; vilde
 Saa De, Hr. Oberst, Deres Datter stille
 Til Skive for en pyntet Jusestast,
 Kun for at De kan seie —

Obersten.

Hvad?

Robert.

En Grille.

Obersten.

De bliver bitter.

Robert.

Skal et Træs, et Rast
 Med Tærninger da Pigens Vel forspilde?
 Nei, hun er altfor god dertil, fortjener
 Et bedre Held end blindt at kastes til
 En Mand, som Ingen af os hidtil kjender.
 Betænk, Hr. Oberst, nøie, hvad De vil!
 Jeg veed, De twinger ikke; men paa Bunden
 Af Overtalelsen er Trængsel.

— Bliv ikke vred for, hvad jeg her har sagt;
 Hengivenhed for Oberstens Familie
 Hvert Ord, hver Sætning i min Mund har lagt.
 De har jo Lov at følge Deres Villie.
 Jeg veed, De kræver Sandheds Røst af Bommen;
 Om jeg har Uret, gi'er sig nok i Enden.
 — Jeg anbefaler mig!

(Vil gaae).

Obersten

(kalder ham efter nogen Tøven tilbage).

Hr. Robert! Bent!

De gjør mig Uret. Havde jeg fortjent
 Bebreidelser, kanskee jeg vilde vredes.
 Men den Bevidsthed, at jeg ene ledes
 Af Omsorg for min Datter, er min Trøst.
 Hvor kan De troe, at i min Alders Høst
 Jeg skulde selv tilintetgjøre Moien,
 Mig mine Børns Opdragelse har gjort?
 De troer, Brienne duer ikke stort,
 Han er en Modens Springshr og forfløien;
 Jeg veed, han er en ferm, en brav Husar,
 Der ikke gaaer og skaber sig i Trøien,
 Men passer Tjenesten med Lyst, min Fa'er!
 — Det er min Yndlingsplan, men ingen Grille,
 At see ham som min Svigersøn engang,
 En Plan, hvorfra jeg nødig mig vil stille.
 Og derfor har jeg raadet Zette; Tvang
 Jeg hverken kan, ei heller vil benytte.

Ifald jeg gaaer for vidt — man kan ei hytte
 Sig altid — kan De vare mig itide;
 Giv mig et Tegn, et Bink, et Ryk tilside,
 Og Deres Bink skal ikke være spildt.
 — Og saa er den Ting glemt. — Jeg har bestilt
 Den unge Mand at komme til Hotellet
 I Formiddag — ifald han bliver meldet —
 Ds! mine Børn! . . .

Femte Scene.

De Forrige. Henriette. Lotte.

Zette.

God Morgen, kjære Fa'er!

Lotte.

God Morgen!

Obersten.

Tak! — Naa Godtsfolk, har I sovet
 Ser rigtig ud inat!

Lotte.

Jo Tak, jeg har;

Men Zette —

Zette.

Lotte, husk, hvad du har lovet!

Obersten.

Hvad Zette? svar!

Totte.

Har intet Die luffet.

Sette.

Du skal ei troe det; jeg har sovet godt.

Totte.

Nei, Sette, jeg har hørt, hvordan du suffed'

Og laae og talte med dig selv saa smaat.

Du gjorde mig jo bange — hahaha!

Jeg troede først, du var en Smule fra —

(Veger paa Banden).

Obersten.

Hvad er nu det for Narrestreger, Sette!

Hvorfor har du ei sovet? Barn, du skal!

Naar man er ung, er Sønnen vor Basal;

Den kommer til vor Seng, naar vi er trætte.

Desværre, siden er det ei saa vel:

Forgjæves maa vi tidt om Sønnen tigge.

Sette.

Åh, kjære Fa'er, jeg er ei vant at ligge

I dette store, støiende Hotel.

Jeg troer, det kommer deraf. Hele Tiden

Man slog med Dørene, man ringed paa;

Jeg hørte Folk paa Gangen komme, gaae,

Bestille Heste, Kjøretøi og siden

I Skjænderi med Værtens tage bort.

Saa blev her roligt, og jeg blunded' fort.

Men snart et Selskab talte høit paa Gaden,
 Og snart en Vægters melancholske Raab
 Tilintetgjorde timeviis mit Haab.

Det kunde rigtig Sønnen fra mig skræmme.
 — Nei Fa'er! der er uroligt her i Staden.

Hvor anderledes er det ikke hjemme!

Den fri Natur har stille Nætter, gaaer
 Til Hvile, naar vi Andre gaae at sove.

Naar Nattergalen ømt i Busken slaaer,
 Da kaldes Sønnen ned til Mark og Skove.

Ja, tro mig, ogsaa Skyen ret godt veed,
 At det er Sovetid; den glider ned

Til Horizonten, søger sig et Leie.

Og alle Vinde, der om Dagen pleie
 At vugge sig paa Lindetræets Blad,
 Ved Aftentide silbdigt skilles ad.

Paa Engen hvile taust de hvidgraae Taager;

Hver Skabning søger sig et Sovested

Og frygter ei, at timeviis dens Fred

Førsthyrres skal af Den, hvis Døie vaager.

Lotte.

Min Søster Zette taler som en Bibel.

Obersten.

Barn, du er altfor følsom, for sensibel!

(Affides til Robert).

Beg lider ei den Sværmen hos min Datter.

Robert

(sagte).

Han lider ikke, hvad han ikke fatter.

Obersten.

Det duer ikke! Hun er altfor blød;

Hun bliver en Phantast!

Robert.

Har ingen Nød!

Run Hjertet sværmer, ikke hendes Hjerne.

Naar man er ung, som hun, vil Sjælen gjerne

Sin Næring hente fra Naturens Skjød,

Betragte nær dens hemmelige Kjerne.

Med Planter, Fuglerøst, med Blomsters Duft,

Med Solens Straaler og med Foraarsluft,

Lig en Polyp med tusind Arme drager

Naturen os —

Obersten

(confus).

Polyp? Hva — hvad behager?

Robert

(affides).

Aa Herre Gud!

(Høit).

Jeg siger, Frøken Bette

Har altid forekommet mig solid

Og tænksom —

Obersten.

Gud bevares!

Robert.

Hendes Vid

Og sunde Hoved vil med Tiden slette
Hvert Spor, hvert Stenk af Sværmeriet ud.

Obersten.

Savist, aa ja!

(Til Zette).

Hør, Barn, du veed, vi vente
Den unge Hr. Brienne snart —

Zette

(afside).

O, Gud!

Obersten.

J blive hurtig, tænker jeg, bekendte.
Men hufst saa paa, han er en Mand af Velten,
Der ikke blot til Punkt og Prikke veed
Med Exercitien, med sin Pligt i Feldten,
Men og med siin Galanterie Bessed.
Saa maa du være hoslig mod ham, mild,
Galant og artig, snakke med ham, bede
Ham sidde ned. Du kan med Fiinhed lede
Samtalens Gang paa eders Forhold til
Hinanden —

Robert

(rømmer sig).

Hm!

Obersten

(seer paa ham og rømmer sig).

Om! Kjære, veed du hvad —

Du veed nok selv, hvordan man bær sig ad.

Tael, hvad du vil: om Veiret, Vagtparaden,

Om der er helles noget Nytt i Staden —

Zette

(beslemet).

Ja, kjære Fa'er!

Obersten.

Men du maa pynte dig.

Zette.

Af, jeg har ingen Lyst at pynte mig.

Obersten

(noget heftig).

Du skal! Nu er jeg kjed deraf. Din Fader

Vil sikkert ikke raade, hvad der skader.

Du skal, du bør dig føie som en god

Og eftergiven Datter —

(Robert trækker ham i Kjolen. Obersten seer paa ham og nisser).

— lad kun være!

Naar det generer dig, saa har du Ret.

Kanssee det ei behøves — paa min Ære,

Du er jo meget ordentlig og net.

Det er jo ikke Noien værdt at fliske

Paa Stadsen altfor meget.

Lotte.

Lille Fa'er!

Skal jeg da pynte mig?

Obersten.

Behøves ikke.

Lotte.

Na, det er hurtigt gjort.

Obersten.

Du er en Nar,

Som Ingen spørger om.

Lotte.

Papa kanſkee,

Men derfor kan det hændes ſig, at Andre —

Obersten

(ſeer paa Uhret).

Naa, mine Børn, jeg maa nok til at vandre;

Jeg har Forretninger. Lad mig nu ſee,

Naar Fyren kommer, medens jeg er ude,

Alt I gjør Alt, ſom jeg har ſagt.

Lotte.

Skal ſkee.

Obersten.

Især jeg vil min Bette derom ve'e.

Tro mig: en Mand, hvem alle Folk forgude,

Ung, rig, en saadan Mand fortjente vel,
 Min Zette deelte med ham Livets Held.
 Tvang, veed du, er imod mit Naturel.

(Seer paa Robert).

Jeg overtaler heller ikke — ja,
 Forstaae mig ret: jeg raader ikke fra;
 Nei, Gud bevares, Barn, jeg raader til.
 Jeg ønsker, at min egen Zette vil
 Betænke, det er hendes Faders Trøst
 Og bedste Haab, at skabe Held og Lyst
 For eder begge ved en sliq Forening,
 Og at jeg handler i den bedste Mening.
 Jeg holder for, du burde —

(Til Robert).

Sa'e De Noget?

Robert.

Jeg? Nei...

Lotte.

Han vil ei rigtigt ud med Sproget.
 Jeg troer, Hr. Robert kunde, naar han vilde,
 Bevise ved en grundig Parlaments-
 Beretning og en kort og tør Sentents,
 At Søster Zette gjorde klogeft i
 At sige Ja og føie sig, fordi
 Uheldigviis et Nei er nu — for silde.

Obersten.

Engang for alle, lad os slippe fri
 For dine Paafund —

Robert.

Bryd Dem ei om dette;

Det Hele var kun Spøg og Ironie.

Obersten.

Hvad? — Naa, De mener . . ! — Altsaa, lille Zette,
Du spier jo din Fader?

Zette.

Ja, Papa!

Robert

(affibes).

Jeg var tilfreds, at han var vel herfra.
Et Binf jeg gav dem, hvis jeg bare turde.

Obersten

(til Robert).

De bliver jo, ifald han —

Robert.

Gaa De kun!

Jeg bliver her endnu en lille Stund.

Obersten.

Naa, det var godt! — God Morgen, Børn!

(Spøgende).

Jeg burde

Jorresten ikke gaae fra Huus og Hjem,
Naar mine Børn hver Stund paa Dagen venter
En Officeer fra Amors Regimenter,
Men blive her for at beskytte dem.

Lotte.

Har Amor Regimenter?

Obersten.

Om han har?

Husarer, Barn!

(Til Robert).

Er det Virgil, der siger . . .

Robert

(tør).

Ovid har sagt, hver Elsker er en Kriger,
Men ikke, at hver Elsker er Husar.

Obersten.

Og at Recrutterne han ta'er med Magt
Til Regimenterne —?

Robert.

Kan gjerne være!

Forliebte Folk er ellers Volontaire.

Obersten.

Der kan I høre! Tager Ier iagt!
Hvis Amor sender Ier en Substitut,
Der hverver En af eder til Recrut,
Er Skylden ikke min: mod denne Fare
Kan ingen Oberst sine Børn forsvare.
— Naa, Børn, Adieu!

(Gaaer leende bort).

Sjette Scene.

Henriette. Lotte. Robert.

Robert

(seer efter ham, gjentagende affides hans Slutnings-Replik).

... „Gi sine Børn forsvare!“ —

Ja, kjendte han saasandt den hele Fare,
 Der truer Datteren, han blev, jeg tænker,
 Og satte først en Pind for Amors Rænker.

Lotte.

Hr. Robert!

Robert.

Frøken!

Lotte.

De er mig den Rette!

Robert.

Hvorledes mener De?

Lotte.

Beg stolte paa,

De vilde tage Dem idag af Fette.

So pyt!

Robert.

Det er endnu min Hensigt.

Lotte.

Saa?

Det var just ikke meget godt at mærke.

Robert.

Nu, at det mærkes, er ei heller godt.

Lotte.

Men, naar De tier, strander vort Complot.

Robert.

Min Iver jeg umuligt kan forstærke.

Jeg veed, hvad jeg har talt om denne Sag,

Og tør i Grunden neppe Meer forsøge.

Men — Hr. Brienne kommer ei idag.

Sette.

Han kommer iffe?

Lotte.

Aa, De vil nok spøge!

Robert.

Nei tilforladeligt! Han er paa Vandet;

Om nogle Dage først han ventes hjem.

Lotte.

Her var jo Bud, han kom.

Robert.

Han kom? Ja, hvem?

Lotte.

Oh nu, Brienne.

Robert.

De bedrager Dem.

Herunder, Frøken, stifter noget Andet.

Zette.

Men siig os dog!

Robert.

Seer De, en ung Student
— Jurist — der boer paa Kammer med Brienne,
Er stærkt tilfjinds at gi'e sig ud for denne.

Zette.

Hvad hører jeg!

Lotte.

Nu har jeg Mage kjendt!

Zette.

Men tael, hvad har bevæget ham . . .

Robert.

Han siger,

Han er forliebt i Dem.

Zette.

I mig? min Gud!

Veed han da ei, jeg er Briennes Brud?

Robert.

Troer De, at han af den Grund Pladsen viger?
So mere vanskeligt, des mere Glorie!

Lotte.

Men det er jo en nydelig Historie!
Hvad hedder han? Hvor skriver han sig fra?

Robert.

Han hedder Henning Berner, er . . .

Votte.

Alvorligt?

Er det hans Fa'er, der kommer til Papa?

Robert.

Han kommer gjerne til os een Gang aarligt.

Fette.

Men dennes Son er hæderlig bekendt.

Robert.

Han er en meget duelig Student,
Brav, redelig og dygtig i sit Fag.
Hvad Hjertet angaaer, kan jeg frit cavere,
At det er reent. Det er en anden Sag,
Han er phantastisk; men at coquettere
Med Følelser, det hedder jo Cultur.

Votte.

Beg gad dog rigtigt vide, hvad Figur
Den unge Herre gjør ved sin Bisite.

Robert.

Ja, Knægten mangler ikke Conduite.

Fette.

Men, kjære Robert, naar De kjender ham,
Saa er det Deres Skyldighed at raade —

Robert.

Nei, bedste Frøken! det kan lidet baade:
 Man har kun Utaf derfor, Spot og Skam.
 Lad ham kun brænde sig, lad ham kun komme!
 Han vil fortryde det, før Dag er omme.

Lotte.

Men sæt — man er jo ikke Steen og Stof —
 At vi . . .

(Standser).

Robert.

At De?

Lotte.

Nu, De forstaaer mig nok.

Robert.

Oh nei!

Lotte.

. . . Vi blev forelsket i Studenten —

Robert.

Saa maa De finde Dem i Deres Skjebne.

Lotte.

Beg spørger ei for min Skyld; jeg kan væbne
 Mit Hjerte mod Cupidos Vift. Men hun,
 Min stakkels Søster Zette —

Robert

(affides).

Vi du kun!

(Høit og langsomt).

Ja, naar De frygter, kan vi jo forhindre
Hans Ankomst . . .

Lotte

(hurtigt).

Gud bevares! Intet mindre!

Han kommer suarere, som han var kald't;
Et Medlem bliver han af vor Forening.

Robert.

Beg fatter ikke ganske Deres Mening.

Lotte

(demonstrerende).

Seer De, det er i grunden rigtig galt,
At Fader ideligt har plaget Zette
Med denne Lieutenant, at hun skal, hun maa,
At Pligten kræver — jo, det er det Rette!
Det er jo høist naturligt, man maa faae,
Beg kunde fristes til at sige, Vede
For En, der, længe førend vi ham faae,
Blot ved sit Navn har opfyldt os med Kjede.
Men derimod for Berner var hun fri;
Hans Navn har ikke, ved at repeteres,
Tilintetgjort den Sjæle-Sympathie,
Hvoraf dog Kjærlighed skal inspireres.
Det var forunderligt, om ei hun vilde
Entrere med ham —

Zette.

Lotte, tie dog stille!

Robert.

Med Berner! Naa! — Nu først jeg fatter Meningen.
 Det kalder De et Medlem af Foreningen!
 — Men nu Brienne, Frøken?

Lotte.

Rad mig see!

Min Søster har kun med ham, hun skal ha'e ham.
 Men jeg skal ikke — saa kan jeg jo ta'e ham.

Robert.

Tillader De, jeg smiler —

Fette.

Seg maa lee,

Hr. Robert, at De gider staae og høre
 Det taabelige Toi.

Robert.

Enhver Idee,

Min Frøken, kræver et opmærksomt Øre.
 Maaskee den kan til noget Gavnligt føre,
 Men som vi først paa Bunden af den see.
 Hvad Deres Søsters Mening angaaer, tænker
 Foraaavidt ogsaa jeg, at Berner vist
 Kan more, men ei skade ved sin List.
 Frygt ikke, han vil bruge lave Rænter;
 Al Lumpenhed er fremmed for hans Sjæl.
 Hvem veed? Maaskee hans Komme bringer Held.

Jette.

Jeg frygter kun —

Lotte

(til Robert).

Na, lad os slippe fri

For Deres og min Søsters Undersøgelse.

Jeg hader Berner; han er et Genie;

Han maa, han skal, jeg haaber, staae os bi —

I Andre kommer ingen Ve, fordi

— Tilgiv — I seer i Alting lutter Spøgelse!

Jette.

Du overgivne Pige! Munden løber

I Baglaas paa dig: slaae dig dog til No!

Robert

(affides).

Hun lader Ruglerne, som Berner støber.

(Hvit).

Iøvrigt haaber jeg, De ikke røber,

At jeg har sagt Dem —

Lotte.

Oh, hvor kan De troe!

Vi tie nok; husk paa, at vi er to:

Hvis ikke jeg kan tie, kan min Søster.

Robert

(leende).

Nei, Frosen, nei! De er en daarlig Troster!

— Men nu maa jeg forlade Dem. — Lad Knægten,

Den unge Berner, føle hele Bægten
 Af Deres Railleri og Skjemt og Spot;
 Han har fortjent at straffes for sin Driftighed.

Lotte.

Ja, straffes skal han; o, jeg ønsker blot
 At vise ham min Overmagt i Listighed.

Robert.

Men, Frøken, vogt Dem dog for Amors Garn!

Lotte.

For Amor? Na, jeg er jo intet Barn!

Robert.

Ja, det er netop det, jeg tænker paa;
 Han bryder sig Skam ikke om de Smaae.
 — God Morgen, mine Frøfener!

(Gaaer ud af Hoveddøren).

Syvende Scene.

Zette. Lotte. Siden en Tjener.

Lotte.

Hør, Zette!

Troer du, at jeg har noget Anlæg til
 At blive blot en taalelig Coquette?

Zette

(spøgende).

Na jo! kanstee, naar du alvorligt vil.

Lotte

(leende).

Ja, paa min Villie kan jeg ikke klage.

Sette.

Men hvorfor spørger du?

Lotte.

Mit Forsæt er,

At pine, plage Berner, men især,

At . . .

Sette.

At . . . ? Hvad er dit Forsæt?

Lotte.

At behage.

Sette.

Du er en Nar.

Lotte.

Men du maa staae mig bi.

Sette.

Seg duer ikke til Coquetteri.

Lotte.

Aa, veed du hvad! ifald du vil probere —

Sette.

Nei, Lotte, nei! Man har mig ofte sagt,

Det er en farlig Spøg at coquettere;

Ustraffet haaner Ingen Amors Magt.

(En Tjener melder Lieutenant Brienne).

Lotte.

(med et Udraab).

Brienne! — Zette, det er Berner!

Zette.

Kjære,

Husk Tjeneren! Du maa forsigtig være.

Lotte.

Ah, du har Ret!

Zette.

Hvad gjør vi nu?

Lotte.

Vi kan

Umuligt andet . . .

Zette.

Det gaaer aldrig an!

Lotte.

Sovist, her er jo Intet at bescrygte.

Zette.

Nei Intet uden —

Lotte.

Uden hvad?

Zette.

Bort Rygte.

Totte.

Hvor kan du troe det? Berner er honnet;
 Hr. Robert kjender ham —

Fette

(tvivlsraadig).

Beg veed ei ret . .

Totte.

Ind maa han; iffe, Fette?

(Til Tjeneren).

Beed ham være

Velkommen!

(Høit til Søsteren).

Strax, du sa'e jo; iffe sandt?

Fette

(forvirret).

Savist!

Totte.

Hvad, om lidt mere Tid vi vandt?

(Til Tjeneren).

Hør, beed ham vente her; vi har den Gre
 Paa Diebliffet.

(Tjeneren gaaer).

Kom nu ind med, Fette;

Lidt maae vi ordne paa vort Toilette.

Fette.

O, det er ei nødvendigt!

Rotte.

Oh Passiar!

Rom nu! husk paa, hvad du har lovet Fa'er.

Zette

(leer).

Men jeg begriber ei, hvorfor du har
Saa travlt, hvorfor vi endelig skal pyntes.

Rotte.

Vi Dvindsfolk, troer jeg, er af et Metal,
Der, for at gaae og gjælde, først maa montes.
Pynt hører paa en Maade til vort Rald.
Kanskee man fordum ene saae paa Kjernen;
Nu see de Fleste først paa Kjernens Skæl.
Man seer paa Hatten, for man seer paa Hjernen,
Man seer paa Brystet for at see paa Stjernen,
Man seer paa Daarligheder uden Tal,
Hvoraf Moralen er: vi bør og skal
Gaae ind og pyntes lidt!

(Trækker Zette ind med sig i Bærelserne tilvenstre).

Ottende Scene.

Lieutenant Brienne (civilskædt, kommer ind).

Her er jeg da!

Slukvoret, sandt at sige, og lidt slaa,
Omtrent som Bamsen hist, der laae og sov
Paa Isen, medens Stormen rev den fra,

Og fejede Patronen mod dens Billie
 Til ubekjendte Lande. — Na, ja ja!
 Hvad Bamsen! den! Var jeg en Bjørn endda,
 Jeg brød mig feil om Oberstens Familie.
 — Nu straffes jeg, fordi jeg før har sovet.
 Men Mod! Jeg er da, Herren være lovet,
 Paa Reiserouten, som min Stivpapa
 Har blæst mig ind paa, kommen blandt honnette
 Og christne Folk, man tale kan tilrette,
 Hvad eller, naar det kniber, løbe fra.

(Sætter sig).

Det er dog selsomt! Naar endnu jeg mindes,
 For sex Aar siden, da jeg henrykt stod
 Paa Stenten, hvor min Faders Gods forbindes
 Med Oberstens, og saae med frygt Blod
 Og ung Begjær hans Døttre sidde stille
 Langtfra mig i et Vysthuus! Tidt jeg vilde
 Gaae ned til dem, men mangled' altid Mod.
 Men Phantasien malte mig de søde,
 Halvvoagne Piger med en Colorit,
 Der kunde paa det Virkelige bøde.
 Hvad gav jeg ikke dengang for et Møde
 Som dette! — Selsomt! hvad der nu er mit,
 Det vil jeg egensindig fra mig støde.
 — Hm! ingen bra' Karl glædes ved et Held,
 Der villigt, naar han griber som iblinde,
 Og uden Noie bliver hans; med Skjel
 Vi agte høiest, hvad vi først maae vinde.
 — Hvis dette Giftermaal er mig imod,

Er det et Under? Jeg har læst et Brev,
 Som nylig Obersten min Stivfa'er skrev.
 Heri med rene, klare Ord der stod,
 Den lille Frøken elsker mig, hun haaber
 At blive saa lykkelig —

(Springer op).

O, de Taaber!
 Jy, hun maa være gifteshyg! Hun kjender
 Mig ei, og griber til med begge Hænder!
 Nei, nei, min Frøken! var De end saa smuk
 Som Bathseba, da Israels Konge saae
 I Badet hendes Skjønhed med et Suk,
 Fra Dem, jeg lover, skal jeg urørt gaae!
 Hvis Skjønhed gjorde det —

Niende Scene.

Lieutenant Brienne. Zette og Lotte.
 (med noget forandret Paaklædning).

Lotte

Min Herre!

Brienne

(forvirret).

Ah!

Jeg beder om Forladelse —

Zette.

Desværre,

Vi har nok gjort Dem Tiden lang, min Herre!

Brienne

(mens man tager Sæbe).

Jeg be'er! —

(Affides).

Ja, hun er smuk som Bathseba!

Men hvem er ældst af dem?

Lotte.

Jeg har den Gre

At forestille Dem min Søster Zette

Med samt mig selv —

Brienne

(affides).

Aha, jeg kunde gætte!

(Hvit).

Tillader De, at jeg tør præsentere

For Dem mig selv, en ubekjendt Person,

Saa anbefalet ved —

Lotte

(afbrudende ham).

— Sin Carrière.

De er jo Lieutenant; ikke?

Brienne.

Bed Husarerne.

Lotte.

Ja saa!

Brienne.

De tænkte —?

Lotte

(ironisk).

At De var Dragon.

Her er i Byen mange Regimenter,
Artilleri og Jægere —

(Med Gfstertryk).

Studenter —

Brienne.

Ja, det er sandt.

Lotte

(affides).

Det er en huul Patron!

Han lader, som han ikke mærker Snarerne.

(Spit).

Man har os sagt, De har studeert engang.

Brienne.

For megen Gæ! Ungdom-føler Trang
Til Kundskab —

Lotte.

Nei, De skal jo være stærk

I Græsk, Latin . . .

Brienne.

Na nei! Et enkelt Bærk

Man kan sig stave til . . .

Lotte

(affides).

Den Lur! Men bi!

(Høit).

Men er det sandt, De er bevandret i
 Lovfyndighed, i Kura . . . ?

Brienne

(seende).

O, jeg be'er!

De har for gode Tanker, som jeg seer,
 Om Deres Tjeners Duelighed —

Lotte

(affides til Zette).

Nei!

Med ham, jeg troer, man kommer ingen Bei.
 Prøv nu, om du kan.

Brienne

(til Zette).

Frokenen besøger,
 Saavidt jeg veed, kun sjelden Kjøbenhavn.

Zette.

Jeg holder meest af Landet.

Brienne.

O, De spørger!

Bed tusind Midler vækker og forøger
 En Hovedstad de unge Damers Savn.
 Bed Baller, Assembleer, ved Concerter,
 Bed det selskabelige Livs Behag
 Den fængsler stærkt de qvindelige Hjerter.

Zette.

Den fængsler og — bedøver. Selvbedrag
 Og Tomhed følger ovenpaa dens Glæder.
 Nei, denne Tummel i de store Stæder
 Er mig imod; mit Hjerte hænger ved
 En uforstyrret, landlig Gensomhed.
 Der finder jeg igjen mig selv; dér byder
 En Morgentime mig en Ro, en Fred,
 Man her med Letsind og med Haan forskyder.

Brienne.

Jeg maa beundre Froskenen: saa smuk,
 Saa ung, og aldrig længes efter Livet
 I Hovedstaden med et lille Suk.
 Et saadant Sind blev mig vist ikke givet.
 Jeg føler mig i Gensomhed for ung;
 Mig synes min Erfarings-Skat for lille,
 Til at den kunde, som jeg ønsker, stille
 Tilfreds min Phantasie. Den er dog tung,
 Den slemme Vintertid paa Landet.

Zette.

Nei —

Ufald den er, hos os det mærkes ei.

Lotte

(der har yttret nogen Utaalmodighed).

Men, apropos, min Herre! Vi har hørt,
 De var paa Landet.

Brienne.

Rigtig. Jeg er fjort
Idag hertil. Men inden jeg kom hjem,
Erfoer jeg, der har været Bud fra Dem —
Det var hos Værtens her. Jeg holdt det for min Pligt,
At lade strax mig melde.

Votte

(affides).

Rutter Digt!

(Høit).

Men, naar De kom idag, hvorledes kunde
Min Herre da igaar besvare Brevet,
Min Fader skrev —

Brienne.

Har Deres Fader skrevet?

Votte.

Savist, det veed De sagtens.

Brienne.

Ingenlunde.

Votte.

Men Herregud! vor Tjener traf Dem hjemme;
Han talte selv med Dem igaar.

Brienne.

Umuligt!

Lotte

(spottende).

Betænk Dem bedre! Sligt kan gaae af Glemme.

Zette

(affides til Lotte).

Nei, det er Uret! Vi er altfor slemme!

Lotte

(affides til Zette).

O, han fortjener Alt! Det er jo grueligt!

Brienne.

Det hjælper lidt at speculere paa,
Hvad ligesuldt jeg aldrig kan forstaae.

Lotte.

Ja, Een har svaret Budet; men om denne,
Der dristig paastod, at han heed Brienne,
Var ogsaa . . .

Brienne

(til Zette).

Hvad troer De om denne Sag?

Zette

(forlegen).

Sag? — Naar De først er kommen her idag,
Det lader til, her skjules . . .

Lotte.

Et Bedrag;

Hvad Andet?

Fette

(affides til Lotte).

Lotte, ths! hvor kan du nænne!

Lotte.

O lad mig! . . .

(Til Brienne)

Deres Huusfolk maa De kjende;

Er det ei tænkeligt, at En af dem

Har sagt af Overgiveness . . .

Brienne.

Ja hvem?

For Een kun er mit Forhold her bekjendt;

Min Stuekammerat, en ung Student,

En candidatus Berner —

Lotte.

Berner? (Langtrukket). Naa!

Og ham man sagtens ei tør gjette paa.

Brienne.

Ih, Gud bevares, han!

Lotte

(spottende).

Nei, Gud bevares!

Den Moie, mener De, kan gjerne spares!

(Affides).

Hans Frækhed er forfærdelig!

Brienne.

Hvad skulde

Bevæge Berner til . . .

Totte.

Bevares! — Men,

De kaldte, troer jeg, Berner Deres Ven . . .

Brienne.

Det er han.

Totte.

Saa De kender ham?

Brienne.

Tilfulde.

Totte

(affides).

Han skal ei døe i Synden. (Gæit). Vi har hørt,
At Deres Ven er overvættes flygtig,
Letsindig uden Grændser . . .

Brienne.

Man har ført

Dem skammeligt bag Lyset. Han er dygtig
Af Character og i sit Tag. Saa fleg
Som flink og brav; en Ven af Sandheds Sprog;
For varm kauskee for vore Tiders Kulde;
En Opponent mod Tyrannie og Tvang;
En . . .

Lotte.

Men, for Guds Skyld, hør dog op engang!
 Ifald man længe hørte Dem, man skulde
 Til Slutning troe, De meente, hvad De sa'e.

Brienne

(forundret).

Hvorledes, Frøken, jeg . . . ?

Lotte

(til Zette).

Men du, — hvorfra

Du faaer den Rolighed, hvormed du hører
 Det smukke Sprog, den unge Herre fører,
 Det er mig ubegribeligt — den Roes,
 Han ødsler paa sig selv —

Brienne.

Hvordan? De mener —?

Lotte.

At Den, der taler om sig selv, fortjener
 I Reglen næsten aldrig, at han troes.

Brienne

(med stigende Forundring).

Der taler om sig selv —?

Lotte.

Du milde Gud!

Betragt, hvor han kan see uskyldig ud!

Begriber De da ikke, Hr. Student!
 At De og Deres Plan er os bekendt?

Brienne.

Student? og Plan? — Ja, dersom jeg forstaaer
 Et Ord, ja blot en Stavelse af Sagen,
 Saa vil jeg hedde Hans!

Lotte.

Nei, nu forgaaer

Taalmodigheden mig!

Zette.

De er bedragen,

Hr. Berner!

Brienne.

Berner?

Zette.

Deres Tillid skuffet.

Det gjør mig ikkun ondt, at De er truffet
 Paa Lottes overgivne Drilleri.

Lotte.

Godt Ord igjen! Jeg var kun vred, fordi
 Hr. Berner spilled' altfor godt sin Rolle.

Brienne

(affides).

Hvorledes! Naar de mig for Berner holde,
 Mon han da har —

Lotte.

Men nu er det forbi;

Jeg tænker, at vi kjende nu hinanden. .
 Vi vil ei spørge Dem om Grunden til
 Besøget, vi bæres med; vi vil,
 I Tillid til, at vi har truffet Manden,
 Hvis Algt kan være os til Gavn maaskee, . . .

Brienne

(butter).

Jeg be'er!

Lotte.

. . . Vdt nærmere ved Gys besee,
 Hvad De formaaer med Deres snilde Hoved.

Brienne

(affides).

Mon Berner! . . . Hvilkén taabelig Idee!

Lotte.

De veed, min stakkels Søsters Haand er lovet
 Til Hr. Brienne. At Papa har glemt
 At spørge hende først om hendes Mening,
 Er i sin Orden, men isandhed slemt.
 Thi at min Søster hader en Forening,
 Hvor Alt af Andre forud er bestemt,
 Begriber De. Gud Amor altid vredes,
 Naar Kjærligheden har det saa beqvemt.

Brienne

(affides).

Du Frelsens Gud, hvad hører jeg? —

(Gøit til Zette).

Hvorledes,

Min Frosken, er Partiet Dem imod?

Zette.

Hvor kan det undre Dem? Hvis jeg forstod
 At quæle mine Følelser, at glemme
 Hver Ungdoms-Drøm, hvert Haab, hvis Smigerstemme
 Mig ane lod en Fremtid, smykket med
 En vørgsiddig, trofast Kjærlighed,
 Ranskee jeg da med Lethed fandt mig i
 Et ellers flogt, conventionelt Partie.
 Og ikke det alene — men hvorlunde
 Jeg, uden at jeg fjender til, ja uden
 At jeg har seet min Brudgom, skal begrunde
 Blot Agtelsen, man fordre kan af Bruden,
 Det er mig ubegribeligt!

Brienne.

Jeg tager

Oprigtig Deel . . .

(Affides).

Det lader næsten til,

I mig er Ingen her forliebt . . .

(Gøit).

Og jeg beklager

Af Hjertet Deres Stilling.

Lotte.

See, nu vil

Vi blot, Hr. Berner . . .

Brienne

(confüs).

Berner?

Lotte.

Nu, hvad gaaer

Der af Dem?

Brienne.

Intet, Frøken! Jeg forstaaer,

(Affides).

Jeg maa nok takke Gud, om jeg tør være
Som Pseudonym tilstede med lidt Ere.

(Spit).

De mener . . ?

Lotte.

For min Søster er det vigtigt,
At slippe for at sige Ja'er imod,
Og gi'e Brienne Kurven. — De forstod
min Mening?

Brienne

(leende).

Jo.

Lotte.

Hvis nu jeg slutter rigtigt,
Er De den Gæste, fra hvem vi kan
Med Føie vente Hjælp.

Brienne.

Fra mig? Hvordan?

Lotte.

De fjender jo Brienne; jeg formoder,
De er hans Ven . . .

Brienne.

Han er mig meer end Broder.

Lotte.

Nu vel! Min Søster havde først isinde
At lade Robert tale med ham.

Brienne.

Hvem?

Lotte.

Nu Robert; det er jo en Ven af Dem.

Brienne.

Naa, Robert, ham!

(Affides).

Her er jeg godt flemt inde!

Zette.

Za, det er Robert, kan De nok forstaae,
Der har forraadt os Deres Komme.

Brienne.

Naa!

Lotte.

Saa vilde Zette nægte Dem Audiens;

Men heldigviis beslutted' jeg at sende
Paa Roberts Begne Dem til Hr. Brienne.

Jette.

Man hører altid mere paa en Vens
End paa en Fremmeds Raad. Ifald De vil,
Ifald De kan og føler Kald dertil —

Brienne.

Ifandhed, bedste Frøken, Alt med Glæde!

Jette.

Bevæg da Hr. Brienne til at træde
Tilbage først; han kan det. Jeg desværre
Tør ei betragtes som min egen Herre.
Siig ham, at han og jeg er hver for gode
Til en Forbindelse, der er . . .

Lotte.

Paa Mode;

Men at min Søster hader det Moderne,
Og derfor beder om Excuse.

Brienne.

Gjerne;

Naar blot . . .

Lotte

(hurtig).

Har han bestemt sig for min Søster?

Brienne

(langsomt).

Jeg troer, han veed det ikke selv endnu.

(Affides).

Nei, lille Berner, det var Synd, om du
Slap ganske fri!

(Høit).

Jeg er en daarlig Trøster;

Men Pligten kræver, ligesom at sige,
At jeg, saavidt jeg kjender til ham, troer,
Hans Attraa at besidde Dem, vil stige
Langt før end tabe sig ved Deres Ord.
Saa underligt er Menneffet: det fristes
At ønske, hvad det mærker, let kan mistes.
Han var ei heller værdig til at faae,
Min Trosken, et Akenodie som dette,
Ifselv han ei engang probeerte paa
At vinde det. Thi tænker jeg som saa,
Det bliver bedst, vi Intet ham berette,
Men lade Sagen rolig fremad gaae.

Lotte

(spottende).

Indtil den endelig vil gaae istaae.

Brienne.

Tillader De! — Ved ligesomme Vaaben
Vi komme let tilfort, jeg frygter for.
En List, en hvist uskyldig, staaer os aaben;
Ved den utvivlsomt Seieren er vor.

Lotte.

En List?

Brienne.

Han kjender ikke Frøken Zette;
Han veed ei heller, hvem af dem er ældst.

(Til Lotte).

Isald nu De udgav Dem for den Rette,
Blot for en Tid — er Deres Søster frelst!

Lotte.

O herligt! En guddommelig Idee!

Zette.

Hvortil den fører, kan jeg ikke see.

Lotte.

Ei, kjæreste! det kan et Barn begribe.
Han bringes derved i en dobbelt Knibe.
Thi sæt, han kommer, holder mig for dig,
Og jeg er ei saa heldig at behage
Hans Smag, saa trækker han sig smukt tilbage.
Men er jeg mod Forventning virkelig
Saa heldig . . .

(Standser).

Zette.

Nu da?

Brienne

(ironist).

Frøkenen maaſtee

Til den Tid har en lykkelig Idee.

(Til Zette).

I hvert Fald troer jeg, De, min Frøken, slipper,
 I hvad saa skeer, forbi de værste Klipper.

Zette.

Ja, det er muligt; men —

(Leende).

Du milde Gud!

For min Skyld lotte skal agere Brud
 Og Lynets Fare fra mit Hoved lede,
 Selv urørt som et sølesløst Metal; —
 Men, Pige, sæt, at Amor i sin Brede
 Dit Hjerte smelter —

Lotte.

O, hold op! Jeg skal
 Nok hytte mig for Kjærlighedens Fare.

Brienne

(med fortjat Ironie).

Jeg haaber ogsaa, Himlen vil bevare
 Saa stor Opoffrelse . . . En anden Sag,
 Der bliver mere vanskelig, er denne:
 Naar nu Brienne kommer her idag —

Zette.

Han kommer ikke.

Brienne.

Han er her.

Lotte.

Brienne?

Brienne.

Ja, som jeg siger.

Lotte.

Aa, hvor vil De hen!

Sette.

Han er paa Landet, kommer først igjen
Om nogle Dage —

Brienne.

Men naar jeg nu siger —

Lotte.

Vi veed det bedre —

Brienne

(affibes).

Underlige Piger!

Man skulde troe, tilsidst var jeg nok Den,
Der vidste bedst, hvornaar jeg kom igjen.

(Gøit)

Tillader, mine Frokener, min Ven
Imod Forventning kommen er tilbage.
De faaer Besøg af ham idag. Vi maae
i Flugten et Par Forholdsregler tage.
Det var jo muligt, at han stødte paa
Hr. Obersten —

Lotte.

Det maa forhindres.

Zette.

Men,

Hvorledes kan vi hindre det, at Fader . . .

Lotte.

Ei, lad kun mig! Naar blot vor lærde Ven,
Lidt før Brienne kommer til os, lader
Os bringe Bud derom . . .

Brienne.

Jo, det skal skee.

Lotte.

Saa instruerer jeg vor gamle Tjener;
Og Resten gi'er sig sagtens, skal du see.
Nu er det høist nødvendigt, at jeg kjender
En Smule til ham, har et Slags Idee
Om hans Personlighed . . .

(Hører Brienne til Siden).

Hør, veed De hvad,

Hr. Berner, ikke sandt? hvis Dem jeg bad,
Saa var De nok saa artig at beskrive
Mig hans Person; blot en Idee mig give.

Brienne.

Ja, med Fornøielse, saa godt jeg kan.

Lotte.

Som, for Exempel, har han god Forstand?

Brienne.

Na jo!

Lotte.

De troer, han løber let i Snaren?

Brienne.

Fordi han ei engang kan ane Faren.

Lotte

(stjødelsløs).

Man siger, han er smuk.

Brienne

(affibes).

Ja, saa! man siger!

(Hvit).

Et Mandfolt, Frøken, men især en Kriger,
Er altid smuk, naar han er brav og kjæk.

Lotte.

Saamænd! — Hvorledes seer han ud forresten?

Brienne.

Na, meget ordentligt! Han ligner næsten
I Hvide mig; men hvad hans Ansigtstræk
Betræffer, som hans Dine, Panden, Næsen . . .

Lotte.

Saa ligner han Dem ifte?

Brienne.

De har Ret;

Han er desuden meget meer brunet.

Totte.

Og har vel mere Sæthed i sit Væsen?

Brienne.

Ja, Gud bevares, han er mere sat.

Totte.

Men er det sandt, hvad man har sagt os, at
Han danser saa fortræffeligt?

Brienne.

Zavist;

Den Cardinalsdyd har han med.

Totte.

(Snider Panden)

Hvor spidst!

Men hvad jeg vilde sagt . . .

Tette

(nærmende sig dem).

Nu, kjære Totte!

Er din Examen ikke snart til Ende?

Totte.

Du seer jo selv, at absolut jeg maatte . . .

Sette.

Godt nok; jeg frygter ickun, at Brienne
Er mere flog, end du troer.

Brienne.

Ja, maaskee;
Og mere brav — det vil De faae at see.
Han vil ei tvinge Dem til et Partie,
Der savner den fornødne Harmonie.

Sette.

De siger, han vil ikke tvinge; Fader
Har ogsaa høit erklæret, at han hader
Og affkyer Tvang; men pas kun paa!

Brienne.

Desuden

Min Frosen har for ringe Tillid til
Den høieste Instants, der kan og vil,
Jeg haaber, hjælpe Dem.

Sette.

Til hvem?

Brienne.

Til Guden

For Kjærlighed.

Totte

((spottende)).

Sa, det er ogsaa sandt!

Naar Amor vil, og han er tidt galant . .

Zette.

Nei, nei! Det er en farlig Alliance!

Brienne.

Han er Beskytter af de unge Hjerter.

Zette.

De tager Feil; han glæder sig ved Smerter.

Brienne.

Jeg stoler meget paa hans Assistance.

Det er bekjendt, han tager helst Partie

Med Ungdom og med Skjønhed. For hans Vænter

Desuden ingen Magt kan os befrie.

Isald som jeg min Frosken derfor tænker,

Da bede vi Cytheres saure Søn

Om Hjælp og Bistand med andægtig Bøn.

Men jeg, isald jeg under hans Egide

Tor haabe, Froskenen mig kaarer til

At være Deres Ridder og at stride

For Deres Sag —

Totte.

Nu, Zette! siig, du vil.

Du staaer jo der, som om du var af Træ.

Jette.

Vel! Kan De en barmhjertig Gjerning stifte . . .

Lotte

(til Brienne).

Fortræffeligt! Nu falder De paa Knæ,
Saa slaaer hun Dem til Ridder med sin Vifte.

(Brienne falder med halvcomist Anstand paa Knæ for Jette).

Kom, Jette, kom! Vær ikke saa distrahit!

(Høitidelig).

Du faarer altjaa Hr. Studenten til
Din Ridder og Beskytter, og tillader
Hans Kamp imod Brienne og mod Fader.
— Nu, kjære Jette, siig nu høit, du vil.

Jette.

Jeg vil — din Spøgefugl!

Brienne

(til Jette, idet han rejser sig).

Jeg seer, der sidder

3 Deres blonde Fletninger en blaa,
Fast ubemærket Sløise. Deres Ridder
Og Cavalleer, min Frøken, stoler paa,
At han til Deres og til Kjønnet's Ære
Tør under Kampen Deres Farve bære.

Jette

(forvirret).

O, hvad forlanger De!

otte.

Aa, kjære Søster!

Det kan du godt. Hr. Berner, hvis De lyfter,
Jeg har en Bunte gamle Sløiser —

(Lader som hun vil gaae ind at hente dem).

ette.

Rei,

En saa besfeden Bøn jeg nægter ei.

(Tager Sløisen af og giver ham den).

Hvis den har Værd som fordringsløs Grindring
Om et Bekjendtskab, i sig selv kun fort,
Da giver jeg den vist med Glæde bort.

Brienne

(Tøser Sløisen og gemmer den paa Brystet).

Med den jeg trodser dristig hver en Hindring!
Med dette Pant paa Deres Gunst jeg gaaer
Og hviler ikke, før jeg Maalet naaer.
— Kun Et endnu: besøger Dem min Ven,
Forinden jeg er kommen her igjen,
Da bliver det nok klogest, at vi dølge,
At jeg har været her. Min Plan er lagt,
Og jeg staaer inde for dens gode Følge.
Det var dog underligt, om Skjønheds Magt,
Med Mandens Mod og Kjæthed allieret,

Af Amor, som jeg haaber, protegeret,
Ei skulde sprede disse Taagers Dunst.
— Jeg iler, mine Frotener, herfra.
Snart er jeg her igjen; men indtil da
Jeg anbefaler mig i Deres Gunst.

(Gaaer ud af Hoveddøren, Damerne ind i Værelserne tilvenstre).

Anden Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Robert. Lotte.

Robert.

Tys, Frøken, vær forsigtig!

Lotte.

Oh, hvortil?

Herinde kan vi tale, hvad vi vil.

Robert.

De siger —

Lotte.

At vor lystige Student,
Hr. Berner, Deres Ven, har alt båret
Familien med et Besøg.

Robert.

Har været

Hos Dem?

Totte.

Javist.

Robert.

Nu har jeg Mage kjendt!
Hvorledes har han teet sig?

Totte.

Excellent!

O, han er huul! forstod at lege fremmed
Saa hyperligt, at kun med Magt tilsidst
Han til et ærligt Skifte sig bekvemmed'.

Robert.

Det ligner ham. Iøvrigt var han vist
Urimelig forelsket, ikke sandt?
Han er en Sværmer. Men jeg troer, iblandt
Det Svulstige hos ham er sund Natur.

Totte.

Ja, De maa ikke troe, han gjorde Cour
Til Jette; tvertimod, jeg syntes næsten,
Han var tilbageholdende; maaskee
Jeg havde forud en for høi Idee
Om hans Forliebthed.

Robert.

Menner De?

Totte.

Forresten

Han viste sig som Mand af Verden.

Robert.

Naal!

— Og Zette?

Lotte.

Ja, saavidt jeg kan forstaae,
 Har Berner gjort et varigt Indtryk paa
 Min stakkels Søsters Hjerte. Hendes Rødme,
 En vis Forlegenhed, hvis Træk sig maler
 Paa hendes Ansigt, naar om ham jeg taler,
 Er Tegn til, at hun kjender Elskovs Sodme,
 Men at hun ogsaa føler til dens Dvaler.

Robert.

Paa Berner mærkede man Intet?

Lotte.

Nei.

Robert.

Men naar jeg nu forsikrer Dem, at inden
 Han kjendte Deres Søster, var han ei
 At tæmme, ei at bringe nogen Vei.
 Hvor kan jeg troe en pludselig Forsvinden
 Af en saa stærk Passion, der hvilede paa
 Et Ideal, han er saa nær at naae?
 Hvad eller mener De, det kunde hendes,
 At Deres Søster ikke svarer til
 Hans Ideal? — Hun vinder ved at kjendes.
 Hun er jo smuk, forstandig, englemild
 At omgaaes —

Lotte.

Ja forsaavidt har De Ret.

Men — men . . .

(Seende).

Min Søster er Blondine: sæt,

Hans Phantasie har drømt om en Brunette?

Robert

(confunderet).

Hvad? — troer De? — Ja, det kan jo gjerne ligge

I noget Saadant; man har hørt det før.

Om! var han altsaa kold imod Dem, tør

Og fjedelig —

Lotte.

Nei, nei! det var han ikke!

Fri, ugeneert, elstværdig, om De vil,

Opmærksom —

Robert.

Naa?

Lotte

(med et Smil).

Der hører Mere til

Forelsthelse, ja noget Andet kræves —

Det siger mig min Følelse, min Tact,

Skjøndt, at forklare det, er vel forgjæves.

Han var besindig, tog sig strengt iagt

For hvert et Ord, han sagde. Naar han smilte,

Da var det ikke Kjærlighed, der hvilede

Paa Læberne og foran Taleren ilte —

Alt nei, Hr. Robert! Ironien laae
 I tætte Kruser omkring Munden.

Robert

(betænkelig).

Saa?

Lotte.

Han var ei fri for Spot, for en Maneer
 Alt skjemte paa, man vist kun sjeldent seer
 Hos Folk, der er forliebt' og sysselsatte
 Med deres Hjerters dyrebare Skatte —
 Kort, af hans Tales Frihed blev jeg vaer,
 At han maaskee holdt Amor lidt for Nar,
 Men at han selv er langt fra ikke fangen.

Robert

(ryster paa Hovedet).

Hm! Hm!

Lotte.

Førrigt har han os fortalt,
 Brienne kommer snart, ja er her alt
 Maaskee.

Robert.

For Pokkeren, det var jo galt!

Lotte.

O, vil De troe, han holder ham nok Stangen!
 Han indgav os en hyppelig Idee:
 At lade mig — jaja, De vil nok lee —
 Agere for Brienne Søster Zette.*

Robert.

Haha! Ja, det er godt — det er det Rette!

Totte.

Jeg hører Nogen . . . stille! — Skynd Dem, kom!
Derinde kan vi tale meer derom.

(De gaar ind tilbenstre).

Anden Scene.

Lieutenant Brienne (føres ind af en Tjener).

Brienne.

Godt; hils din Frosen, at jeg venter her.

(Tjeneren gaar ind til Oberstens, Brienne kaster sig træt paa en Stol).

Det er de samme Værelser, de samme
Betydningsløse Smaating, som jeg seer.

Men Maleriet i den gamle Kramme
Er taget bort; et andet pranger der,
Et andet af uendelig Værdie.

Det loffer mig med hemmelig Magie,
Og vil paany med Velbehag bestues.

O, jeg var høist forblindet før! Jeg blues

Bed de forfængelige Tanker: Hun,

Saa smuk og saa elskværdig, skulde stjænte

En Ubekjendt sit Hjerte, skulde tænke

Saa dagligdags — ja naar jeg vidste kun . . .

— Hun hader ikke mig, men kun mit Navn;

Det er ei mig, hun ængstes for at ægte:

Saa vil jeg da mit gode Navn fornægte

Dg løbe under fremmed Flag i Havn,
Min Ret med Rist imod min Ven forfægte.

(Tager den blaa Sløise frem).

Bed Himlen, jeg er ingen Sværmer; dog,
Hvergang jeg seer paa denne Sløise, dette
Bestedne Pant, jeg fik af Henriette,
Jeg kunde smittes af det sømme Sprog,
Gud Amors Hof har gjort til Etiquette.

O, ths! jeg troer, jeg er ei rigtig flog!
En Trøst, en ualmindelig, er inde
For mig i denne Talisman: saa kort,
Saa lidt er jeg bekendt med min Veninde,
At hver Erindring kunde dufte bort,
Hvis ikke Sløisen her forstod at binde
I Flugten det bedrageriske Minde.

Men hvis din Magt, min Talisman, er stor,
Kald fra min Ungdom Minderne tilbage,
Et Gjenstik af de lykkelige Dage,
Da disse Pigers første Blomsterflor
Afløkkede min Sjæl den første Klage.
— Hun kommer . . . ths!

(Gaaer eftertænksum en Gang op og ned af Gulvet).

Jeg hader høit den Skik
At tage Lægemidler ind i Draaber
Dg ængstlig nippe til den bittre Drik.
Lad hende spotte med mig, at jeg haaber!
Langt heller Afslag i et enkelt Blik
End sliq Ulykkelighed, der langsomt kjøbes,
Mens Hjertet, under Omvei, tvungent røbes.

Tredie Scene.

Lieutenant Brienne. Zette.

Brienne.

Jeg beder om Forladelse! Jeg har
Uleiligt min Frosen.

Zette.

O, jeg beder!

Herinde Tiden ved sin Byrde kjeder.
De viser Dem som Ven, idet De ta'er
Endeel af Byrden fra os.

Brienne.

Hvis jeg kunde
For al dens Thyngde Frosenen befrie!

Zette.

Det blev for tung en Byrde.

Brienne.

Angenslunde.

Run, mens den thynger Dem, ved Sympathie
Den er mig tung. Der ligger Fryd deri,
At vide dem, vi elske, smertefrie.

Zette

(forlegen, afbrydende).

De glemmer at fortælle mig, min Herre,
Om De har talt med Deres Ven.

Brienne.

Desværre,

Jeg har ei truffet ham. En Conferens,
En Underhandling med vor Allierede
Har gjort mig lidt confus. Ved den Audiens,
Jeg frygter, Sagerne blev kun forcerede.

Sette.

Hvad mener De? Med hvem har De da talt?

Brienne.

Med Amor.

Sette

(leer).

Ah!

Brienne.

Igrunden er det galt —
Nu er det skeet — han loved' vel at stifte
En hurtig, virksom Hjælp —

Sette.

Jeg fatter ikke . . .

Brienne.

Min bedste Frøken! Amors Alliance
Har gjort, jeg selv behøver Assistance.
Det er bekjendt, naar store Potentater
Skal hjælpe paa de svage, mindre Stater,
Da bliver Det, man kalder Garantie,
Forinden ret man veed det — Slaveri.

Kanskee min Iver mig for vidt har ledet:
 For Deres Vel, min Frøken, har jeg bedet
 Saa inderligt til Guden og saa tidt,
 At jeg ei meer kan skjelne det fra mit;
 Paa Deres Balg beroer min egen Lykke.

Fette
 (forvirret).

Min Herre!

Brienne.

Tilgiv mig, hvis jeg kun lidt
 Forstaaer mit Hjertes Mening at besmykke.
 Jeg hader Omsvøb. Dog — af Politik
 Jeg skulde søge, langsomt at forraade
 Ved Suk min Videnstabs, ved stjaalne Blik,
 Indtil De gjættede mit Hjertes Gaade;
 Men — Tiden flygter; al, med hvert Minut
 Min Kjærlighed mig synes meer forskudt.
 Jeg dependerer blot af Deres — Naade.

Fette
 (med nedslagne Øine).

Har De betænkt, at Den, De taler til,
 I dag for første Gang har havt den Ære
 At see Dem? at, hvis Kjærlighed skal være
 Meer end et flygtigt, ubesindigt Spil
 Med Ord, den kræver Tid for ret at prøves —?

Brienne.

Min bedste Frøken! kun et Blik behøves

Blandt gode Mennesker; et enkelt Ord
 Er mere stærkt og virksomt, end De troer.
 Det er ei Slethed blot, Naturen tegner
 Med Gains-Mærket: Dyd og Skjønhed blev
 Udstryket med et kraftigt Adelsbrev,
 Der om de fødte Rettigheder hegner.
 Hvis min Begjæring synes Dem for kjæk,
 Jeg beder Dem betænke, jeg har bygget
 Paa hine ubedragelige Træk,
 Hvormed Naturens Mildhed Dem har smykket.

Zette.

De veed jo, at Brienne, Deres Ven,
 Har Løfte paa min Haand.

Brienne.

Jeg veed det; men —

(Smilende).

Jeg troer, jeg enes sagtens med min Ven.

Zette.

Men hvis min Fader nægter Dem sit Ja?

Brienne.

Men, hvis nu ikke, tør jeg haabe da?

Zette.

Tael ikke saa? De kjender ei min Fader.

Brienne

(griber hendes Haand).

O, svar mig derpaa! Hvis nu han tillader —

Fette.

Forstaaen mig! De har Synd deraf — o tys!
 Jeg hører Nogen! — Gud, det er min Fa'er!
 Jeg er ulykkelig, hvis han faaer Nys...

Brienne

(affides).

For Potter, Obersten! — O gid han var...

(Exit).

Han kommer ind til os?

Fette.

Det gjør han vist.

Brienne.

Men det er slemt; saa mærker han vor List.
 Det er vel klogest, at jeg retirerer.

Fette.

Men siig, hvorhen?

Brienne.

Et Stjulested —

Fette.

Saa hvor?

Hr. Roberts Kabinet er tomt, jeg troer.

(Exit ad).

Brienne.

Men hvis Hr. Robert kommer, jeg risquerer —

Zette.

Oh nu, De kjender ham.

Brienne.

Ja, det er sandt!

— Men hvem er det, der taler med iblandt?

(Lytter).

Det er min Ven!

Zette.

Min Brudgom, som vi vente?

Brienne.

Ja, det er ham! — Jeg syntes nok, jeg kjendte
Hans Røst.

Zette.

Min Gud!

Brienne.

Han maa ei see Dem nu —

De siger, De er syg — De maa partout —

Zette

(ængstelig).

Naar blot jeg turde det!

Brienne.

O Deres Søster

Han finder, haaber jeg, en kjærlig Trøster.

Zette.

O, disse mange Omstøb høit jeg hader!

Brienne.

Men tro mig, der er intet Ondt deri.
— Og ikke sandt, naar Faren er forbi,
Og Krigen endes med, at Deres Fader
Betragter mig som Datterens Gemal —

Sette

(tøvende).

Saa kan De bygge paa, jeg er neutral.

(Gaaer ind tilbenstre. Brienne gaaer ind i Roberts Kabinet tilhøre, og
sees af og til ved Døren).

Fjerde Scene.

Obersten. Berner (i Husar-Uniform).

Obersten

(nøder Berner at gaae først ind).

Ei, kjære Ven! blot ingen Komplimenter!
Vi Landmænd er et Folk af simpelt Slags.
— Vil De nu vente her, imens jeg henter
Min Datter —

Berner.

Med Fornøielse jeg venter.

Obersten.

Jeg tænker ellers, at hun kommer strax.
Saa kan vi heller begge blive her,
Og kjøles af og trække Luft.

Berner.

Jeg er

Til Deres Tjeneste.

(Affides).

Ja han har Ret;

Den Kunst at træffe Veiret, er ei let.

Obersten.

Naa, siig nu selv, Hr. Lieutenant, var det ikke
En sand Geniestreg, at jeg gif til Dem?
Hvad kan det hjælpe, tænkte jeg, at skikke
Paaah en tosset Tjener til hans Hjem.
Nei, du skal hente ham. Vi Militaire,
Vi griber an i Glanfen.

Berner.

Paa min Ere,

Hr. Oberst, Deres Angrebsplan var god.
Oprigtig talt, jeg tøvede just ikke,
Men —

Obersten.

Siig kun ligesvem, De mangled Mod.
Hvad, har jeg gjættet det?

Berner

(affides).

Til Punkt og Prikke.

(Høit).

Jeg ængstes ikke for et yndigt Smil;
Jeg tør ei heller paaftaae, at jeg skælver

For Blikket, varmt af den vestalske Ild,
 Som Diets Laag betrygger, mens det hvælver
 Sin Kuppel halvt derover — men jeg veed
 Ei ret endnu, om jeg bestemt tør bygge
 Paa dette Held, paa en saa sjelden Lykke.

Obersten.

Oh, hvorfor ikke, Kjære?

Berner.

Bliv ei vred,

Jeg er kauskee for ligefrem; men sæt,
 At jeg var ei den Brudgom, som De venter,
 Jeg frygter for, det kunde hændes let,
 At jeg fik Afsted uden Complimenter.

Obersten.

Oh hvad, bevar's!

(Affides).

Hvad gaaer der af Krabaten?

Berner.

Her er en venlig Overenskomst truffet.
 Men sæt, Hr. Oberst, at De fandt Dem skuffet —

Obersten.

Ei Kjære, rør ei meer ved denne Byld!

Berner.

Den Tanke ængster mig; De veed, Soldaten
 Vil agtes, elskes for sin egen Skyld.

Obersten.

Og det vil skee. Vel er det sandt, jeg ærer
 Det Lofte, jeg har givet Deres Fa'er;
 Men, at jeg andre, større Pligter har
 Imod mit Barn, Samvittigheden lærer.

Berner.

Og hvis jeg altsaa ei var Den, jeg er,
 Og kunde Deres Datters Hjerte vinde,
 Tør jeg da bygge paa mit eget Værd
 Og haabe, at De gav mig Deres Minde?

Obersten.

Zavist — Zavist!

Berner.

Naar jeg tør troe derpaa,
 Jeg skal med større Lyst til Maalet gaae.

Obersten.

Ens Datters Vel er ingen Børneleg.

Berner

(affides).

Men Den, der ikke troer ham, det er jeg!

Obersten

(affides, betænkelig).

Gud veed, hvorfra han faaer de sære Grillen!

Femte Scene.

De Forrige. Robert (fra Hoveddøren).

Robert.

Hr. Obersten —

(Bliver forbauset Berner vaer).

Nu har jeg seet saa galt!

Endog for Obersten Krabaten spiller
Comedie!

Obersten.

De her?

(Affides).

Det var fatalt!

Bed hans Nærværelse fordærves Alt.

Berner

(affides).

Nu gjælder det!

(Gøit).

Med hvem har jeg den Ære —

Obersten

(forestillende dem for hinanden).

Hr. Robert, Informator hos de Smaae —

Den Herre dér er Hr. Brienne.

Robert

(betonende).

Naa!

Obersten.

Min Datters Brudgom, som De veed —

Robert.

Ja saa!

Obersten

(affides).

Han maa herfra!

Berner.

Det er mig kjær at lære

En Mand at kjende, af hvis Lærdom —

Robert.

Na!

Berner.

— Og af hvis brave Charakter jeg haaber
Den Hjælp, jeg trænger til.

(Affides).

Han staaer og maaber.

Obersten

(affides).

Jeg veed, han var istand til at formere
Den unge Herres Grillen og raillere —

Berner

(affides).

Det lader til, Discoursen gaaer istaa.

Obersten.

Na, lille Robert, siig mig —

Robert.

Hvad behager?

Obersten.

De staaer nok nu paa Nippet til at gaae?

Robert.

Jeg bliver.

Obersten.

Saa?

(Forlegen).

Hr. Lieutenant, jeg beklager . . .

(Til Robert).

Er mine Pigebørn derinde?

Robert.

Ja,

Jeg troer det.

Obersten

(til Berner).

Jeg maa netop nu herfra.

Berner.

Geneer Dem ikke!

Robert.

Jeg kan følge med

Hr. Officeren, sige ham Besked —

Jeg troer, han trænger til en Cicerone.

Obersten.

Nei Tak!

(Affibes).

Beg mærker Spødsfhed i hans Tone.

(Høit).

Det er juft Dem, Hr. Ven, jeg trænger til.

— Gaae De kun ind, Hr. Lieutenant; De vil finde
Bed deres Sytøi mine Børn derinde.

Beg kommer paa Minuten.

Berner.

Beg ſkal træde

Derind alene —?

Oberſten.

Ja, ifald De vil.

Bær De kun ugeneret —

Berner.

O, med Glæde!

(Gaaer ind tilvenſtre).

Robert.

Det undrer mig, Hr. Oberſt, at De lader
Den unge Herre gaae alene.

Oberſten

(fortrebelig).

Ei!

Han er da ſtor nok til at finde Ve.

Robert.

Det er ei heller derfor — men ſom Fader
Man pleier gjerne følge med og tale —

Obersten.

Ja, seer De, Kjære, Tingen har en Hale.

Jeg ængstes for den første Entrevü.

Min Datter, veed De jo, er grumme bly;

Naar jeg er hos, er hun det meget mere.

— Nei, veed De hvad, lad Sagen gaae sin Gang!

Bed min Nærværelse jeg maa genere

De unge Folk; De veed, jeg hader Tvang.

Robert

(affides).

Na ja — med Maade.

Obersten.

Og fra nu af, Herre,

Jeg endeligt maa bede Dem som Ven,

At holde Dem fra Sagen heelt, om end

De troer at burde dadle. Vi forværre

Den bedste Sag ved misforstaaet Iver.

Robert.

Ja, De kan troe mig, helst derfra jeg bliver.

— Om denne hersens Lieutenant er forresten

Min Dom kanstee partiff.

Obersten.

Jeg troer det næsten.

Robert.

Hvorledes synes De da om ham?

Obersten.

Na,

Det er et prægtigt Menneske! Jeg kjender
Blandt unge Militaire meget saa,
Der er saa findige, solide —

Robert

[(spodst).]

Saa?

Obersten.

Og Officeer med Liv og Sjæl. Han brænder
Af Lyst, af ædel Iver for Militisen.

Robert.

Nei, seer man!

Obersten.

Og er stærk i Exercitsen!

Robert.

Men tør jeg spørge Dem, hvordan De fandt
Hans Sindelag mod Deres Datter?

Obersten.

Kjære!

Han er forliebt i hende.

Robert.

Er det sandt?

Obersten

(med Eftertryk).

Forliebt —

Robert.

Ja, det kan meget gjerne være.

Obersten.

Forstaaer De mig? han er forliebt, jeg siger.

Robert.

Det er jo ei nødvendigt, at De skriger.

Jeg finder det saa rimeligt.

Obersten.

Han bliver

Som henrykt, naar jeg taler om min Datter.

De leer? Kanskee De troer, jeg overdriver.

Robert.

Nei, det veed Gud jeg ikke gjør. Jeg fatter,

At han er ung, og hun er smuk. Man er

Med disse Qualiteter let genegen

Til at forliebe sig, det veed Enhver.

Men pas dog paa, hvad Enden bli'er paa Begen.

Obersten.

Hvad Enden bli'er? For den vil jeg cavere.

Robert.

Vil De? Ja saa!

(Affides).

Det er dog meget mere,
End jeg i hans Sted vilde gjort.

(Hvit).

Na jo!

Paagrund af det, De nylig har berettet,
Jeg vil og bør jo helst det Bedste troe.

(Vil gaae ind i sit Kabinet, hvor Brienne lidt forhen har ladet sig see, og
nu trykker Døren til).

Obersten.

Hvad vil De der?

Robert.

Jh, slaae mig lidt til Ro.

Obersten

(affides).

Jeg troer ham ikke ret; jeg var tilfreds,
Jeg kunde følge hen med ham etsteds.

(Robert vil igjen gaae ind i Kabinettet, men Obersten holder paa ham).

Hvad har De for en Hast?

Robert.

Ja, jeg formoder,

De vil mig Ingenting.

Obersten.

Sovist, Hr. Ven!

Der skal saa meget kjøbes ind igjen,
Som Landkort til de Smaae og Bøger, Roder
Til mine Døttre. — Hvis De nu vil gaae,

Jeg har et langt Register ovenpaa,
Som jeg skal gi'e Dem med.

Robert.

Det kan jeg gjerne.

(Affides).

Jeg troer min Sjæl, at Obersten vil fjerne
Mig fra Familien — jo, han har Tid!

Obersten.

De er saa takkesfuld. Bør Smule Strid
Om denne Lieutenant bør dog aldrig sætte
Blandt ellers gode Venner Tvist og Splid.

Robert.

Hvor vil De hen!

Obersten.

Saa — jeg kan nok gætte:
„Partiet, tænkte De, gaaer overstyr.“

Robert.

Oh nei!

Obersten.

Men jeg — jeg holder paa min Fyr,
Min lille Lieutenant. Siffen Karl! forstandig,
Beleven, fuld af Ild og smuk og mandig!

Robert.

Sa, det er godt nok; men . . .

Obersten.

Med Deres Men!

Det hjælper Dem til Ingenting, Hr. Ben!
Min Zette ta'er ham — skal vi slaae tilbeds?
Sex Glasfer Rhinsfviin —

Robert.

Top! Jeg er tilfreds!

Hvis Deres Datter vælger Hr. Brienne,
Saa har jeg tabt —

Obersten.

Naturligviis.

Robert.

Hvis ikke —

Obersten.

Det er umuligt! Jeg maa bedre kjende
Mit Barn —

Robert

(vedblivende).

Hvis ikke —

Obersten.

Skal min Rhinsfviin ligge
Parat til Dem, forstaaer sig. Men, min Kjære,
De seer for lutter Træer ingen Skov.
Det er umuligt!

Robert.

Det kan gjerne være.

Det vil jo Tiden vise.

Obersten

(affides).

Paa min Hæd,

Den stoffels Mand er ordentlig lidt flau.

Han veed, han taber.

(Gæt).

Kom nu med, Fa'er min!

(Drillende).

Seg tænker, vi kan godt iaften seire

Mit Barns Forlovelse med — Deres Døtt.

Robert

(lidt ærgerlig).

De er saa bandsat sikker paa at seire;

Om jeg nu vandt?

Obersten

(trækkende af med ham).

Nei, det har ingen Nød!

(De gaar ud af Hoveddøren).

Sjette Scene.

Brienne

(træder forsigtigt ud af Kabinettet).

Saa, det var altsaa Robert! Naa, Guds Død!

Hvor han er huul! — Og Berner, hvor han spilled'

Med Anstand Militair. Naar Lotte blot
 Kan spille Bettes Rolle halvt saa godt,
 Har Berner for sig selv en Snare stillet.
 Dog haaber jeg, at denne Sag vil vendes
 Til hans og min Tilfredshed, for den endes.
 — Man kommer . . . nei! — Ifald jeg kunde, førend
 Jeg træffes, slippe bort fra dette Sted,
 Jeg vilde, troer jeg, være tjent dermed.

(Lytter).

Der har vi det! Nu er der En ved Døren!

(Gaaer igjen ind i Roberts Bærelse).

Syvende Scene.

Lotte. Berner

(komme ud fra Bærelserne tilvenstre).

Berner.

Min bedste Frøken! lad mig ikke gaae,
 Forinden Deres Læber har besvaret
 Det Spørgsmaal, som min Lykke hviler paa.

Lotte.

De spøger! Var jeg end saa slet bevaret
 Mod Amors Smigrerier, kræver dog
 En gammel Bedtægt, at man ikke lader,
 Som om man strax begreb det slemme Sprog.

Berner.

Mit Sprog retfærdiggjøres —

Lotte.

Bed min Fader,
Hans Bud, jeg veed det.

Berner

(affides).

Gid det var saa vel!

Lotte.

Men ingen Faders Villie kan betrygge
Blot ved et Ord en elsket Datters Lykke.
Maaskee det er et meget ringe Held,
Min Haand kan hyde Dem; men det er mit,
Det er det eneste, jeg raader over.
Tilgiv mig da, isald jeg tøver lidt,
Betænker mig en Smule ved et Skridt,
Hvorved jeg vover Alt —

Berner.

Nei, Intet vover.

Lotte.

Hvorved jeg Intet vover? Nu velan!
Jeg troer Dem: jeg for min Part vover Lidet,
Idet jeg fatter Tillid til en Mand,
Der vækker Tiltro ved sit Navn, sin Stand.
Men De, min Herre!

Berner.

Jeg?

Lotte.

Ja, hvem kan vid'et?

Berner.

Jeg veed, De er saa god som smuk.

Rotte.

Saa god?

Men, om nu Det, som De ved „Godt“ forstod,
Var bygget paa en lidt bizarr’ Idée?

Berner.

De frygter —?

Rotte.

See, jeg tænker mig det Gode
I Righed med en Klædning, der maaskee
Kan være varm og stærk, men — ei paa Mode;
Og saa behager den mig ikke. Men,
Lad være, at den er modern: hvis den
Er hist for viid, et andetsteds for snæver,
Saa mangler den det Vigtigste, man kræver,
Saa passer den mig ikke. — Ja, De leer!
De veed ei, hvad jeg sigter til, jeg seer.
Dog er det ligefrem. De kjenner ikke
Den Brud, man har bestemt Dem. Rhygtet blot,
Hvis tusind Tunger altfor let bestikke,
Fortæller, som De siger, meget Godt
Saavel om mig som om min yngre Søster.
Ifald De efter Rhygtet gaaer, da maa
Min Søster jo den samme Andeel faae
I Deres Gunst, som jeg.

Berner.

O nei! jeg trøster

Mig til — jeg veed...

Lotte

(afbrudende ham).

At vi er' begge gode.

Men sæt, min Søster er lidt meer paa Mode,
Sæt, at hun passer bedre, mere svarer
Til Deres Ideal — min Gud! jeg seer
I denne Mulighed en Sværm af Farer!
En Rilde til Fortred, ifald det skeer.

Berner.

Nei! — Skjøndt jeg ikke kjender Frosken Lotte,
Jeg føler, at jeg ei kan blive Meer
End Ven for hende, kjærlig Broder — men
Mit Hjerte hører Dem til.

Lotte.

Af en Ven

En Elsker bli'er.

Berner.

O, det er let at spotte,
Naar Læben, der raillerer, er saa smuk,
At Spottens Gjengjæld quæles i et Suk.
Men tro mig, jeg har intet Balg: den blinde,
Forfærdelige Gud med Piil og Bue
Har længe, før jeg saae Dem, tændt den Bue,
Der brænder i mit Bryst for Dem. At vinde

I Kamp med Gudens Almagt, overgif
 Min svage Kraft. Det Billede, han malte
 For min beruste Sjæl, det skjælske Blik,
 Den Gratie, det friske Liv, der talte
 Fra Billedet — det har jeg henrykt fundet
 I Dem igjen — det har for evigt bundet
 Min Sjæl til Dem, mit . . .

Lotte.

O, min Herre, tie!

Jeg frygter for, at Deres Phantasie
 Har malet Dem et Billede, hvori
 Kun Deres Artighed har kunnet finde
 Et Par af mine Træk. En dygtig Maler
 Er Amor ei: han maler jo iblinde.

Berner.

Nei, det er Uret, Frøken, at De taler
 Et saadant Sprog —

Lotte.

Desuden, har da ei

Min Herres Phantasie fortalt Dem Noget
 Om Søster Lotte?

Berner.

Jeg maa tilstaae: nei!

Lotte.

Glet Intet?

Berner.

Nei!

Lotte.

De vil ei ud med Sproget.

Berner.

Men jeg forfikkre Dem —

Lotte.

Det var da sært!
Maaskee De troer det ikke Noien værdt,
At spille Deres Dromme-Phantasier
Paa meer end Een — paa den bestemte Brud.

Berner.

Ik nei! jeg holder det ei længer ud!
Og De har Synd af Deres Drillerier,
Hvis Grund jeg fatter ei.

Lotte.

Oprigtig talt,
Jeg frygter, at min Søster bli'er mig farlig.
Jeg nægter ei, jeg har med Flid forhalet
Mit Svar, og troet at burde handle varlig.
Man har bestemt Dem for mig; jeg er ældst;
Men skal jeg være ærlig, saae jeg helst,
At andre Grunde ledeb' Deres Balg,
End disse, der er gode nok, men næsten
See ud som Conditioner ved et Salg.

Tael med min Søster først og vælg! — Forresten,
Hvis Alting føier sig —

(Med noget Eftertryk).

Hvis Fader giver

Sit Minde —

Berner.

O, det tænker jeg at faae!

(Fattende sig).

Det har jeg alt!

Gotte

(affides).

Det kommer an derpaa.

(Gøit).

— Saa vil nok Tiden lære, hvo der bliver
Bed Deres Valg den lykkelige Brud.
Saa meget seer jeg, at kun Een kan vinde:
Men om den skjælmste Gud, der gaaer iblinde,
Hvad eller om min Faders strenge Bud
Idag en ydmyg Brudefrands skal binde,
See, derpaa venter Deres Tjenerinde!

(Reier og gaaer ind).

Ottende Scene.

Berner

(alene).

Der gaaer hun bort! Fordømt! hvad veed jeg nu?
Man skulde næsten troe, hun var jaloux
Paa Søsteren! Saameget destobedre!

— Hun appellerer til sin Fader? Vel!
 Han skal ei staae i Veien for mit Held!
 — O, et saa yndigt Barn! — Nei, det maa gaae,
 Hvordan det vil, jeg skal mit Onske naae,
 Til Trods for ham og for al Verdens Fædre!
 — Der kommer Obersten — nu maa der smeddes,
 Før Jernet bliver koldt.

Niende Scene.

Berner. Obersten (fra Hoveddøren).

Obersten.

See der, Hr. Ben,
 Der har De mig. Naa, siig mig nu, hvorledes —
 Hvordan —

Berner.

Hvordan?

Obersten.

Hvordan gif Tiden hen
 Hos mine Børn?

Berner.

Jeg beder, høist behageligt.
 Jeg traf kun Deres ældste Datter.

Obersten

(beklagende).

Aa!

(Affides).

De var alene; det var godt.

(Spit).

Og saa?

Berner.

Isald jeg virkelig tør bygge paa
 Det Haab, der smigrer mig — et ubedrageligt,
 Hvad Deres Datters Tanker angaaer —

Obersten

(Spændt).

Naa?

Berner.

Saa er min Skjebne afgjort.

Obersten.

Saa De mener —?

Fortæl dog!

Berner.

Deres Datter overlader
 Til Dem, Hr. Oberst, til den bedste Fader,
 Det endelige Ja. Hvis De forener —

Obersten

(udbrydende).

Ja, det veed Gud jeg gjør. Hvad? sa'e hun det?
 Min egen Zette? Saa jeg hørte ret,
 Til mig hun overgiver Sagen?

Berner.

Ja.

Obersten.

Oh, det var smukt af hende!

(Snider Hænderne forsiget).

Hahaha!

Saa gaaer jo Alting efter Ønske. — Her,
Vi lade hende falde.

(Ringer; en Tjener kommer).

Siig til Zette,

Vi vente hende her.

(Tjeneren gaaer ind tilvenstre).

See, det kan sætte

En Mand i et fortræffeligt Humeur!

Tiende Scene.

De Forrige. Robert (fra Hoveddøren).

Robert.

Tillad mig . . .!

Obersten

(oprgemt).

Naa, min Fa'er, hvor er det fat?

Hvad søger De?

Robert.

Na, jeg har glemt min Hat.

Obersten.

Naa, vær saa god!

(Affides).

Seg maa dog først fortælle —
 Seg kan ei bare mig —

(Tager Robert tilside).

Nu kan jeg melde
 Min lærde Ven, at De har tabt.

Robert.

Har tabt?

Obersten.

Min Zette har sagt Ja.

Robert.

Sagt Ja? Til denne?

(Beger paa Berner).

Obersten.

Savist.

Robert

(maliciøs).

Hvad var det nu, han hed?

Obersten

(forundret).

Brienne.

Robert.

Naa saadan!

(Affides).

Er nu Berner ikke skabt
 Med Hestelykke næsten?

Obersten.

Apropos,

De maa gaae hen og gratulere Manden.

Robert

(til Berner).

Beg gratulerer!

Berner.

Tak!

Obersten

(affides).

Haha! De To,

De kommer op at nappes med hinanden;

Det seer jeg alt.

(Robert vil igjen gaae ind i sit Kabinet).

Har De nu travlt igjen?

Robert.

Min Hat —

Obersten.

Na hvad! Nei bliv De kun, Hr. Ben,

Og snak med Herren. Hatten skal jeg hente.

Robert.

Nei, Gud bevares —

Obersten.

3h Pasfiar!

Berner.

Tillad,

Maa jeg kunsfee?

Obersten.

Oh nei!

Robert.

Det kan jo vente.

(De gaar alle Tre hen til Roberts Kabinet og lukke Døren op; Brienne træder ud. Almindelig Forundring).

Ellevte Scene.

De Forrige. Lieutenant Brienne.

Brienne.

Jeg haaber, at man har mig undskyldt.

Obersten.

Hvad?

Hvor kommer De fra her?

Berner.

(affædes, forbauset).

Brienne! Maa!

Brienne.

Jeg kommer for at hilse paa min Ven,
Hr. Robert. Deres Tjener bad mig gaar
Herind saalænge, til han kom igjen.

Obersten

(til Robert).

Værs'god, Hr. Robert! Det er en af Deres.

Robert.

Af mine? Hvem?

Brienne

(iler hen mod ham og trykker ham til sig).

Der er han jo, min brave,
Min lærde Ven, hvis Dygtighed, hvis Gave
I Underviisningsfaget —

Robert

(søger lempeligt at komme løs).

De skal have

Saa mange Tak — men turde jeg bæres
Med Deres Navn . . . ?

Brienne.

Mit Navn? Du store Gud!

Mit Navn? Seer jeg da saa forandret ud?

(Fader, som han nu først opdager Berner).

Men, ta'er jeg Feil? Min Stuekammerat!

Berner

(forvirret).

Du her? Hvad skaffer os den Vifte, at . . .

Brienne.

Naa, Gudsfeelov, jeg seer, at du mig fjender.

Obersten

(til Berner).

De kjender ham?

Berner.

Javist, vi ere Venner.

(Affides).

O, gid han blot var langt fra Kjøbenhavn!

Obersten.

Hvad hedder han?

Berner

(confüs).

Han der?

Obersten.

Javist.

Berner.

Hans Navn?

Brienne.

Mit Navn er Henning Berner.

Obersten. Robert. Berner

(de to sidste affides med Forbavselse).

Berner?

Brienne.

Ja.

Obersten.

En Søn af Martin Berner?

Brienne.

Jo.

Obersten.

Min Kjære,

Saa kjender jeg jo Deres Hr. Papa!

Berner

(affides).

Men er han gal? Hvad kan hans Hensigt være?

Robert

(seer stift paa Brienne).

Saa De er virkelig . . . ?

Brienne

(affides til Robert).

Siig Sa!

Robert

(affides).

Aha!

Nu fatter jeg!

(Høit).

Det var ei langt derfra,
At jeg aldeles ikke havde kjendt
Hr. Berner, saa forandret seer han ud.

(Med Gentydning).

Man pleier heller ikke som Student
At gaae med Knevelsbart.

Brienne

(affides).

Fordømt!

Obersten.

Th Gud!

De er Student?

Brienne.

Savist; men deels min Lyft,
Og deels min Vens Exempel har bevæget
Mig til at følge tidligt Vrens Røst.
Nu er jeg Officeer.

Obersten.

Th, det var Meget!

Bed hvilket Regiment?

Brienne.

Jeg er Husar.

Berner

(affides).

Det aner mig, han holder os for Nar.

Obersten.

Det kan jeg lide! Altsaa Militair,
Og ved Husarerne — det er det rigtige,
Det er det ægte —

Robert

(affides til Berner).

Hvem troer De, han er?

Berner

(affides til Robert).

Lie bare! Vi maae være høist forsigtige.

Obersten.

Men — hvad jeg vilde sagt — De veed da . . . ?

Brienne.

Nei!

Obersten.

At Hr. Brienne, Deres Ven, er blevet
Idag forlovet med min Datter —

Brienne.

Ei,

Saa har den Skalk saa stille gaaet og drevet
Og ikke sagt et Ord — jo, det er kjønt!

Obersten

(munter).

De kan betale ham med samme Mønt!

Brienne.

Det er tildeels min Hensigt. Denne Dags
Begivenhed, de rige Straaler, Lyffen
Udbreder her, forunder mig i Skyggen
Uventet Tillid til min egen Sags
Forvirrede Natur.

Obersten.

Hr. Ven, De mener?

Brienne.

Hr. Oberst! denne skjønne Dag forener
 Min vakkre Ven med Deres Datter. Men —
 Gud veed, jeg under hjertelig min Ven
 Det Held, han frem for Alle har fortjent,
 Og dog . . .

(Standser).

Berner

(affides).

Han vil dog ei . . . ! — Hvor han mig piner!

Brienne

(affides, med Hentydning til Berner).

Den stakkels Djævel! han gjør sure Miner.

Obersten

(utaalmodig).

Og dog? — Endnu er jeg kun lidt bekjendt
 Med, hvad De sigter til.

Brienne.

Og dog freperer

Den Tanke mig, at han ved Maalet staaer,
 Som jeg maaskee — hvem veed det — aldrig naaer.
 Mens han med Seierspalmer triumpherer,
 Som Gudernes fast mageløse Gunst
 Har spillet ham i Haanden, jeg risquerer,
 At Det, jeg bygger paa, gaaer op i Dunst.

Obersten

(affidés).

Gud veed, hvor han vil hen!

Berner

(affidés).

Det er forbi!

Robert

(affidés til Berner).

Hans Tale flinger halvt som Ironie.

Brienne

(vedblivende).

Mens Deres ene faure Datter spaaer
Min Ven den Lykke, Qvinden skænker Manden,
Mit Ønske frygtsoomt ved hans Side staaer —

Berner

(affidés).

Nu kommer det! Af Skam jeg snart forgaaer!

Brienne.

— Og vender sig med Haab mod Deres anden,
Ei mindre faure Datter.

Obersten. Berner. Robert.

Hvad? Hvorledes?

Brienne.

Og venter kun paa Oberstens Erklæring.

Obersten.

Men, kjære, bedste Ven . . .

Brienne.

Isald De vredes

Bed min maaskee for dristige Begjæring . . .

Obersten.

Ah, hvorfor det? De er en vacker Mand,
 Kan avancere videre med Tiden,
 Og jeg og Deres Fader kan jo siden
 Betænke Deres Tarv. Men bør og kan —
 Siig selv, hvor kan jeg give Dem mit Minde?
 De bør dog først min Datters Hjerter vinde.

Brienne.

Hr. Oberst, Deres egen Datter har
 Voldgivet hele Sagen til sin Fader.

Obersten.

Har Pigebarnet? Kjære, De tillader,
 Jeg tvivler paa, hun kjender Dem.

Brienne.

Jeg var

Saa kraftigt anbefalet af en Anden —

Obersten

(forundret).

Af hvem?

Brienne.

Af Robert.

Robert.

Hvem? af mig?

Brienne.

Savist.

Obersten.

Hvad hører jeg? Hr. Robert, De var Manden . . .

Brienne.

Tilgiv ham hans venstabelige List!

Tilgiv ham, hvis, partist maaskee, hans Iver

Ham lidt for langt af pure Vensteb driver.

Gud veed, han mener det saa godt!

Obersten.

Den Strik!

Robert.

Men hør mig bare —

Obersten.

Om et Dieblif!

— Og altsaa De, Hr. Berner —

Berner

(glemmende sig).

Beg?

Obersten.

Beg be'er!

Beg talte til Hr. Berner.

Berner.

Ah!

Obersten

(til Brienne)

De troer,

Min Datter hunder Dem, saavidt jeg seer.

Brienne.

Har jeg fortolket rigtig hendes Ord,
Da veed jeg det.

Obersten.

Baja! naar hun har Lyst —

Partiet er jo passende og godt.

Hør veed De hvad! jeg hører hendes Røst;
Hun kommer ind til os. Tillad mig blot,
At allerførst jeg bringer Deres Vens
Affairer paa det Rene. Siden, Kjære,
Erholder Deres Frieri Audienz.

Tolvte Scene.

De Forrige. Sette. Lotte

(træde ind fra Værelserne tilvenstre).

Obersten.

Naa, kommer I engang!

(Forestillende Brienne for dem).

Seg har den Gre

At forestille Jer en Cavalleer,
 Hr. Berner, Son af en af mine Venner.
 Han er for nylig bleven Officeer.

Zette

(ængstelig, affides til Lotte).

Han er forraadt!

Lotte

(affides).

Fat Mod!

Obersten.

Beg troer, I kjender

Den unge Herre, hvad?

Lotte.

Beg synes næsten.

Obersten.

Du synes? Naal! — Og Zette?

Lotte

(tager Ordet).

Zette har,

Saa vidt jeg veed . . .

Obersten.

Saa, du kan spare Resten.

Du kan behøve siden dine Svar,
 Naar din Tour kommer. — Altsaa, lille Zette,
 Beg hører, du har valgt —

Zette.

At, kjære Fa'er!

Obersten.

Det er mig kjært, mit Barn! Dit Valg var frit.
 Jeg har ei tvunget dig, Gud være lovet!
 Dit eget Hjerte samt dit sunde Hoved
 Har vliift dig Veien, hvad der var til dit
 Og til vor Alles Bedste. — Nu, velan!
 Da tvende vakkre Mænd af god Familie
 Har vundet eders Hjerter, bør og kan
 Jeg ikke sætte mig mod eders Villie.

(Til Zette).

Hvis det er sandt, hvorpaa han sig beraaber,
 Den unge Mand, der venter paa dit Ja,
 At du har henviift ham til mig — saa haaber
 Din Fa'er, du tilstaaer det.

Zette

(med nedslagne Øine).

Jeg har, Papa!

Obersten.

(glad, affides til Robert).

Der kan De høre selv!

Robert.

Baja, giv Tid!

Obersten

(til Zotte).

Og du, din lille Strif! — nu, kom kun hid!

Jeg mener det jo godt med dig — du følger
Exemplet, Fette giver dig?

Lotte.

Na jo!

Og paa en Maade.

Obersten.

Paa en Maade? Oh,

Det hjælper dig til Intet, at du dølger.

Vi veed, du overgiver Alting til

Din Fa'ers Beslutning som en lydige Datter —

Det vil du jo?

Lotte

(tysser hans Haand).

Ja, kjære Fa'er, jeg vil!

Obersten.

Og deri gjør du Ret, mit Barn! Du skatter

Din Faders gode Villie, hans Lyst,

Af sørge for dit Vel. Desværre hændes

Det tidt nok, at Forældres Raad og Røst

I vore Dage sjældent kun erkjendes.

Lotte

(affides til Fette).

Forstaaer du Fa'er?

Fette

(affides).

Af nei!

Obersten

(affides til Robert).

Det skader ikke,

Man giver Børn en Stump Moral.

Robert.

Savist.

Obersten.

Og præker mod de nye, moderne Skikke.

Det kan de altid have godt af; ikke?

Robert.

Ja, Gud!

Obersten.

Nu mener jeg, man kan tilsidst

Med nogle hjertelige Ord til begge

Siddt meer høitideligt i Acten lægge.

Hvad mener De?

Robert.

Gjør det, Hr. Oberst!

Obersten

(høit, rømmende sig).

Hm!

Idet jeg giver Eder hen til dem,

Hvis Pligt det er, med Eder, Børn, at dele

Fryd og Bekymringer, og i det Hele

erstatte Jer det faderlige Hjem,

Det høit mig glæder, Børn, at I har nyttet

Mit Raad og Jer for Tidens Sletthed hyttet.
 Det Baand, jeg nu høitideligt vil binde,
 Skal altid, haaber jeg, i Styrke vinde.
 — Saa kom, min Zette, ræk din Haand til Den,
 Der er fra nu din Leder og din Ven.

(Tager Zettes Haand og vil forene den med Berners).

Zette

(bestyrtet).

Hvorledes, kjære Fa'er —

Obersten.

Hvad nu?

Berner.

Tillad,

Hr. Oberst, De ta'er Feil.

Obersten.

Ta'er Feil? Hvormed?

Berner

(pegende paa Lotte).

Min Brud staaer der, Hr. Oberst!

Obersten.

Lotte? hvad?

Nei, det er Dem, der tager Feil.

Berner.

Jeg veed,

At Den, jeg selv har valgt mig, maa jeg kjende.
Den anden Dame har jeg aldrig seet.

Obersten

Oh, hvad er det? De har jo talt med hende;
Alt er jo meget rigtig forberedt.
Har hun ei givet Dem sit Ja?

Berner.

At nei!

Det var jo Deres ældste Datter.

Obersten.

Ei,

Hun er jo ogsaa ældst.

Berner.

Nu, lad saa være!

Men hende har jeg aldrig friet til.

Obersten.

Hva — hvad behager? Aldrig friet? De vil
Dog ikke gaae fra Deres Udsagn, Kjære?
Hvad? aldrig friet? — Zette, Barn! tael du!

Zette.

Nei, Fa'er, jeg har ei seet ham forend nu.

Obersten.

Oh Gud bevares! hvad er det for Sladder!
See rigtig paa ham! Det er Hr. Brienne.

Robert

(affidés).

Nu gaaer nok vort Incognito i Smadder.

Zette.

Det veed jeg, Fa'er! Men det er ikke denne,

Der har . . .

(Standser).

Obersten

(heftig).

Der har? har hvad? Nu Barn, tael ud!

Zette.

Med hvem jeg har trolovet mig som Brud.

Obersten

(forbavset).

Med hvem du har . . . Med hvem for Pokker da?

(Zette tier).

Tael, Kjære! — Nu? . . . Hør Zotte!

Zotte.

Ja, Papa!

Obersten.

Med hvem troer du, hun er forlovet? Svar!

Zotte

(forundret).

Med hvem, Papa? Det troede jeg, du vidste.

Obersten

(fortrædelig).

Savist; men svar nu ligefrem din Fa'er!

Lotte.

Med Berner.

Obersten.

Nei, nu maa min Taalmod briste!
Hvem Pokker har da friet til dig, din Nar?

Berner.

Hr. Oberst, det har jeg.

Obersten.

Nei, saa min Sjæl,
Min Herre, om De har. De veed jo vel,
Min ældste Datter var for Dem bestemt.
Hun er den yngre.

Berner.

Det er rigtigt slem.
Jeg troede, hun var ældst.

Obersten.

Men, Herregud!
Hvor kunde De . . . Na, gifte Quaklerier!

Berner

(affides).

Nu først forstaaer jeg dig, min snilde Brud!

Obersten.

Og Lotte, du — kom hid! — du staaer og tier —
Hvorfor har du ei sagt —

Lotte.

Forstaaen mig Fa'er!
Mig har ei Nogen adspurgt om min Alder.

Obersten.

Seg vil for Gud ei være Deres Nar!
Mit Løfte til Briennes Stivfa'er kalder
Seg aldrig i al Evighed tilbage.
Til Zette stod han Fadder; det er Zette,
Han meest har elsket alle sine Dage.

Brienne

(affides).

Seg gad dog rigtig vidst, om ikke dette
Fornoielige Virvar snart vil endes!

Berner

(affides).

Naar blot jeg turde tale!

Obersten

(til Brienne).

Slig mig da,
Hr. Lieutenant, agter De maaskee at skjændes
Med Deres Ven om Lotte? Han er hendes
Forlovede med mit bestemte Ja,
Som jeg paa ingen Maade nu gaaer fra!

Brienne.

Jeg beder om Forladelse! Min Brud,
Bed Deres Fadergodhed mig beffjæret,
Er hendes Søster Zette. Det har været
Min Mening hele Tiden.

Obersten.

Du min Gud!

Det gaaer for vidt — jeg holder det ei ud!
Han snapper bort sin Vens, og denne hans
Forlovede og saa — — Men jeg, jeg binder
Mig til mit Ord! Den redelige Mands
Parole brydes ei saa let!

(Gaaer heftig op og ned ad Gulvet og bliver Robert vaer, der staaer
og leer).

De leer!

Jo, det er smukt! De tænker nok, De vinder
Det lumpne Beddemaal!

Robert.

Saa vidt jeg seer,
Er De nok den, der vinder det endda.

Obersten.

Jeg?

Robert.

For De har jo allerede vundet.

Obersten.

Har jeg? Hvorledes det?

Robert.

Min Mund er bundet.

Som De har ønsket, helst jeg bliver fra
Det hele Væsen.

Obersten.

Men, at jeg har tabt,
Det er jo ligefrem.

Robert.

Det troer jeg knapt.

Obersten.

Guds Død! har nu Brienne ikke friet
Til Potte?

Robert.

Nei!

Obersten.

Jovist — og Berner atter
Gaaet Jettes Ja; saa gaaer jo Frieriet
Og mine Planer med min ældste Datter,
Som jeg har bygget paa, i Lysset.

Robert.

Nei,

Hr. Oberst, De er paa den gale Vej.
Det er ei Berner, det er jo Brienne,
Som Jette gav sit Ja.

Obersten.

Oh, hvilken Snat!

De horte jo!

Robert.

Men det er ikke denne,

Det er den Anden.

Obersten.

Saa? Nei, Mangetaf!

De tjender Sagen, det maa jeg befjende.

Robert

(ivrig).

Men Berner er jo ikke Hr. Brienne.

Obersten.

Det veed jeg nok!

(Affides).

Nu har da Robert faaet

En Raptus.

(Hvit).

Kjære Ven, hvor er det gaaet?

Seg synes, Deres Tanker bli'er saa vilde.

Robert

(ærgelig).

Na, det er ikke Moien værdt at spille

Et Ord paa denne Sag.

Obersten.

Er Manden gal?

Robert.

De vil jo ikke høre!

Obersten.

Nu saa taal!

Lotte

(affides til Zette).

Her kommer noget Underligt for Dagen!

Robert

(søgende at gjøre Obersten Sagen klar).

Seer De, af disse Herrer frier denne —

(Beger paa Lieutenant Brienne).

Obersten

(afbrudende ham).

Til Henriette; det er hele Sagen.

Og hende har jeg lovet til Brienne.

Robert

(striger).

Det er jo ham, hun saaer!

Obersten.

Nei, hør til Manden!

Hun har jo gi'et sit Lofte til den Anden.

Robert

(som før).

Men denne Anden, det er jo Brienne!

Obersten.

Uh, han er gal!

(Skriger ligeledes og tramper i Gulvet).

Nei, det er Berner!

Robert.

Nei!

Nei, nei! Hr. Oberst, De forstaaer mig ei!

Obersten.

Aa, Poffer kan forstaae Dem!

Robert.

Hør mig blot!

Det Hele var et Paafund, et Complot.

Den Herre der —

(Peger paa Berner).

— som kalder sig Brienne,

Hans Navn er Berner.

Obersten.

Hvad? hvorledes? han?

Lotte og Zette.

Gud, er det muligt!

Robert

(peger paa Lieutenant Brienne).

Derimod er denne,

Troer jeg, den virkelige Hr. Brienne.

Obersten

(til Brienne).

Hvad hører jeg! Men siig mig, er det troligt?

Brienne.

Hr. Robert taler Sandhed.

Obersten.

Men, Guds Død,

Hvad har bevæget Dem —

Brienne.

Nei, her mig roligt!

Jeg selv blev bragt til dette Skridt af Nød,
 Den rene, skjære Nød. Da jeg besøgte
 Hr. Obersten, bemærked' jeg med Skræk,
 En Anden allerede gik og spøjte
 I Huset med de kjendeligste Træk
 Af min Person, mit Navn, ja selv mit Rygte.
 Til Lykke lod min overgivne Ven,
 Der havde snappet Alt fra mig, sin egen
 Personlighed i Stikken; og med den
 Besluttet' jeg at straffe ham for Legen;
 Og tog den paa, at sige, kun figurligt.
 Den passjed' mig saa godt og saa naturligt,
 Og understøttede mit Frieri
 Saa virksomt, skjøndt jeg næsten kom for silde,
 At jeg med Grund og Føie finder i
 Forvekslingen min Lykkes sande Kilde.

Obersten.

Nu fatter jeg! — Men De, Hr. Berner, hvad
Betrægede da Dem . . .

Berner.

Hr. Oberst, lad

Min Kjærlighed til Deres Datter være
Mit bedste Forsvar!

Obersten.

Det er godt nok, Kjære!

Men — men . . .

Brienne.

Jeg haaber, Obersten betænker,

At Amors Estafetter sjelden gaaer
Den lige Landvei; at Guden slaar
Snart altid hemmeligt de gyldne Ræker
Omkring de Lyffeliges Hals og Haar.
Jeg skulde tage meget Feil, om ei
Gud Amor paa en ubemærket Vei
I dag ved en Genie-Streg har beskyttet
Et Baand, der uden ham var aldrig knyttet,
Og gjennem smaae, uskyldige Chicaner
Begunstiget, Hr. Oberst, Deres Planer.
Jeg vil ei løfte Slørene, der hvile
Med tætte Folder over Gudens List;
Dog troer jeg, Obersten bemærker vist,
At han maa stifte her etsteds og smile,
Imens han sender Kjærlighedens Pile

Mod Egegysdighedens Antichrift.

Jeg brier mig for Guden, jeg beskender,
 At det er ham, der fører Seiren paa
 Sin spændte Buestreng, hvis Pile naae,
 Hvorhen endog den Mægtige dem sender!

Obersten.

Jaja, jaja!

Brienne

(henvender sig til Zette).

Og De, min Frosen, tør
 Jeg haabe Glemmel for det Forbigangne,
 Og for min varme Kjærlighed Gehør?

Zette.

O, lad mig fatte mig! — Vi ere fangne,
 Det seer jeg sagtens, i vor egen List.
 Dog føler jeg mig let. Mig glæder meest,
 At jeg min Faders Billie kan søie
 Og følge ligesuldt mit Hjertes Drift.

Berner

(nærmende sig til Lotte).

Hvorledes tolker jeg den dunkle Skrift,
 Jeg skamfuld læser i min Frosens Die?

Lotte.

Jo jo, min Herre! De begynder godt.
 Hvad kan jeg ikke vente mig med Tiden!

Berner.

Betænk, De selv tog Deel i en Complot —

Zotte

(leende).

Za, derom kan vi altid tale siden.

Obersten

(der nu og da har talt med Robert og synes at have overlagt).

Nu, mine Børn, hvad hjalp det, om jeg stjændte?

Alt I har spillet mig et Puds, er sandt;

Og egentligt tilsammen I fortjente

En Sparlag'nspræken. Men, da jeg dog vandt,

Og Alting, som jeg forudsaae det, endte,

Saa — tager min Belsignelse! Bereder

Hinanden alt det Held, jeg ønsker eder!

(Forener de tvende Par, der omfavne hinanden; vender sig til Robert).

Naa, lille Robert, hvem fik Iet tilsidst?

Zeg eller De? Hvem bli'er nu gift med Zette?

Haha! Der kan De see!

Robert.

Med Deres Gunst,

Paa den Maneer er det vel ingen Kunst.

Obersten.

Za, Profit! Kunst mig her og Kunst mig hi!

Robert.

Zaja, Hr. Oberst, jeg vil ikke trætte.

Min Paaastand taber Intet af sin Vægt.

Det hedder sig, at Amor har besfærmet

Bed en Genie-Streg Oberstens Project;

Na Gud! hvem la'er sig binde Sligt paa Ormet?

Genie-Streg? Amor? — Ja, Genie, det har han.
 Men, om han pleier dermed protegere
 En gammel Fa'er mod Datteren, er Mere,
 End jeg har vidst. Hvad han kan faae, det ta'er han;
 Han sætter Hjerter, hvor han kan, i Flamme.
 Hvad Enden bli'er derpaa, er ham det samme.
 — Nei, veed De hvad: lad Sagens Udfald være
 For Dem, for os en nyttig Fremtids-Være.
 Betænk, at De har yngre Døttre, hver
 Saa villig til „ufkyldige Chicaner“,
 — Som Hr. Brienne kalder det — at her
 Er Grund til Frygt for Deres andre Planer.

Obersten.

Den Tid, den Sorg!

Robert.

Ja, Gud skal staae os bi,
 Naar Amor melder sig med sit Genie!
 Høst, hvad De selv har sagt: „Mod denne Fare
 Kan ingen Oberst sine Børn forsvare!“

